

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

“ผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ
ต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”

**The effect of knowledge , skill , professional values ,
ethics and attitudes on a competency of tax auditors
in Bangkok and suburban areas.**

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญธิดา พงษ์ชานนี
คณะการบัญชี

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
รายงานผลการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปี พ.ศ. 2555

ชื่อเรื่อง: ผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของ
ผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผู้วิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญธิดา พงษ์ชนะ **สถานที่:** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีที่พิมพ์: 2557 **สถานที่พิมพ์:** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์: **จำนวนหน้างานวิจัย:** 143หน้า
: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ **ลิขสิทธิ์:** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คำสำคัญ: ผู้สอนบัญชีภายใน , สมรรถนะ , ผลกระทบ

บทคัดย่อ

จากการที่มาตรฐานการศึกษาสากล (International Educational Standard: IES) ได้ระบุแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาด้านบัญชี ที่ครอบคลุมความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสามารถ ที่จะปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ จะมีผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายใน หรือไม่ และอย่างไร ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้สอนบัญชีภายใน ถือเป็นการตามประการของกรมสรรพากรที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลจากการวิจัยพบว่าผู้สอนบัญชีภายใน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30 ปี-39 ปี มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายใน ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี และจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพที่ดี จะเพิ่มสมรรถนะในการประกอบวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายใน ถือทั้งผู้สอนบัญชีภายใน ที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์แตกต่างกัน จะมีสมรรถนะในการประกอบวิชาชีพที่แตกต่างกัน

Title : The effect of knowledge , skill , professional values , ethics and attitudes on a competency of registered tax auditors in Bangkok and suburban areas

Researcher: Asst.Prof. Pentida Pongtanee

Institution: Dhurakij Pundit University

Year of Publication : 2014

Publisher: Dhurakij Pundit University

Sources: Dhurakij Pundit University

No. of page : 143 page

Keyword: Tax auditors Competency Effect

Copy right : Dhurakij Pundit University

Abstract

The international education standard was developed to provide guidance to improve the standards of accountancy education in terms of knowledge, skill, professional values, ethics and attitude in accounting profession to advocate competencies of accounting professionals. The researcher aims at studying whether knowledge, skill, professional values, ethics and attitude in accounting profession will have an impact on competencies of registered tax auditors in Bangkok and suburban areas, by using questionnaires.

The findings was that a majority of the registered tax auditors in Bangkok and suburban areas are female aged between 30-39 years old with 1-5 year working experiences. Additionally, the tax auditors hold a bachelor degree in accounting. Moreover, the result was that knowledge, skill, professional values, and ethics and attitude are positively related to competencies of tax auditors. Also, the tax auditors with different gender, age and working experience will have different levels of competencies.

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในเขตกรุงเทพ มหานครและปริมณฑล ” ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ผู้สอนบัญชีภายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมไปถึงผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ เชี่ยวชาญ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้ ดังมีรายนามดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วรากร สามโภเศศ 2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์วัลย์ สัตยารักษ์วิทัย 3. ศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ สินЛАรัตน์ 4. รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลนุตร 5. ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู 6. ดร.ศิริเดช คำสุพรหม 7. อาจารย์และเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 8. อาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะกรรมการบัญชีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ที่ปรึกษาอธิการบดี คณบดีคณะการบัญชี รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะการบัญชี

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี

เมษายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญรูปภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 นิยามคำศัพท์	4
1.6 ประโยชน์ของการวิจัย	6
1.7 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความรู้ในวิชาชีพบัญชี	7
2.2 ทักษะในวิชาชีพบัญชี	12
2.3 ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพบัญชี	18
2.4 สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
3.2 วิธีเลือกตัวอย่าง	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
3.4 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	31
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	32

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1 คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	35
4.2 ความรู้ในวิชาชีพของสอบบัญชีภายในองค์กร	
4.2.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	39
4.2.2 ค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	43
4.2.3 ค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	53
4.2.4 ค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	59
4.3 ทักษะในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	
4.3.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดทักษะ ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	65
4.3.2 ค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	68
4.3.3 ค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	80
4.4 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	
4.4.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	89
4.4.2 ค่าเฉลี่ยค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	91
4.5 สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	81
4.5.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	103
4.5.2 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	107
4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน	122
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	140

ภาคผนวก

- แบบสอบถาม
- ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	ร้อยละของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนตามเพศ	35
ตารางที่ 2	ร้อยละของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนตามอายุ	36
ตารางที่ 3	ร้อยละของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนประสบการณ์	37
ตารางที่ 4	ร้อยละของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนการศึกษาขั้นสูงสุด	38
ตารางที่ 5	ปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก	39
ตารางที่ 6	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก	40
ตารางที่ 7	แสดงค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก	42
ตารางที่ 8	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรและธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอก	43
ตารางที่ 9	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนเพศของผู้สอนบัญชีภายนอก	45
ตารางที่ 10	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนตามอายุของผู้สอนบัญชีภายนอก	47
ตารางที่ 11	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนตามประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายนอก	50
ตารางที่ 12	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนอก	52
ตารางที่ 13	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก	53
ตารางที่ 14	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนเพศของผู้สอนบัญชีภายนอก	54
ตารางที่ 15	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนตามอายุของผู้สอนบัญชีภายนอก	55
ตารางที่ 16	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนตามประสบการณ์เป็นผู้สอนบัญชีภายนอก	57
ตารางที่ 17	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอกจำนวนระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนอก	58
ตารางที่ 18	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก	59
ตารางที่ 19	แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอกตามเพศของผู้สอนบัญชีภายนอก	60

	หน้า
ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	61
ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามประสบการณ์เป็นผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	63
ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	64
ตารางที่ 23 ปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	65
ตารางที่ 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	66
ตารางที่ 25 แสดงค่า naïve หนักปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	68
ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการล่อสาร	69
ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการล่อสารของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามเพศของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	71
ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการล่อสารของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	74
ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการล่อสารของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	77
ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการล่อสารของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	79
ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	80
ตารางที่ 32 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามเพศของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	81
ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	83
ตารางที่ 34 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	86
ตารางที่ 35 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	88
ตารางที่ 36 ปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	89
ตารางที่ 37 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	90

หน้า	
ตารางที่ 38	ค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 91
ตารางที่ 39	แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 92
ตารางที่ 40	แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามเพศของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 94
ตารางที่ 41	แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 97
ตารางที่ 42	แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 100
ตารางที่ 43	แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 102
ตารางที่ 44	ปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 104
ตารางที่ 45	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 105
ตารางที่ 46	ค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 106
ตารางที่ 47	แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 108
ตารางที่ 48	แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำแนกตามเพศของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 110
ตารางที่ 49	แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 114
ตารางที่ 50	แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำแนกตามประสบการณ์เป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร 118
ตารางที่ 51	แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 121
ตารางที่ 52	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรกับความรู้ ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 123
ตารางที่ 53	การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพกับสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร 125
ตารางที่ 54	การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน(ANOVA)เพื่อทดสอบความแตกต่างของสมรรถนะผู้สอบบัญชีภาษีอากร 127

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1

ไมมเดลภูเขาน้ำแม่เจ็ง

25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเจรจาการค้าขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ในปี 2538 ก่อให้เกิดความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services : GATS) ซึ่งจัดว่าเป็นความตกลงระดับพหุภาคีว่าด้วยการค้าบริการระหว่างประเทศฉบับแรก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการร่างกฎหมายข้อบังคับและวินัยเกี่ยวกับการค้าบริการระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อยกระดับมาตรฐานของความโปร่งใส และให้มีการเปิดเสรีตามลำดับ ทั้งนี้จะต้องไม่ละเมิดกฎหมายและข้อบังคับภายใน และคำนึงถึงการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศไทยค้าทั่วโลก และเพื่อการพัฒนาของประเทศไทยกำลังพัฒนา (กรรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2546)

การบริการด้านบัญชีและสอบบัญชี จัดเป็นสาขาวัสดุกิจวิชาชีพ (Professional Services) ภายใต้สาขาวิชาบริการด้านธุรกิจ (Business Services) ซึ่งหลังจากการเจรจาสันติสุคติลง ประเทศไทยมี 54 ประเภท ได้จัดทำตารางผูกพันเฉพาะ ในสาขาวิชาบริการด้านการบัญชีและการสอบบัญชีขึ้น ซึ่งมี 4 รูปแบบ คือ 1) การเข้าสู่ตลาดโดยให้บริการข้ามพรมแดน (Cross Border Supply) 2) การออกไปใช้บริการนอกประเทศ (Consumption Abroad) 3) การเปิดให้ตั้งธุรกิจภายในประเทศ (Commercial Presence) และ 4) การให้บุคลากรเข้ามาให้บริการภายในประเทศ (Presence of Natural Persons) โดยในขณะนี้ประเทศไทยยอมรับข้อผูกพันการเปิดเสรีด้านการบัญชีและการสอบบัญชี ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย มาเลเซีย สิงคโปร์ พลิปปินส์ อินโดนีเซีย และประเทศไทย ซึ่งส่งผลต่อการบังคับใช้กรอบข้อตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ของกลุ่มสมาชิกในเขตอาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาธิ陪ร์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่ปี 2538 โดยในระยะแรกนี้ มีสมาชิกเริ่มแรกจำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย พลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ภายหลังได้

มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ,2554)

ปัจจุบัน AFAS ได้ดำเนินการเจรจาลดข้อจำกัดด้านการค้าบริการระหว่างกันและได้ลงนามในกรอบข้อตกลงยอมรับการให้ความร่วมมือในวิชาชีพแต่ละสาขาแล้วโดยสาขาวิชาชีพบัญชี (ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services : MRA) ได้ลงนามเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2552 และจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี 2558 โดยกรอบของ MRA จะครอบคลุมเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางเพื่อให้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านบัญชีในอนาคตของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาสองฝ่ายหรือหลายฝ่าย โดยทางหลักเกณฑ์พื้นฐาน สำหรับการยอมรับ ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์เรื่อง การศึกษา การสอน ประสบการณ์ กระบวนการให้การยอมรับ ระบบข้อมูลเอกสาร ระเบียนวินัยและหลักจริยธรรม มาตรฐานและแนวปฏิบัติสากล ทั้งนี้ MRA ที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอนศิทธิ อำนาจ หน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแลและออกกฎหมายเบียน หรือกฎหมายภายใน แต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็น และการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของวิชาชีพบัญชีอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วย นอกจากนี้ กรอบข้อตกลง ได้กำหนดกรอบการดำเนินการและขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบสาขาวิชาบัญชี ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นผู้สอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีที่ต้องพัฒนาสมรรถนะของตนเองให้มีความโดยเด่นและแตกต่างจากคนอื่นเพื่อสร้างจุดแข็งและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในต่างประเทศ (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ,2555)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงผลกระทบของความรู้ ทักษะ คุณค่า จรรยาบรรณและทักษะ นคติในวิชาชีพ ต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีอาชีวะ ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองงบการเงินให้กับห้างหุ้นส่วนขนาดเล็ก ถึงแม่ห้างหุ้นส่วนเหล่านี้จะมีขนาดเล็กแต่ด้วยจำนวนธุรกิจที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นจำนวนมาก ย่อมถือว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เพื่อ นำผลที่ศึกษาได้ไปเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้สอบบัญชีเอง รวมไปถึงหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สอบบัญชีภายในประเทศไทยให้มีสมรรถนะที่สามารถก้าวเข้าไปแข่งขันในเวทีโลกได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นี้ ผู้เรียนจะได้รับการฝึกอบรมในด้านต่อไปนี้

- (1) คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร
- (2) ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติในวิชาชีพ ของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร
- (3) สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร
- (4) ผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติในวิชาชีพ กับ สมรรถนะ ของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร
- (5) ความแตกต่างในสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กรจากคุณสมบัติส่วนบุคคลของ ผู้สอนบัญชีภายในองค์กร

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

- (1) ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อ สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร
- (2) คุณสมบัติของผู้สอนบัญชีภายในองค์กรต่างกันทำให้สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร เต科教ต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบของความรู้ ทักษะ คุณค่าจรรยาบรรณและ ทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร ในประเทศไทย โดยศึกษาจากกลุ่ม ตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สอนบัญชีภายในองค์กรที่มีสิทธิลงลายมือชื่อตามประกาศของกรมสรรพากร ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2555 จำนวน 2,094 ราย ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากจำนวนทั้งหมด 2,678 ราย (ที่มา: กรมสรรพากร , 2555)¹

¹ <http://www.rd.go.th/publish/7250.0html>. (สืบค้น ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2555)

1.5 นิยามคำศัพท์

ผลกระทบ (Effect) ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 กล่าวว่า “ผล” หมายถึง ลูกไไม่ เช่น ผลมะม่วง ผลมะปราง, สิ่งที่เกิดจากการกระทำ เช่น ผลแห่งการทำซ้ำ, ประโยชน์ที่ได้รับ เช่น ทำนา ได้ผล เรียนได้ผล ในพระพุทธศาสนา เป็นชื่อแห่งโลกุตรธรรม มี ๔ ขั้น คือ โสดาปัตติผล สถาปัตยผล อนาคามิผล อรหัตผล, คู่กับ มรรค; ลักษณะเรียกผล ไม่ เช่น มะม่วง ๒ ผล มะปราง ๑ ผล; จำนวนที่ได้จากการคำนวณ เช่น & กับ ๙ บวก กัน ได้ผล เพื่อกับ ๑๒ และกล่าวว่า “ผลกระทบ” หมายถึง โคน, ลูกต้อง, มะทะ, พุดหรือทำให้กระเทือน ไปถึงผู้อื่น เช่น พุดผลกระทบเขา ตัวผลกระทบครด, ในบทกลอนใช้ว่า ทน ก็มี เช่น ขอจ้า ทนมะทะกัน. (ตะเลขพ่าย), หรือว่า ผลกระทบ ก็มี เช่น ผลกระทบประเทศไทย. (ตะเลขพ่าย)

“Effect” หมายถึง ก่อให้เกิดผล, เกิดผล, ทำสำเร็จ, ผล, ผลไกด์ชิด, ผลขึ้นต้น, ยังผล, แสดงผล (สอ เสตบุตร ,2557)²

สมรรถนะ (Competence) สมรรถนะสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่ม ประกอบด้วย 1) สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึงความรู้ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น และคุณลักษณะของบุคคลที่ต้องมีเพื่อให้สามารถที่จะทำงานที่สูงกว่า หรือ ซับซ้อนกว่าได้ 2) สมรรถนะที่ทำให้เกิดความแตกต่าง(Differentiating Competencies) หมายถึงปัจจัยที่ทำให้บุคคล มีผลการทำงานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน สูงกว่าคนทั่วไป จึงทำให้เกิดความสำเร็จที่แตกต่าง สามารถนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดได้ และ มีทักษะในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ (David Mc Clelland,1993:อ้างถึงสุกัญญา รักมีธรรม โซติ)

สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพสอนบัญชี หมายถึง ปัจจัยความสามารถที่แสดงถึงการทำงาน หน้าที่ หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ได้ระดับตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ในขณะที่ปัจจัยความสามารถ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ทำให้มีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานประกอบด้วย (มาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ ๘ เรื่อง ข้อกำหนดด้านสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพสอนบัญชี)

1) องค์ความรู้ในระดับสูง ซึ่งหมายถึงระดับความรู้ที่ลึกกว่า และกว้างกว้างกว่าที่กำหนดไว้สำหรับผู้ที่มีคุณ สมบัติที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 2 โดยผู้ประกอบวิชาชีพสอนบัญชีควร มีความรู้อย่างพอเพียงในเรื่องการพัฒนาของ ข้อมูลงานตรวจสอบทางการเงินในอดีต เพื่อที่จะตอบรับกับประเด็นที่เกิดขึ้นสภาพธุรกิจ รวมถึง

² <http://dictionary.snook.com/search/effect> (สืบค้นวันที่ 26 กันยายน 2557)

ต้องมีความรู้ในเรื่องของมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานระหว่างประเทศ (ISQCs) หรือมาตรฐานท้องถิ่นที่เกี่ยวนั่นเท่า

2) ทักษะทางวิชาชีพในระดับสูง ซึ่งหมายถึงความสามารถในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ได้แก่ การใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง การประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง การแสดงถึงขีดความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวัง การแสดงความสนใจทางวิชาชีพ และการตัดสินใจทางวิชาชีพ

3) ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพสอนบัญชี ซึ่งหมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทางวิชาชีพที่จะนำไปสู่จรรยาบรรณ การนำไปใช้ในทางปฏิบัติของหลักการพื้นฐาน ผลของความประพฤติที่ไม่มีจรรยาบรรณ และ คำตอบในการแก้ปัญหาในสถานการด้านจรรยาบรรณที่ล้ำมาก

ความรู้ในวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความรู้หลักของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง 2) ความรู้ทางองค์กรธุรกิจ และ 3) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่องเนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาสำหรับวิชาชีพบัญชี

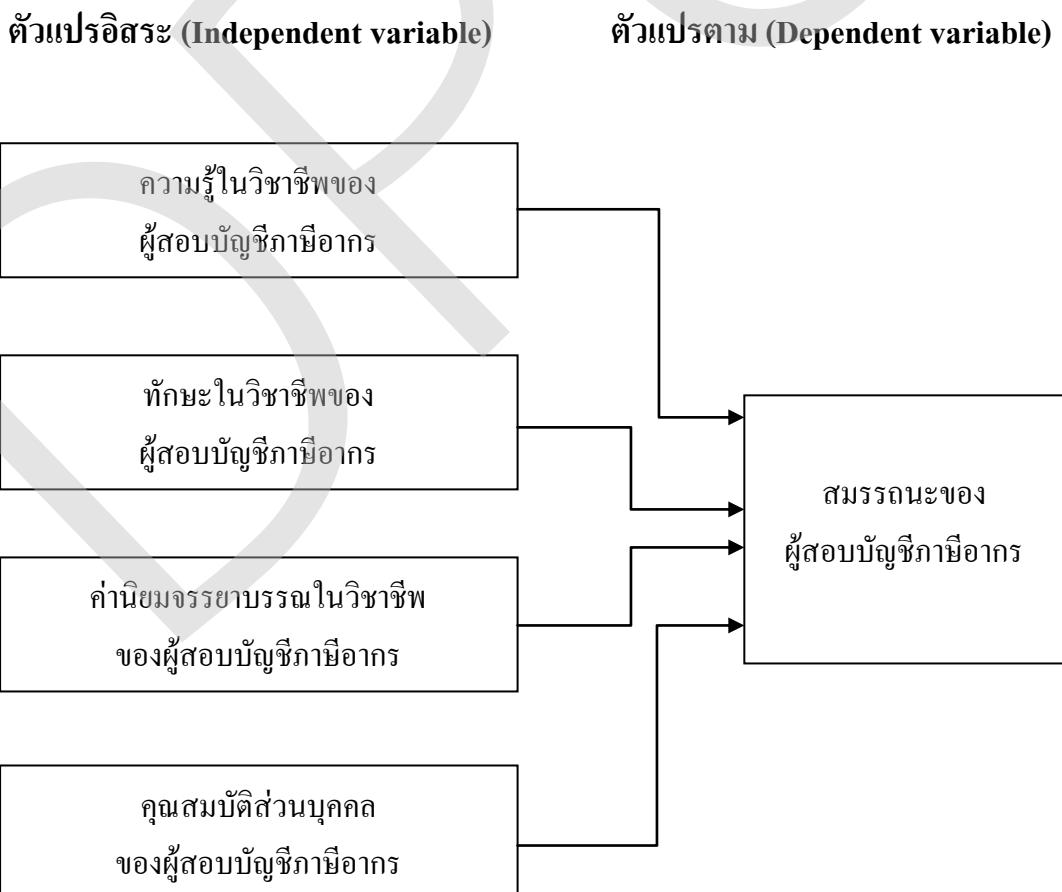
ทักษะในวิชาชีพบัญชี หมายถึง ทักษะที่ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถประกอบวิชาชีพของตนเอง ได้ในฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความสามารถซึ่งปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนได้ ประกอบด้วย 1) ทักษะทางปัญญา 2) ทักษะทางวิชาการ เชิงปฏิบัติและหน้าที่ 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และ 5) ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ)

ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ หมายถึง การใช้ดุ ลพินิจทางวิชาชีพและปฏิบัติตนอย่างมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและวิชาชีพ โดยครอบคลุมถึง 1) ประโยชน์สาธารณะ และความอ่อนไหวที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม 2) การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) ความเชื่อถือได้ ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความมีมารยาท และความเคารพนับถือ และ 4) กฎหมายและกฎหมายที่ขึ้นบังคับ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 4 เรื่องคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ผู้สอนบัญชีภายนอกสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งต่อผลความสามารถในการก้าวเข้าสู่เวทีโลกของผู้สอนบัญชีภายนอกของประเทศไทย
- (2) หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สอนบัญชีภายนอกในประเทศไทยสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นเครื่องมือในการหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาและผลักดันผู้สอนบัญชีภายนอกของประเทศไทยให้ก้าวเข้าสู่เวทีโลกได้อย่างถ่องแท้
- (3) สถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรบัญชีบัณฑิตสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมความรู้ต่อเนื่องให้กับผู้สอนบัญชีภายนอกเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

1.7 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับความรู้ ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ และสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร เพื่อ นำมาใช้เป็นกรอบและแนวทางในการ การศึกษาผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร ดังนี้คือ

- 2.1. ความรู้ในวิชาชีพบัญชี
- 2.2. ทักษะในวิชาชีพบัญชี
- 2.3. ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพบัญชี
- 2.4. สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร

2.1 ความรู้ในวิชาชีพบัญชี

ความรู้หลักในวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และ ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความรู้หลักที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอาชีพผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 2) ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงาน และ 3) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะที่นักบัญชีจำเป็นต้องมีเพื่อประเมิน ออกแบบ และจัดการระบบสารสนเทศให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (สาขาวิชาชีพบัญชีในพระ บรมราชูปถัมภ์ ,2552)¹

2.1.1 ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และ ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับ การบัญชีการเงิน รายงานทางการเงิน การบัญชีบริหาร การภาษีอากร กฎหมายธุรกิจ การเงินและการจัดการ การควบคุมและการตรวจสอบภายใน การสอบบัญชี และจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี (International Federation of Accountants, 2003)² สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่าง

¹ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2

² International Education Standards for Professional Accountants (IES2)

ประเทศไทยสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่องเนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งกล่าวว่า ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมเกี่ยวกับความรู้ทางการบัญชีและการเงินและ การรายงานทางการเงิน การบัญชีบริหารและการควบคุมทางการบริหาร ภายใต้ กฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์ การตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพบัญชี และ ค่านิยมทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ ซึ่งกำหนดส่วนประกอบของความรู้ด้านการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ไว้คือ

- (ก) ประวัติของวิชาชีพบัญชีและแนวความคิดทางบัญชี
- (ข) เนื้อหา แนวคิด โครงสร้างและวิธีการจัดทำรายงานการดำเนินงานขององค์กรเพื่อการใช้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงสารสนเทศที่ต้องการในการตัดสินใจทางการเงิน และต่อการวัดผลที่สำคัญของบทบาทของสารสนเทศทางกรบัญชีในการสนองความต้องการเหล่านี้น
- (ค) มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีของประเทศไทยและระหว่างประเทศ
- (ง) กฎเกณฑ์ข้อบังคับทางการบัญชี
- (จ) การบัญชีบริหาร ซึ่งรวมถึงการวางแผน แผน และการงบประมาณ การจัดการต้นทุนการควบคุมคุณภาพ การวัดผลการดำเนินงาน และการวัดผลตามเกณฑ์มาตรฐาน
- (ฉ) แนวคิด วิธี และกระบวนการของการควบคุมที่ทำให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูลทางการเงิน และการเก็บรักษาสิทธิ์ของธุรกิจ
- (ช) ภายใต้ ผลกระทบต่อการตัดสินใจทางการเงินและการบริหาร
- (ช) ความรู้ทางสภาพแวดล้อมของกฎหมายธุรกิจ รวมทั้งกฎหมายหลักทรัพย์และกฎหมายเกี่ยวกับบริษัท ที่สมกับบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยนี้ ๆ
- (ฌ) ลักษณะของการสอบบัญชีและบริการอื่นในการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพที่รวมถึง การวัดผลความเสี่ยงและการสืบการณ์อ่อง ตลอดจนความรู้และวิธีการปฏิบัติงานดังกล่าว
- (ญ) ความรู้ด้านการเงินและการจัดการการเงิน ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์รายงานทางการเงิน ความรู้ด้านเครื่องมือทางการเงินและตลาดทุนทั่วไปในประเทศไทยและระหว่างประเทศ และการจัดการทรัพยากรทางการเงิน
- (ฎ) ธรรยาบรรณและความรับผิดชอบทางวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่สัมพันธ์กับทั้งสภาพแวดล้อมทางวิชาชีพและภาคสาธารณะ
- (ฎ) ประเด็นทางการบัญชีสำหรับธุรกิจและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร และ
- (ฐ) การใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ

2.1.2 ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ ความรู้ทางธุรกิจเป็นความรู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำางานของนักบัญชีเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักบัญชีเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลในรูปของตัวเลขซึ่งมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ดังนี้นักบัญชีควรจะมีความรู้ทางธุรกิจครอบคลุมเกี่ยวกับ เศรษฐศาสตร์ การตลาด พฤติกรรมองค์การ การจัดการ ธุรกิจระหว่างประเทศ การวิเคราะห์เชิงปริมาณและสถิติ เป็นต้น (International Federation of Accountants, 2003)³ ตลอดถึงกับ มาตรฐานการศึกษาระหว่างระหว่างฉบับที่ 2 เรื่องเนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งกล่าวว่าความรู้ทางองค์กรและธุรกิจครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ บรรยักษณ์ จรรยาบรรณการประกอบธุรกิจ ตลาดเงิน วิธีการเชิงปริมาณ พฤติกรรมองค์กร การจัดการและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การตลาด และธุรกิจระหว่างประเทศ

เศรษฐศาสตร์ "ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐศาสตร์มหาภาค หรือเศรษฐศาสตร์จุลภาคล้วนมีผลต่อ การตัดสินใจเชิงธุรกิจทั้งสิ้น และจะยิ่งทำให้การตัดสินใจนั้น ๆ ใกล้เคียงความจริงมากขึ้น หา กมี ข้อมูลเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ เพื่อเรียนรู้ จากประสบการณ์ เพื่อการดำเนินธุรกิจนั้น นักจะมีวงจร ซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้นเสมอและจะยิ่งดีขึ้นไปอีก หากใช้ประกอบกับข้อมูลเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจเพื่อเรียนรู้สภาพปัจจุบันและแนวโน้มอนาคต (สมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย, 2546)⁴

เศรษฐศาสตร์มหาภาค ได้แก่การมองภาพรวมของภาวะเศรษฐกิจทั้งหมด เช่น ภาวะการออม การลงทุน หรือการข้างงานทั้งประเทศ รวมถึงต้องทราบถึงปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่น การเงินการคลัง การลงทุน และการว่างงาน เป็นต้น (จรินทร์ เทศวนิช , 2537)

โดยความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจครอบคลุมถึง (สาขาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)⁵
ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์มหาภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค

- (ก) ความรู้ด้านธุรกิจและตลาดการเงิน และการทำงานของตลาดเงิน
- (ข) การนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก่ปัญหาธุรกิจ
- (ค) การเข้าใจถึงบรรยักษณ์ จรรยาบรรณทางธุรกิจ
- (ง) การเข้าใจถึงองค์กรและสภาพแวดล้อมที่องค์กรดำเนินงานอยู่ รวมถึงปัจจัยหลักด้าน

เศรษฐกิจ กฎหมาย การเมือง สังคม วิชาการ แรงผลักดันทางสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างประเทศ และอิทธิพลและค่านิยมของปัจจัยเหล่านี้

³ International Education Standards for Professional Accountants (IES2)

⁴ เอกสารวิชาการการประชุมสหพันธ์นักบัญชีอาเซียน ครั้งที่ 13 และการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 18 หน้า 113

⁵ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2

- (ก) การเข้าใจถึงประเด็นทางสภาพแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- (ข) การเข้าใจถึงผลวัตถุของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มในองค์กร ซึ่งรวมถึงวิธีสร้างและจัดการความเปลี่ยนแปลงในองค์กร
- (ช) การเข้าใจถึงประเด็นเรื่องบุคลากรและทรัพยากรมนุษย์ การจัดการคน การจัดการโครงการ และการตลาด
- (ฉ) การเข้าใจถึงเรื่องการสนับสนุนการตัดสินใจและกลยุทธ์ ซึ่งรวมถึงการให้คำปรึกษาทางธุรกิจ การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการจัดการทั่วไป
- (ฌ) การเข้าใจถึงความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน
- (ญ) ความรู้พื้นฐานด้านการค้าและการเงินระหว่างประเทศ และวิธีดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศและกระบวนการกระแสโลกาภิวัตน์ และ
- (ฎ) ความสามารถในการพัฒนาองค์ประกอบข้างต้นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

2.1.3 ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าปัจจุบันเป็นยุคของความเจริญรุ่งเรืองทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสารในธุรกิจต่าง ๆ อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ มากมาย เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งนักบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในการใช้ระบบสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมโดยระบบสารสนเทศ ฯ และนำมายกระดับให้ในธุรกิจตลอดจน ความสามารถด้านการวิเคราะห์และการออกแบบระบบสารสนเทศ (International Federation of Accountants, 2003)⁶ สถาณดี้ล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 2 เรื่อง เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งกล่าวว่า ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศครอบคลุมเกี่ยวกับ

- (ก) ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ข) ความรู้ทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ค) สมรรถนะของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ
- (ง) สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะของผู้จัดการหรือผู้ประเมินหรือผู้ออกแบบสารสนเทศ บทบาทโดยบทหนึ่งหรือหลายบทรวมกัน

⁶

International Education Standards for Professional Accountants (IES2)

ความรู้เกี่ยวกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ได้แก่ การนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) เข้ามาช่วยในการกระตุนประสิทธิภาพการดำเนินการและเพิ่มรายได้ให้แก่ธุรกิจ ซึ่งช่วยในการลดต้นทุนให้แก่กิจการและเป็นการเข้าถึงลูกค้าโดยตรง ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จึงส่งผลกระทบต่องานนักบัญชีในเรื่องของการจัดทำงบการเงินและการสอบบัญชี ดังนั้nnักบัญชีจำเป็นต้อง มีความพร้อมด้านความรู้เกี่ยวกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (สมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย,2544)⁷

นอกจากความรู้ดังกล่าวข้างต้นแล้วผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรมีความพร้อมในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การปกครอง และวัฒนธรรม (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2545) ซึ่งจะทำให้นักบัญชีมีความรอบรู้ ความสามารถในการใช้คุณพินิจในการคิด การอ่าน การเขียน และการวิเคราะห์วิจารณ์ และกระตุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอันเป็นจุดเริ่มต้นของวิชาชีพบัญชี (International Federation of Accountants, 2003)⁸ สังคม การเมือง และการปกครอง เป็นเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกัน และมีผลต่อการดำเนินธุรกิจ ซึ่งผลกระทบกับการบัญชีโดยตรง เช่น การเปลี่ยนรัฐบาลระหว่างพรรครеспублик Democrat กับ Republican ในสหรัฐอเมริกา หรือพรรครักษา Labour ในสหราชอาณาจักร เป็นต้น ตัวอย่างเช่น Enron ซึ่งได้ประโภชน์อย่างมากจากพรรครеспублик Republican ในการกำหนดกฎหมายที่ในธุรกิจพลังงาน หรือ Mrs. (บารอน Baroness) Margaret Thatcher แห่งพรรครักษาที่เคยเป็นหัวหน้าพรรคแรงงาน และ แบรูปรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ซึ่งผลกระทบวิถีทางดำเนินธุรกิจของสังคมและเศรษฐกิจ ของทั้งสองประเทศนี้ในวงกว้างทราบจนทุกวันนี้ นอกจากนี้แล้วศิลปวัฒนธรรมก็เป็นเรื่องที่สำคัญซึ่งนักบัญชีควรจะต้องรู้ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมของคนเองหรือของต่างชาติ (สมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย,2546)⁹

ความรู้เกี่ยวกับสังคม ได้แก่การเข้าใจลักษณะรูปแบบและโครงสร้างของสังคมต่าง ๆ ทั้งสังคมของตนและสังคมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ซึ่งจะทำให้มีการดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข เข้าใจถึงข้อเท็จจริงของปัญหาทางสังคม และเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งจะได้นำไปใช้ประโยชน์กับวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Supaluk Perchow,2554)¹⁰

⁷ เอกสารประกอบการประชุมสภาพนักบัญชีแห่งอาเซียน ครั้งที่ 12 และการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศไทยครั้งที่ 17 (2544)

⁸ International Education Standards for Professional Accountants (IES2)

⁹ เอกสารวิชาการประกอบการประชุมสภาพนักบัญชีอาเซียน ครั้งที่ 13 และการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศไทย ครั้งที่ 18 (2546)

¹⁰ <http://Supaluk-Perchow.blogspot.com/2011/10/blog-post.html.> (24 มีนาคม 2556)

ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ได้แก่การบริหารประเทศโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับนโยบายในการบริหารประเทศ เช่นการเมืองระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ (อมร รักษาสัตย์, 2544)

ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ได้แก่ พฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่คณะ สร้างขึ้นจาก การเรียนรู้ซึ่งกันและกันและใช้ร่วมกันในหมู่ของตน (พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 ,2530)

2.2 ทักษะในวิชาชีพัญชี

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ทักษะ” (skill) ไว้มากมาย เช่น หมายถึง ความชำนาญ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ .ศ. 2525) หมายถึงความชำนาญในด้านความคิดและการปฏิบัติเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นเป็นกิจกิจกรรม และเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะตัวบุคคล (โภวิท ประวัล พฤกษ์ ,2534)

ในยุคที่โลกไร้พรมแดน เช่น ในปัจจุบันนี้ การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ ติดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต ด้วยการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลน่าวาระ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ประกอบกับวิถีชีวิต ที่เปลี่ยนไป ดังนั้นเมื่อปัจจุบันที่ต้องการศึกษาไปแล้ว อาจไม่สามารถปฏิบัติงานได้เนื่องจากความรู้ทางวิชาการที่ตนได้เรียนมาถูกปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขให้ทันสมัย กับวิทยาการ และเทคโนโลยี สมัยใหม่ ดังนั้นการแสวงหาความรู้ การคัดเลือกหรือการค้นคว้าหาข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพัญชีประกอบด้วย 1) ทักษะทางปัญญา ทำให้ผู้ประกอบ วิชาชีพัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้คุณลักษณะที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ 2) ทักษะทางวิชาการ เชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน เป็นทักษะทั่วไปและเฉพาะเจาะจง สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพัญชี 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล คือทัศนคติและพฤติกรรม ของผู้ประกอบวิชาชีพัญชี 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพัญชีทำงานร่วมกับคนอื่นในองค์กร ได้ดี รับและส่งผ่านสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ และ 5) ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพัญชีสามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นภายในองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาบันวิชาชีพัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)¹¹

¹¹ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพัญชีบันทึกที่ 3

2.2.1 ทักษะทางปัญญา นักบัญชีต้องสามารถ ค้นคว้าวิจัย วิเคราะห์ หาเหตุผล ระบุและแก้ปัญหา กำหนดระดับความสำคัญของงานหรือปัจจัยและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง (ประจิต หาวัตร , 2544) สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งกล่าวว่า ทักษะทางปัญญาจัดเป็น 6 ระดับ คือ ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ (รวมความรู้จากหลายด้าน พยากรณ์ และได้มาซึ่งข้อมูล) และการประเมิน

(กรมวิชาการ,2542) กล่าวว่า ทักษะ พื้นฐานทางด้านการคิดและการใช้เหตุผลคือความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ (อพรสิน พรสีมา ,2543) ซึ่งกล่าวว่าทักษะพื้นฐานทางปัญญาเป็นการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม ผู้ที่มีทักษะการคิดระดับสูงมีเหตุมีผล มีวิจารณญาณที่ถูกต้องเหมาะสม หรือ มีความคิดสร้างสรรค์ จะได้รับการยกย่องจากสังคมและเป็นผู้นำสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้า สังคมที่มีนักคิดมาก ๆ จะเป็นสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแผนที่ การเมือง การค้า การศึกษาและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การพัฒนานักคิดเพื่อพัฒนาเยาวชนให้สามารถคิดระดับสูง ทำได้โดยการพัฒนาครู พัฒนาสื่อการคิด และ การจัดค่ายนักคิดสำหรับเยาวชน การคิดยังมีระดับคุณภาพแตกต่างกัน และเป็นทักษะที่จะนำไปสู่ทักษะการคิดระดับกลาง และระดับสูง ได้แก่ การรับข้อมูล การพิจารณา การจัดการข้อมูล การบันทึกและการนำเสนอ

โดยทักษะทางปัญญาที่จำเป็นประกอบด้วย (สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ,2552)¹²

- (ก) ความสามารถที่จะกำหนด ได้มา จัด และเข้าใจ สารสนเทศจากคน สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- (ข) จัดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ และ
- (ค) ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2.2.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ครอบคลุมเกี่ยวกับความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจความเสี่ยง การวัด การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎหมายที่

ข้อบังคับ (สภावิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์,2552)¹³ โดยทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานที่จำเป็นประกอบด้วย

- (ก) ความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คอมพิวเตอร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ข) การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง
- (ค) การวัด
- (ง) การรายงาน และ
- (จ) ความรู้ด้านกฎหมายและกฎหมายที่ข้อบังคับ

สอดคล้องกับ (ประจิต หาวัตร, 2544) กล่าวว่า นักบัญชีต้องสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ทั้งระบบ Stand alone และระบบ network ใช้ e - mail ดึงข้อมูลแบบ on - line ใช้ word processor spreadsheet database และซอฟต์แวร์ทางบัญชีได้

2.2.3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการตนเอง ความคิด วิเคริม อิทธิพล และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแจงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง พิจารณาการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ และความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (สภावิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์,2552)¹⁴ โดยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่จำเป็นประกอบด้วย

- (ก) การจัดการตนเอง
- (ข) ความคิดวิเคริม อิทธิพล และการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- (ค) ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแจงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา
- (ง) ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง
- (จ) พิจารณาการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ
- (น) ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

¹³ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3

¹⁴ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3

(กรมวิชาการ, 2542) กล่าวว่าทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยความสามารถในการรู้แหล่งข้อมูล ทักษะในการเลือกใช้ข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการวิเคราะห์ แปลความ สรุปผลและนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และเมื่อการศึกษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคล ทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับนักศึกษาปัจจุบันอย่างมาก เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทมากขึ้น ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ วิทยาการต่าง ๆ จึงมีการถ่ายทอดและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว นักศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องมีทักษะที่จะรู้จักเลือกรับข้อมูล และวิทยาการใหม่ ๆ นั้น อย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนั้นกระบวนการถ่ายทอดความรู้หรือวิทยาการใหม่ ๆ นั้น มักจะส่งผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่

2.2.4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ครอบคลุมเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง การทำงานเป็นทีม การปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน การเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนของอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ พึงและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง (สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)¹⁵ โดยทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่จำเป็นประกอบด้วย

- (ก) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง
- (ข) การทำงานเป็นทีม
- (ค) การปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่วัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน
- (ง) การเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ
- (จ) การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (ฉ) การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- (ช) พึงและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง

¹⁵ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3

สอดคล้องกับ (ประจิตร หาวัตร, 2544) ซึ่งกล่าวไว้ว่า “นักบัญชีต้องสามารถทำงานเป็นกลุ่ม มอบหมายงาน เป็นผู้นำ สามารถทำงานร่วมกับบุคคลที่แตกต่างจากตนในด้านวัฒนธรรม และ สติปัญญา สามารถเจรจาต่อรอง เพื่อให้ได้การแก้ปัญหาที่เป็นยอมรับ แหล่งสามารถทำงานใน สังคมที่มีวัฒนธรรมต่างไปจากวัฒนธรรมของคนนอกจากนี้แล้วจะต้องมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งหมายความว่า “นักบัญชีต้องสามารถนำเสนอและอภิปรายความคิดเห็นของตน สามารถฟังและ อ่านอย่างมีประสิทธิผล มีความระมัดระวังเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมต่างชาติ มีความสามารถทาง และใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง”

(กรณวิชาการ ,2542) ให้ความหมายของทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการฟัง พูด อ่านและเขียน เพื่อส่งและรับข่าวสารข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ สรุป ความ ขยายความและจัดระบบข้อมูล ตลอดจนประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสาร โดยเลือกใช้วิธีการหรือ เครื่องมือในการสื่อสาร ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

การติดต่อสื่อสารที่สำคัญ มี 2 ประเภท คือ ประเภทที่เป็นภาษา และไม่ใช่ภาษา การ ติดต่อสื่อสารที่ใช้ภาษาที่จะประกอบด้วยการพูด (ทางวาจา) หรือการเขียน (ทางลายลักษณ์ อักษร) การติดต่อสื่อสารที่ไม่ใช้ภาษาจะประกอบด้วยภาษาอักษร การใช้เวลา การสัมผัส และเลือกผ้า เป็นต้น วิธีการถ่ายทอดข่าวสารหรือการติดต่อสื่อสารเหล่านี้ อาจจะได้รับการพิจารณาประกอบกับ ปัจจัยในการติดต่อสื่อสารด้านอื่น ๆ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ฟัง ลักษณะของข่าวสาร (ความ เร่งด่วนหรือความลับ) และต้นทุนของการติดต่อสื่อสาร ซึ่งการติดต่อสื่อสารแต่ละประเภทจะเป็น ส่วนสำคัญของการส่งข่าวสารภายในองค์กร (สมยศ นาวีกุล ,2543)

(Greenberg, J and R.A. Baron ,1989) กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการพัฒนาอารมณ์หรือ อีคิว คือความสามารถในการรู้ตัวและการมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่เหมาะสม และมีความสามารถ ในการปรับตัวเข้ากับสังคมปัจจุบัน เชื่อกันว่า “อีคิวหรือความสามารถทางสติปัญญาเป็นเพียงส่วน น้อยที่ทำให้คนเราประสบความสำเร็จ แต่อีคิวเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้คนเราประสบความสำเร็จ จึงต้องมีความสมดุลระหว่างอีคิวกับ “อีคิว ผู้ที่มีคุณลักษณะของอีคิวสูง จะเป็นบุคคลที่มีความรู้ตัว ประมาณตัวอย่างถูกต้อง รู้สภาพหรือสภาพภาวะที่แท้จริงของตัวเอง และสามารถควบคุมตัวเองได้ คือ ถ้าโทรศัพท์ไม่แสดงอารมณ์ร้อนปิงปองใส่ผู้อื่น รู้จักบ่มใจ ยับยั้งชั่งใจ ต้องเป็นคนยั้นหนึ่นเพียบ ไม่ เลิกล้มอะไรง่าย ไม่จับจด มีความกระตือรือร้นอย่างการทำโน่นทำนี่ อยากประสบความสำเร็จ ขณะเดียวกันไม่ใช่เป็นคนชอบแบ่งปัน แต่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นคน

กล่อง มีทักษะหลาย ๆ อย่าง เป็นคนมีระเบียบวินัยกับตัวเอง กำหนดขอบเขตจัดเวลาให้ตัวเอง เช่น จะต้องทำงานชิ้นนี้ให้เสร็จภายในเวลาเท่านั้นเท่านี้ และเป็นคนห่วงใยคนอื่นและมีความรู้สึกสงสารคนอื่น คนที่มีคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นคนที่เป็นที่ยอมรับของสังคมประสบความสำเร็จและมีความสุขในชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2542) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ คือ รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น รู้จักนำ รู้จักตาม รู้จักผ่อนปรน รู้จักยึดหยุ่น (อารีย์ พันธ์มณี , 2543) เมื่อสามารถฝึกตนเองให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้แล้ว ย่อมเกี่ยวโยงไปถึงการมีความอ่อนเพี้ยน ผ่อนผัน และมีน้ำใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานของความมีมนุษยสัมพันธ์ (วิจิตร อะภากุล , 2542)

2.2.5 ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ครอบคลุมเกี่ยวกับ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ ความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งานที่จะชูงใจและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ (สภาฯวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์,2552)¹⁶ โดยทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจที่จำเป็นประกอบด้วย

- (ก) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ
- (ข) ความสามารถที่จัดแบ่งหน้าที่งาน ที่ชูงใจและพัฒนาบุคลากร
- (ค) การมีภาวะผู้นำ
- (ง) การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

(กรมวิชาการ , 2542) กล่าวว่า ทักษะด้านการจัดการ หมายถึง กระบวนการในการทำงานให้สำเร็จ ประกอบด้วยการวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน และ การสรุปผลงาน โดยเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งมีกระบวนการทำงานดังนี้คือ 1)การวางแผน เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน การใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ และการกำหนดขั้นตอนการทำงาน .2) การปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนของการประสานงาน และการทำงานเป็นระบบตามแผน และ 3)การประเมินผลและสรุปผลงาน เป็นขั้นตอนของการติดตามงาน อย่างเป็นระบบการประเมินผล การปรับปรุงงาน และการสรุปผลงาน

¹⁶ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3

2.3 ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพบัญชี

ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติ มีผลต่อการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกราย พฤติกรรมทางจรรยาบรรณที่เหมาะสมสมควรคำนึงถึงความสามารถทางวิชาการเชิงปฏิบัติ โดยต้องนำไปสู่ประโยชน์สาธารณะ และความอ่อนไหวที่มีต่อกลุ่มรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความมีมารยาทและความเคารพนับถือ กฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ (สภาพัฒนาการบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)¹⁷

ค่านิยมในวิชาชีพที่นักบัญชีจำเป็นต้องมี “ได้แก่ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นอิสระตามมาตรฐานของวิชาชีพ มารยาทของวิชาชีพ ความสำนึกรับผิดชอบทางสังคม เกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณะ ความตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นต้น การให้การศึกษาและความชำนาญ ต้องทำให้นักวิชาชีพ บัญชี กระหายนักถึงคุณค่าทางวิชาชีพและปฏิบัติตามอย่างมีคุณธรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและวิชาชีพ (International Federation of Accountants ,2003)¹⁸

จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละประเภทกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือไม่ก็ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 ,2538) หมายถึงสิ่งที่ใช้ในการควบคุมความประพฤติภายใน ซึ่งสังคมในอาชีพโดยอาชีพหนึ่งยอมรับว่าเป็นความประพฤติที่ดีที่ชอบ การกระทำอย่างไรเป็นการกระทำการ และสิ่งใดพึงปฏิบัติ สิ่งใดพึงละเว้น (อรุณ รักรธรรม , 2529) หรืออาจหมายถึง การทำงานโดยใช้ชีพอย่างมีคุณธรรม โดยประกอบอาชีพอายุang สุจริตและขยันหมั่นเพียร รวมทั้งการดำรงตนอย่างเหมาะสมในงานอาชีพนั้น ๆ ด้วยการยึดถือจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนเองและการประพฤติคนให้เป็นผู้ดูแลรักษาและหน้าที่นั้น ๆ ด้วย (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา, 2541: อ้างถึง สุมน ออมริวัฒน์ , 2530)

สรุปได้ว่าจรรยาบรรณ เป็นแนวทางในการ ประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณธรรมซึ่งสมาชิกในวิชาชีพนั้นยอมรับว่าเป็นการประพฤติที่ดี และถูกต้อง ตามมาตรฐานจรรยาบรรณซึ่งประกอบด้วย 1) ประโยชน์นิยม คือการประพฤติในปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์และมีผลดีต่อสังคม 2) สัจنيยม คือประพฤติปฏิบัติโดยไม่ยึดเอาประโยชน์ของผู้ได้ผู้หนึ่ง และ 3) มนุษยนิยม คือการประพฤติ

¹⁷ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 4

¹⁸ International Education Standards 2 (IES2)

ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสีทชิภาพ สติปัญญา ความสามัคคี ความเป็นอยู่และความเป็นธรรม (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา,2541: อ้างถึง ไชย ณ พล ,2540)

ปัจจุบันศิลธรรมของศาสนาและกฎหมายมีความสัดส่วนที่จะผูกมัดผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ให้กระทำการภายในขอบเขตของความถูกต้อง และความเป็นธรรมในสังคม เพราะศิลธรรมเป็นเพียงมาตรฐานการแนะนำ ที่ถือกันโดยสมัครใจตามขีดขั้นของความศรัทธาของแต่ละคน มีผลกระทบ “ควร” ไม่ใช่มาตรการบังคับให้ “ต้อง” ปฏิบัติ จึงไม่มีความสัดส่วนที่จะผูกมัดผู้ประกอบวิชาชีพทุกคน ให้กระทำการอย่างถูกต้องและเป็นธรรมต่อสังคม ได้ ส่วนกฎหมายมีอำนาจบังคับภายในจิตใจของผู้ประกอบวิชาชีพทุกคน ให้เห็นชอบตามกันโดยไม่ทางหลบเลี่ยง กฎหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมได้ โดยมุ่งสนับสนุนให้ผลสำเร็จทางวัตถุและทดสอบทึ่งคุณค่า ทางจิตใจไปเสียมาก (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา,2546 : อ้างถึง สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ,2541) ด้วยเหตุนี้จึงควรที่จะต้องสร้างและพัฒนาให้คนมีจรรยาบรรณ ซึ่งสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างหลักความเชื่อว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ถูกหรือผิด หากสังคมยึดถือเงินเป็นพระเจ้าที่สามารถบันดาลความสุขให้ทุกสิ่ง คนในสังคมจะเกิดความเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูก เพราะเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ทำ สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือการปลูกฝังเยาวชนให้เกิดจรรยาบรรณ เราจะต้องสร้างหลักความคิดที่ถูกต้องให้กับเยาวชนจากผู้ใกล้ชิดและคนในสังคม และเมื่อเขามีความคิดที่ถูกต้องสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดควรกระทำ และสิ่งใดควรละเว้นก็จะนำไปสู่การปฏิบัติ ดิตามแนวความเชื่อของตน (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา,2546 : อ้างถึงสุรัตน์ มณีวงศ์วิจิตร ,2541) ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการได้สรุปไว้ว่าบุคคลที่มีจรรยาบรรณ คือบุคคลที่ประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้ (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา,2546 : อ้างถึง สุภาร พิศาลบุตร , 2544)

- 1) มีความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความเพียร และความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จความมุ่งหมายทั้งความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น
- 2) ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเท่าเทียม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งภาษา วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น
- 3) ความมีเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญาในการประพฤติปฏิบัติ รู้จักไตรตรอง พิสูจน์ให้ประจักษ์ ไม่หลงงมงาย มีความยับยั้งชั่งใจโดยไม่ผูกพันกับอารมณ์ และความยึดมั่นของที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจผิดได้

- 4) ความกตัญญูกตเวที ความกตัญญู หมายถึง ความรู้สึกสำนึกราบในการอุปการะกุณที่ผู้อื่นมีต่อเรา กตเวที หมายถึง การแสดงออกและการตอบแทนบุญคุณ ดังนั้น ความกตัญญูกตเวที จึงหมายถึงความรู้ บุญคุณ และการตอบแทนต่อผู้อื่น ๒ ละสิ่งที่มีบุญคุณ
- 5) การรักษาเรียบง่าย หมายถึง การควบคุมการประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับมารยาท ข้อบังคับ กฎหมาย และศีลธรรม
- 6) ความเลียสละ หมายถึง การละเว้นเห็นแก่ตัว การให้ปันกันคนที่ควรให้ ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังปัญญา รวมทั้งการรู้จักสัลัดทั้งอารมณ์ร้ายในตัวเอง
- 7) ความสามัคคี หมายถึง ความถึงความพร้อมเพียงเป็นหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเห็นกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตัว
- 8) การประหยัด หมายถึง การใช้สิ่งทั้งหลายพอเหมาะสมพอควร ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ไม่ยอมให้มีส่วนเกินมากนัก
- 9) ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตัวอย่างความเที่ยงตรงสอดคล้อง กับความเป็นจริงและเหตุผล ไม่มีความดำเนิยง
- 10) ความอุตสาหะ หมายถึง ความพยายามอย่างเข้มแข็งเพื่อให้เกิดความสำเร็จในภาระ
- 11) ความเมตตากรุณา หมายถึง ความรักใคร่ ปราณ笳ะให้ผู้อื่นเป็นสุข ความสั่งสารคือจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้สาขาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสาขาวิชาชีพบัญชีปฏิบัติตามนอกราชการ กำหนดให้ผู้อื่นเป็นสุข ความสั่งสารคือจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

- 1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์
- 2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- 3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ และ
- 4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

โดยสาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ออกข้อบังคับสาขาวิชาชีพบัญชี 19 พ.ศ. 2553 และให้คำจำกัดความเกี่ยวกับองค์ประกอบของจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีไว้ดังนี้คือ

“ความโปร่งใส” หมายความว่า ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้

“ความเป็นอิสระ” หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดความสงสัยในความเป็นกลางหรือความเที่ยงธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความเป็นอิสระนี้จะต้องเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เป็นที่น่าเชื่อถือได้

“ความเที่ยงธรรม” หมายความว่า การใช้คุณลักษณะเด่นของผู้ประกอบวิชาชีพโดยปราศจากความลำเอียง ออกตัว ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอิทธิพลของบุคคลอื่น

“ความซื่อสัตย์สุจริต” หมายความว่า การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ ไม่อ้างหรือขยับอ้างให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงานที่ไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

“ความรู้ ความสามารถ” หมายความว่า การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวังรอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมั่นใจได้ว่า มีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง

“การรักษาความลับ” หมายความว่า การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติองค์กรไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะชนไปเปิดเผย หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เก็บแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

2.4 สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภาษีอากร

สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่นำมาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือวางแผนในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินขององค์กร และนำมาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือ เป็นเครื่องมือช่วยแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง สามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปุญญัติ นำพา, 2551)

2.4.1 ความหมายของสมรรถนะ

จากศักดิ์ ศิริมัย และคณะ (2554) กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมและท่วิความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขึ้นเรื่อยๆ ในวงการบริหารทรัพยากรบุคคล องค์กรชั้นนำต่างๆ ได้นำเอาระบบสมรรถนะมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สามารถใช้ทรัพยากร ได้อย่างถูกต้อง และคุ้มค่ากับการลงทุน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บุคลากรในองค์กรอีกแนวทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านที่ให้ความเห็นว่าสมรรถนะ ไว้ อาทิ เช่น

David C. McClelland (1975) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะที่ช่วยให้อ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่า หรือเหนือกว่าเกณฑ์/เป้าหมายที่กำหนดไว้

Boyatzis (1982) กล่าวว่า “สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) ทักษะ (Skill) จินตภาพส่วนตน (Self-Image) หรือบทบาททางสังคม (Social Role) หรือองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่า/เหนือกว่าเกณฑ์/เป้าหมายที่กำหนดไว้

Boam and Sparrow (1992) กล่าวว่า “สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่บุคคลจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหนึ่งๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบประสบความสำเร็จ

Spencer and Spencer (1993) กล่าวว่า “สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ที่มีอยู่ภายในตัวบุคคลได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) อัตตม โนทัศน์ (Self-Concept) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ จะเป็นตัว พลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ให้บุคคลสามารถ ปฏิบัติงานตาม หน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ/หรือ สูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion – Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

Arnauld de Nadaillac (2003) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า สมรรถนะนั้น เป็นสิ่งที่ต้องลง มือ ปฏิบัติและทำให้เกิดขึ้น กล่าวคือความสามารถที่ใช้เพื่อให้เกิดการบรรลุผลและวัตถุประสงค์ ต่างๆ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดความรู้ (Knowledge) การเรียนรู้ทักษะ (Know-how) และเจตคติ/ ลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพต่างๆ (Attitude) ที่ช่วยให้สามารถเชี่ยวชาญและแก้ไข สถานการณ์หรือ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้จริง

David D. Dubois, William J. Rothwell (2004) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง “คุณลักษณะที่ ทุกคนมีและ ใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตาม เป้าหมาย ซึ่ง คุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคมลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ”

เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล (2543) กล่าวว่า “สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ ความรู้และ ความสามารถ หรือพฤติกรรมของบุคคลกร ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในงานหนึ่ง กล่าวคือ ใน การ ทำงานหนึ่งๆ เราต้องรู้อะไร เมื่อมีความรู้หรือข้อมูลแล้วเราต้องรู้ว่าจะทำงานนั้นๆ อย่างไร และเรา ควรมีพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเฉพาะอย่างไรจึงจะทำงานได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรทราบว่าคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีในการทำงานของบุคคลกร ในองค์กร (Superior Performer) นั้นเป็นอย่างไร

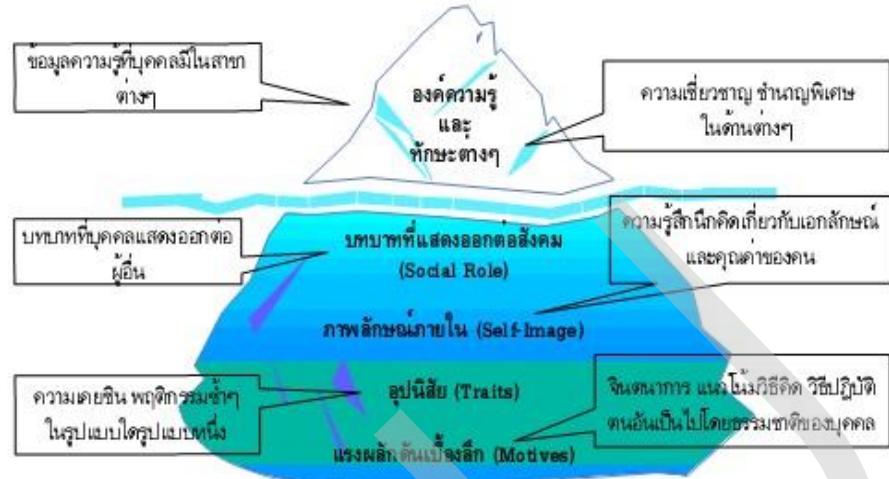
อุกฤษณ์ กาญจนกุล (2543) กล่าวว่า “สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถความ ชำนาญด้าน ต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถกระทำการหรือองค์เว้นการ กระทำใน กิจการใดๆ ให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งความสามารถเหล่านี้ได้มาจากการ เรียนรู้ ประสบการณ์ การฝึกฝน และการปฏิบัติจนเป็นนิสัย

บรรจุกิจกรรม แสนทอง (2545) กล่าวว่า “สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และแรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเป้าหมายของงานใน ตำแหน่ง นั้นๆ สมรรถนะแต่ละด้านจะมีความสำคัญต่องานแต่ละงานแตกต่างกันไป

HAY Group (2547) ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาด้านการวางแผนการบริหารงานบุคคล ระดับโลก ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้ บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานโดยเด่นกว่าคนอื่นๆ โดยบุคลากรเหล่านี้จะแสดง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมดังกล่าว ได้มากกว่าเพื่อนร่วมงานในสถานการณ์ที่หลากหลายกว่า และได้ผลงานดีกว่าผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2537) กล่าวว่า “สมรรถนะคือ คุณลักษณะ เชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำ ให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดยเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร ”กล่าวคือ การที่บุคคลจะ แสดง สมรรถนะ ได้สมรรถนะหนึ่งได้ มักจะต้องมีองค์ประกอบของทั้งความรู้ทักษะ / ความสามารถ และ คุณลักษณะอื่นๆ ตัวอย่างเช่น สมรรถนะการบริการที่ดี ซึ่งอธิบายว่า “สามารถให้บริการที่ ผู้รับบริการต้องการได้” นั้น หากขาดองค์ประกอบดังๆ ได้แก่ ความรู้ในงานหรือทักษะที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจต้องหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์และคุณลักษณะของบุคคลที่เป็นคนไข้ เช่น อุดทัน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น แล้วบุคคลก็ไม่อาจจะแสดงสมรรถนะของการบริการที่ดีด้วยการให้บริการที่ ผู้รับบริการต้องการได้

2.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competence) โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ของศาสตราจารย์ David C. McClellan ถูกนำมาใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะของมนุษย์ เพื่อค้นหาผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี แนวคิดดังกล่าวอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปรียบเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่าย และพัฒนาได้ง่าย คือส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือองค์ความรู้ และทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่ และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ได้พิวน้ำได้แก่ แรงจูงใจอุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อ พฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก (McClellan,D.C. , 1973)

ภาพที่ 1 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (ที่มา:เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องสมรรถนะของข้าราชการ: ดำเนินงานข้าราชการพลเรือน:2548)

จากแนวคิดดังกล่าวของ David McClelland อาจกล่าวได้ว่าสมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากการมี ความรู้ ทักษะ และ เจตคติ /แรงจูงใจ (David Mc Clelland,1993:อ้างถึงสุกัญญา รัศมี ธรรมโชติ, 2548) โดยสามารถแบ่งสมรรถนะออกได้เป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึงความรู้ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น และคุณลักษณะของบุคคลที่ต้องมีเพื่อให้สามารถที่จะทำงานที่สูงกว่า หรือ ซับซ้อนกว่าได้
- 2) สมรรถนะที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (Differentiating Competencies) หมายถึงปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน สูงกว่าคนทั่วไป จึงทำให้เกิดความสำเร็จที่แตกต่างสามารถนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดได้ และ มีทักษะในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้

2.4.3 ความแตกต่างของสมรรถนะ (Competency) กับ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

(จรศักดิ์ ศิริมัย, 2554) กล่าวว่า เนื่องจากสมรรถนะ (Competency) เป็นสิ่งที่ประกอบขึ้นมาจากการรู้ (knowledge) ทักษะ (Skill) และ ทัศนคติ (Attitude) ดังนั้นความรู้เพียงอย่างเดียวไม่ถือว่าเป็นสมรรถนะ แต่ถ้าสามารถนำความรู้มาใช้กับงานให้ประสบความสำเร็จถือ ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะ ตัวอย่างเช่น ความรู้ในการขับรถ ถือว่าเป็นความรู้ แต่ถ้านำความรู้มาทำหน้าที่เป็นผู้สอนขับรถได้ ถือว่ามีสมรรถนะ เช่นเดียวกับความสามารถในการสร้างบ้านถือว่าเป็นทักษะ แต่ความสามารถในการสร้างบ้านและนำเสนอให้เกิดความแตกต่างจากคู่แข่ง จึงจะถือว่าเป็นสมรรถนะ ส่วนทัศนคติหรือแรงจูงใจ เพียงอย่างเดียวก็ไม่ใช่สมรรถนะ แต่ถ้าทัศนคติหรือ

แรงจูงใจสามารถเป็นขับเคลื่อนที่ทำให้บุคคลทำงานให้เสร็จทันเวลาหรือเสร็จตามเป้าหมาย ก็จะถือว่าเป็นสมรรถนะ

2.4.4 สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีหมายถึงขีดความสามารถที่แสดงถึงการทำหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ได้ระดับตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ในขณะที่ขีดความสามารถหมายถึงลักษณะของบุคคลที่ทำให้มีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานประกอบด้วย(สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์,2552)¹⁹

2.4.4.1 องค์ความรู้ในวิชาชีพระดับสูง ซึ่งหมายถึงระดับความรู้ที่ลึกกว่า และกว้างขวางกว่าที่กำหนดไว้สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศบันทึกที่ 2 โดยผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีควรมีความรู้อย่างพอเพียงในเรื่องดังต่อไปนี้

1) องค์ความรู้ในเรื่องของการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ซึ่งประกอบด้วย
ประเด็นดังต่อไปนี้

- (ก) แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดในงานตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต
รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันและการพัฒนา และ
- (ข) มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (ISAs) และแนวทางปฏิบัติการสอบ
บัญชี (International Auditing Practice Statement: IAPSSs) และ/หรือ
- (ค) มาตรฐานและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีอาจต้องมีความรู้ในเรื่องของมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานระหว่างประเทศ (ISQCs) International Standards on Review Engagements (ISREs) , International Standards on Assurance Engagements (ISAEs) International Standards on Related Services (ISRSSs) , หรือมาตรฐานห้องถูนที่เทียบเท่า

2) องค์ความรู้ในการบัญชีและรายงานทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้
(ก) แนวทางและวิธีปฏิบัติในเรื่องการบัญชีและรายงานทางการเงิน รวมถึง
ประเด็นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันและการพัฒนา และ

¹⁹ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 8 เรื่องข้อกำหนดด้านสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี

- (ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRSs)²⁰ และ/หรือ
 (ค) มาตรฐานและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- 3) องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย
- (ก) ระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและการรายงานทางการเงิน รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันและการพัฒนา และ
 - (ข) โครงสร้างงานสำหรับการประเมินการควบคุมและการประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงาน ที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต

2.4.4.2 ทักษะทางวิชาชีพในระดับสูง ซึ่งหมายถึงความสามารถในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ประกอบด้วย

- (ก) การระบุและแก้ไขปัญหา
- (ข) การทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสม
- (ค) การทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ
- (ง) การรวมรวมและการประเมินหลักฐาน
- (จ) การนำเสนอ การอภิปราย และการยืนยันความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการสื่อสารทั้งทางด้านการเขียน และการพูดที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

โดยสามารถพัฒนาทักษะดังกล่าวข้างต้นไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ได้แก่

- (ก) การใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง
- (ข) การประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง
- (ค) การแสดงถึงขีดความสามารถ สามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างมีมั่นใจ
- (ง) การแสดงความสงสัยทางวิชาชีพ และ

²⁰ “International Financial Reporting Standards” อ้างอิงมาจาก IFRSs, IFRIC Interpretations, IASs และ SIC Interpretations คู่จาก 2006 International Financial Reporting Standards Bound Volume (London: International Accounting Standards Board, 2006, ISBN 1-904230-98-9)

- (ก) การตัดสินใจทางวิชาชีพ
- (ข) การอุดหนะและการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้ง

2.4.4.3 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติของในวิชาชีพระดับสูง ซึ่งหมายถึงความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการทางวิชาชีพที่จะนำไปสู่จรรยาบรรณ การนำไปใช้ในทางปฏิบัติองหลักการพื้นฐาน ผลของการประพฤติที่ไม่มีจรรยาบรรณ และ คำตوبในการแก้ปัญหาในสถานการด้าน จรรยาบรรณที่ล้ำมาก โดยสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติได้กำหนดหลักการพื้นฐานดังกล่าวไว้ซึ่ง ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเป็นรูปธรรม สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความใส่ใจ การ รักษาความลับ ความประพฤติทางวิชาชีพ และมีความเป็นอิสระกับลูกค้า

จะเห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพสอนบัญชีไม่ใช่ ด้วยจากองค์ความรู้ที่ได้รับ การสั่งสอนมาตามหลักสูตรเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยองค์ประกอบอื่นที่สำคัญซึ่งได้แก่ ทักษะที่เกิด จากปฏิบัติงานด้านการสอนบัญชี และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบและการรายงานผลการ ตรวจสอบที่จะนำไปสู่จรรยาบรรณ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร เพื่อ 1) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ กับสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร และ 2) ทดสอบความแตกต่างของคุณสมบัติผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีสิทธิลงลายมือชื่อตามประกาศของกรมสรรพากร ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2555 โดยมีที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 2,094 ราย (ที่มา: กรมสรรพากร, 2555)

3.2 วิธีการเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างผู้สอบบัญชีภายในองค์กร จำนวน 800 ราย จากจำนวนผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีสิทธิลงลายมือชื่อและมีที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดจำนวน 2,094 ราย โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามที่อยู่ของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ได้แก่ ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และ ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่อยู่ในเขตปริมณฑล (กรุงเทพมหานคร, นนทบุรี, สมุทรปราการ, สมุทรสาคร, ปทุมธานี) และจำแนกตัวอย่างได้ดังนี้

	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร	1,369 ราย	523 ราย
ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่อยู่ในเขตปริมณฑล	725 ราย	277 ราย
รวม	2,094 ราย	800 ราย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ความรู้ ทักษะ คุณค่า จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน และสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน โดยแบ่งคำถามออกเป็น 6 ส่วน (ดูแบบสอบถามในภาคผนวก) มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงข้อใดข้อหนึ่ง (Multiple Choice) จำนวนคำถามในส่วนที่ 1 มีทั้งหมด 4 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน และ 4) การศึกษาขั้นสูงสุดของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน

ส่วนที่ 2 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน มีลักษณะเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก จำนวนคำถามในส่วนที่ 2 มีทั้งหมด 15 คำถาม (ดูจากภาคผนวก)

ส่วนที่ 3 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน มีลักษณะเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นเกี่ยวกับระดับทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก จำนวนคำถามในส่วนที่ 3 มีทั้งหมด 15 คำถาม (ดูจากภาคผนวก)

ส่วนที่ 4 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน มีลักษณะเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นเกี่ยวกับระดับค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติ ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก จำนวนคำถามในส่วนที่ 4 มีทั้งหมด 5 คำถาม (ดูจากภาคผนวก)

ส่วนที่ 5 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน มีลักษณะเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นเกี่ยวกับระดับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก จำนวนคำถามในส่วนที่ 5 มีทั้งหมด 15 คำถาม (ดูจากภาคผนวก)

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ระบุเอง

3.4 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ผู้จัดทำได้ทำการวางแผนและกำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้คือ

- 1) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ และ สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร จากตำแหน่ง บทบาท และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและจัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพต่อ สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำนวน 5 ราย และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
- 2) ปรับปรุงแบบสอบถาม และนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ตัวอย่าง เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะสามารถเข้าใจคำถามอย่างชัดเจน
- 3) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้จัดทำได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จากข้อมูลต่อไปนี้

ข้อมูลทุกด้าน ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ และ สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากตำแหน่ง บทบาท และงานวิจัย

ข้อมูลปัจจุบัน ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีสิทธิลงลายมือชื่อตามประกาศของกรมสรรพากร ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2555 โดยมีที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำกแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทั้ง 516 ชุด และนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีสถิติที่ใช้ในการวิจัยดังนี้คือ

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ประกอบด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

3.6.1(1) แจกแจงความถี่เกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

- 3.6.1(2) แจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากร เกี่ยวกับ
- ก. ความรู้ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
 - ข. ทักษะในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
 - ค. ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
 - ง. สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ในการวัดค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ใช้การแบ่งระดับคะแนนแบบ Rating Scale ของ Likert ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง	มาก
4 หมายถึง	ค่อนข้างมาก
3 หมายถึง	ปานกลาง
2 หมายถึง	ค่อนข้างน้อย
1 หมายถึง	น้อย

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากรดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง	มีความรู้ในวิชาชีพมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง	มีความรู้ในวิชาชีพค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง	มีความรู้ในวิชาชีพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง	มีความรู้ในวิชาชีพค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง	มีความรู้ในวิชาชีพน้อย

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนักอกร

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง	มีทักษะในวิชาชีพมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง	มีทักษะในวิชาชีพค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง	มีทักษะในวิชาชีพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง	มีทักษะในวิชาชีพค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง	มีทักษะในวิชาชีพน้อย

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนักอกร

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง	มีค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง	มีค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง	มีค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง	มีค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง	มีค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพน้อย

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักอกร

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง	มีสมรรถนะสูง
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง	มีสมรรถนะค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง	มีสมรรถนะปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง	มีสมรรถนะค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง	มีสมรรถนะต่ำ

3.6.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

3.6.2 (1) การวิเคราะห์ถดถอยเชิงช้อน (Multiple Regression analysis) เพื่อวัด
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent variable) ซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ค่านิยม
จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนักอกร กับตัวแปรตาม (Dependent variable)
ซึ่งได้แก่ สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักอกร โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์สมการ
ถดถอยเชิงช้อน ดังนี้คือ

ก.ตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งตรวจสอบด้วย

ค่า Tolerance โดยมีเกณฑ์ตรวจสอบคือ ถ้าค่า Tolerance เข้าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก (ชูศักดิ์ จรุญสวัสดิ์,2551,หน้า187-188)

ค่า Variance Inflation Factor (VIF) โดยมีเกณฑ์ตรวจสอบคือ ค่า VIF ที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 5 (ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา,2553 : อ้างถึง ผ่องศรี เกียรติเดศนภา, 2553)

ค่า Eigen value โดยมีเกณฑ์ตรวจสอบคือ ถ้าค่า Eigen value เข้าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก (กัลยา วนิชย์บัญชา,2552)

ข.ค่าความคลาดเคลื่อนด้วยเป็นอิสระต่อ กัน หรือไม่เกิดปัญหา Autocorrelation โดยวัดจากค่าวิกฤตของ Durbin-Watson ซึ่งควร มีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 - 2.5 จึงจะถือว่าค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อ กัน (กัลยา วนิชย์บัญชา , 2546)

3.6.2 (2) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายนอก ตามคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภายนอก ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์เป็นผู้สอบบัญชีภายนอก ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้สอบบัญชีภายนอก

3.6.3 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่าตัวแปร

ทดสอบความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่าตัวแปร โดยการวิเคราะห์ปัจจัย เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีข้อกำหนดในการทดสอบเบื้องต้นดังนี้

- (1) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามต้องมากกว่า 150 คน (Pallant, 2001)
- (2) ความสัมพันธ์ (Correlation) เป็นต้นระหว่างปัจจัยสูงกว่า 0.3 ขึ้นไป (Wiersma, 1991)
- (3) พิจารณาค่า KMO ต้องสูงกว่า 0.6 และค่า Bartlett 's test of Sphericity มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) (Burns, 1990)
- (4) การสกัดองค์ประกอบ(Factor extraction)โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal component analysis) และกำหนดให้แต่ละองค์ประกอบไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงเลือกหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal) ด้วยวิธี Varimax แสดงค่าไอกenen (Eigen values) ที่มีค่าสูงกว่า 1 และแสดงค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) มากกว่า 0.5 โดยตัววัดต้องไม่มีค่า Factor Loading มากกว่า 1 ปัจจัย (Gliem and Gliem , 2003) และหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยใช้วิธีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) พิจารณาจากค่า Cronbach Alpha ซึ่งต้องมากกว่า 0.6 จึงจะถือว่ามีความเชื่อถือได้ (Gliem and Gliem , 2003)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามเป็นผู้สอนบัญชีภายในอักษร จำนวน 800 ราย จากจำนวนผู้สอนบัญชีภายในอักษรที่มีสิทธิลงลายมือชื่อตามประกาศของกรมสรรพากรซึ่งมีที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 516 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.50 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประกอบด้วย

- 4.1. คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายในอักษร
- 4.2. ความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในอักษร
- 4.3. ทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในอักษร
- 4.4. ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในอักษร
- 4.5. สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในอักษร
- 4.6. ผลการทดสอบสมมติฐาน

โดยแสดงให้เห็นได้ดังนี้

4.1 คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายในอักษร

4.1.1. เพศของผู้สอนบัญชีภายในอักษร

จากผลการการศึกษาเพศของผู้สอนบัญชีภายในอักษรตามตารางที่ 1 พบว่าผู้สอนบัญชีภายในอักษรเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง 374 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 และเป็นเพศชายจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5

ตารางที่ 1 ร้อยละของผู้สอนบัญชีภายในอักษรจำแนกตามเพศ

เพศของผู้สอนบัญชีภายในอักษร	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	142	27.5
หญิง	374	72.5
รวม	516	10.0

4.1.2. อายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากผลการศึกษาอายุของสอบบัญชีภาษีอากรตามตาราง ที่ 2 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มากที่สุดจำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมาคืออายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 และ อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามเพศของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่า

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเพศชายมีอายุระหว่าง 40 ปี-49 ปี มากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคืออายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และ อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเพศหญิงมีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมาคืออายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และ อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำแนกตามอายุ

อายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	6	4.2	16	4.3	22	4.3
30 ปี – 39 ปี	50	35.2	168	44.9	218	42.2
40 ปี – 49 ปี	58	40.8	122	32.6	180	34.9
50 ปี ขึ้นไป	28	19.7	68	18.2	96	18.6
รวม	142	10.0	374	10.0	516	10.0

4.1.3. ประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในองค์กร

จากผลการศึกษาประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในองค์กร ตามตารางที่ 3 พบว่า ผู้สอนบัญชีภายในองค์กรมีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในองค์กรระหว่าง 6 ปี – 10 ปี มากที่สุด จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 มีประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และ ไม่เคยรับงานสอนบัญชีภายในองค์กรจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามเพศของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร พบร่วม

ผู้สอนบัญชีภายในองค์กรเพศชายมีประสบการณ์การเป็น ผู้สอนบัญชีภายในองค์กรระหว่าง 6 ปี – 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 มีประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และ ไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายในองค์กรจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในองค์กรเพศหญิงมีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในองค์กรระหว่าง 6 ปี – 10 ปี มากที่สุด จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ 1 ปี – 5 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 มีประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และ ไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายในองค์กรจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ร้อยละของผู้สอนบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในองค์กร	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	10	7.0	60	16.0	70	13.6
1 ปี – 5 ปี	38	26.8	138	26.9	176	34.1
6 ปี – 10 ปี	80	56.3	142	38.0	222	43.0
11 ปี ขึ้นไป	8	5.6	22	5.9	30	5.8
ไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายในองค์กร	6	4.2	12	3.2	18	3.5
รวม	142	27.5	374	72.5	516	10.0

4.1.4. การศึกษาขั้นสูงสุดของผู้สอนบัญชีภายในอ้ากร

จากผลการศึกษาระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้สอนบัญชีภายในอ้ากร ตามตารางที่ 4 พบว่า ผู้สอนบัญชีภายในอ้ากรมีการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และ กำลังศึกษาต่อ ระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้สอนบัญชีภายในอ้ากรจำแนกตามเพศของผู้สอนบัญชีภายในอ้ากร พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในอ้ากรเพศชายมีการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 ตามลำดับ โดยไม่มีผู้ที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก

ผู้สอนบัญชีภายในอ้ากรเพศหญิงมีการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และ กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ร้อยละของผู้สอนบัญชีภายในอ้ากรจำแนกตามการศึกษาขั้นสูงสุด

การศึกษาขั้นสูงสุด ของผู้สอนบัญชีภายในอ้ากร	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	82	57.7	218	58.3	300	58.1
ปริญญาโท	60	42.3	154	41.2	214	41.5
กำลังศึกษาต่อปริญญาเอก	0	.0	2	.5	2	.4
รวม	142	27.5	374	72.5	516	10.0

4.2 ความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

4.2.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพ

ของผู้สอนบัญชีภายนอก

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยอย่างจำนวน 15 ปัจจัย ตามตารางที่ 5 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation) เป็นต้นของปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 6 พบร่วมกับความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.3 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.5 จำนวน 101 คู่ จาก 105 คู่ มีเพียงปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการตลาด และปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการวัดผลความเสี่ยงและการสืบการล้อโคง ที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นต่ำกว่า 0.3 จึงตัดปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการวัดผลความเสี่ยงและการสืบการล้อโคงออก จากการวิเคราะห์ปัจจัยความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

รหัส ปัจจัย	ปัจจัยความรู้ (knowledge) ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก
k- 1	ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี
k- 2	ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี
k- 3	ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอบบัญชี
k- 4	ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีบริหารซึ่งรวมถึงการวางแผนงบประมาณ การจัดการต้นทุน การควบคุมคุณภาพ และการวัดผลการดำเนินงาน
k- 5	ความรู้เกี่ยวกับภายนอก
k-6	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ และกฎหมายห้างหุ้นส่วน
k-7	ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลความเสี่ยงและการสืบการล้อโคง
k-8	ความรู้เกี่ยวกับการเงิน การจัดการการเงิน
k- 9	ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ
k-10	ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์ชุมภาคร
k-11	ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดการเงิน และการทำงานของตลาดการเงิน

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก (ต่อ)

รหัส ปัจจัย	ปัจจัยความรู้ (knowledge) ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก
k-12	ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก่ปัญหาธุรกิจ
k-13	ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการตลาด
k-14	ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน
k-15	ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี

ตารางที่ 6 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพ ของผู้สอนบัญชีภายนอก

	k-1	k-2	k-3	k-4	k-5	k-6	k-7	k-8	k-9	k-10	k-11	k-12	k-13	k-14	k-15
k-1	1														
k-2	.750*	1													
k-3	.618*	.751*	1												
k-4	.408*	.451*	.386*	1											
k-5	.356*	.415*	.409*	.406*	1										
k-6	.390*	.446*	.461*	.458*	.602*	1									
k-7	.332*	.325*	.400*	.422*	.291*	.462*	1								
k-8	.378*	.422*	.394*	.550*	.411*	.410*	.452*	1							
k-9	.354*	.355*	.340*	.473*	.301*	.365*	.545*	.540*	1						
k-10	.346*	.378*	.369*	.457*	.305*	.376*	.513*	.455*	.585*	1					
k-11	.390*	.376*	.383*	.406*	.336*	.360*	.542*	.481*	.610*	.753*	1				
k-12	.388*	.421*	.361*	.480*	.344*	.436*	.555*	.490*	.544*	.645*	.706*	1			
k-13	.202*	.268*	.313*	.411*	.263*	.307*	.506*	.487*	.460*	.550*	.529*	.541*	1		
k-14	.356*	.414*	.403*	.449*	.387*	.391*	.531*	.483*	.526*	.521*	.539*	.542*	.709*	1	
k-15	.365*	.365*	.324*	.386*	.463*	.546*	.397*	.474*	.420*	.428*	.478*	.541*	.526*	.567*	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และเมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ของปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพ
ของผู้สอนบัญชีภายนอก พบว่าปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการบัญชีบริหารซึ่งรวมถึงการวางแผน
งบประมาณ การจัดการต้นทุน การควบคุมคุณภาพ และการวัดผลการดำเนินงาน มีค่าน้ำหนักปัจจัย
สูงมากกว่า 1 ปัจจัย จึงตัดออกจากการวิเคราะห์ และสามารถ ลดจำนวนปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ใน
วิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกเหลือเพียง 3 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ปัจจัยความรู้ทางองค์กรธุรกิจ

2) ปัจจัยความรู้ทางการบัญชี และ 3) ปัจจัยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี โดยแต่ละปัจจัยประกอบด้วยปัจจัยย่อยคือ

ปัจจัยความรู้ทางองค์กรธุรกิจ ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการเงินการจัดการการเงิน 2) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ 3) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค 4) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจตลาดการเงินและการทำงานของตลาดการเงิน 5) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ และ 6) ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน

ปัจจัยความรู้ทางการบัญชี ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี 2) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และ 3) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอบบัญชี

ปัจจัยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีประกอบด้วยปัจจัยอื่น 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร 2) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ และกฎหมายเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน และ 3) ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี

โดยปัจจัยที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในประเทศ มีค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling) เท่ากับ 0.898 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.5 ทางและมีค่า Eigen value ของแต่ละปัจจัยเท่ากับ 3.688 , 2.504, และ 2.262 ตามลำดับ โดยแต่ละปัจจัยมีค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.885, 0.877, และ 0.775 ตามลำดับ และมีค่าน้ำหนักปัจจัยย่อยของแต่ละปัจจัยมากกว่า 0.6 ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

ปัจจัย	Factor Loading	Eigen Value	% of Variance	Cronbach Alpha
ปัจจัยความรู้ทางองค์กรธุรกิจ		3.688	30.730	0.885
ความรู้เกี่ยวกับการเงิน และการจัดการการเงิน	0.539			
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตรผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ	0.757			
ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค	0.829			
ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน	0.852			
ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ	0.769			
ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน	0.625			
ปัจจัยความรู้ทางการบัญชี		2.504	20.864	0.877
ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน	0.830			
ความรู้เกี่ยวกับแม่บทการบัญชี	0.873			
ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี	0.818			
ปัจจัยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี		2.262	18.848	0.775
ความรู้เกี่ยวกับภายนอก	0.806			
ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน	0.784			
ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจ และบัญชี	0.662			
รวม			70.442	

KMO: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy. = 0.898

4.2.2 ค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากผลการศึกษาความรู้ ทางองค์กรธุรกิจ ของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 8 พบว่า ผู้สอนบัญชีภายนอกมีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงิน และการจัดการการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและ การดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.18$) ความรู้เกี่ยวกับวิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.03$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 2.96$) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.92$) และความรู้เกี่ยวกับการนำ วิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอก

ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอก	ค่าเฉลี่ย		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความรู้เกี่ยวกับการเงิน และการจัดการการเงิน	3.42	.673	ค่อนข้างมาก
ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาค ธุรกิจ	3.03	.718	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค	2.92	.719	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน	2.96	.775	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ	2.90	.795	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน	3.18	.744	ปานกลาง
รวม	3.06	.588	ปานกลาง

ในการศึกษาความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายนอกจำแนกตาม คุณสมบัติส่วน
บุคคลด้านเพศผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 9 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนอกเพศชายมีความรู้ทางองค์กรและธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) โดยมี ความรู้เกี่ยวกับการเงิน และ การจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.44$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.20$) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 3.14$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 3.11$) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.07$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรและธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงิน การจัดการและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.09$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตรักษาสุขภาพ ($\bar{X} = 2.97$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 2.90$) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.84$) และ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์宏观และเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามเพศของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : เพศ	ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภาษีอากร										รวม	แปล ความหมาย			
	การเงิน และ การจัดการ การเงิน		การใช้ชีวิชี วัดผลการ ดำเนินงานที่ ไม่เป็นตัวเงิน ในภาคธุรกิจ		เศรษฐศาสตร์- มหาภากและ เศรษฐศาสตร์ จุลภาค		ธุรกิจ ตลาด เงิน และการ ทำงานของ ตลาดเงิน		การนำวิธีการ เชิงปริมาณ และสถิติไปใช้ แก้ปัญหาธุรกิจ		ความเสี่ยงของ องค์กรและ การดำเนินงาน				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
เพศชาย	3.58	.667	3.20	.707	3.14	.740	3.11	.817	3.07	.796	3.44	.689	3.25	.562	ปานกลาง
เพศหญิง	3.36	.667	2.97	.713	2.83	.694	2.90	.751	2.84	.786	3.09	.742	2.99	.583	ปานกลาง
รวม	3.42	.673	3.03	.718	2.92	.719	2.96	.775	2.90	.795	3.18	.744	3.06	.588	ปานกลาง

ในการศึกษาความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านอายุของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตามตารางที่ 10 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.18$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.00$) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณ และสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.82$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงิน และความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.73$) เท่ากันตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการเงิน และการจัดการการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 3.27$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.06$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 3.05$) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.98$) และความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาค และเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.97$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 46 ปี มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.07$) ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.12$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน และความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.91$) เท่ากัน และความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.89$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.15$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 2.98$) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.90$) และความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.88$) และความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : อายุ	ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภาษีอากร												รวม	แปล ความหมาย		
	การเงิน และ การจัดการ การเงิน		การใช้ชีวิช วัดผลการ ดำเนินงานที่ ไม่เป็นตัวเงิน ในภาคธุรกิจ		เศรษฐศาสตร์- มหาภากและ เศรษฐศาสตร์ จุลภาค		ธุรกิจ ตลาด เงิน และการ ทำงานของ ตลาดเงิน		การนำวิธีการ เชิงปริมาณ และสถิติไปใช้ แก้ปัญหาธุรกิจ		ความเสี่ยงของ องค์กรและ การดำเนินงาน					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ตั้งแต่กว่า 30 ปี	3.18	.588	2.73	.631	2.73	.767	2.82	.588	2.82	.588	3.00	.617	2.87	.483	ปานกลาง	
30 ปี – 39 ปี	3.42	.627	3.06	.696	2.97	.685	3.05	.773	2.98	.791	3.27	.660	3.12	.557	ปานกลาง	
40 ปี – 49 ปี	3.40	.698	3.07	.682	2.89	.724	2.91	.786	2.91	.772	3.12	.760	3.05	.602	ปานกลาง	
50 ปี ขึ้นไป	3.50	.740	2.98	.833	2.90	.774	2.88	.785	2.73	.864	3.15	.894	3.02	.644	ปานกลาง	
รวม	3.42	.673	3.03	.718	2.92	.719	2.96	.775	2.90	.795	3.18	.744	3.06	.588	ปานกลาง	

ในการศึกษาความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตามตารางที่ 11 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภายในองค์กรต่อกว่า 1 ปี มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับ ความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.00$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ และ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 2.71$) เท่ากัน ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาค และเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.63$) และ ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.51$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีประสบการณ์ ด้านการสอบบัญชีภายในองค์กร ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.16$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงิน ในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.02$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 2.98$) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.90$) และ ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.89$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีประสบการณ์ ด้านการสอบบัญชีภายในองค์กร ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.27$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.11$) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 3.03$) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 3.02$) และ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 2.99$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ ด้านการสอนบัญชีภายนอก 11ปี ขึ้นไป มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกับผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.33$) ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.20$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 3.07$) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 3.00$) และ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์宏观 และเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.87$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่ไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายนอก มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์宏观 และเศรษฐศาสตร์จุลภาค และ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 3.11$) เท่ากัน ความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกับการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ และความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.00$) เท่ากัน และความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ประสบการณ์	ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภาษีอากร												รวม	แปล ความหมาย	
	การเงิน และ การจัดการ การเงิน		การใช้ชีวิช วัดผลการ ดำเนินงานที่ ไม่เป็นตัวเงิน ในภาคธุรกิจ		เศรษฐศาสตร์- มหาภากและ เศรษฐศาสตร์ ชุมชน		ธุรกิจ ตลาด เงิน และการ ทำงานของ ตลาดเงิน		การนำวิธีการ เชิงปริมาณ และสถิติไปใช้ แก้ปัญหา ธุรกิจ		ความเสี่ยงของ องค์กรและ การดำเนินงาน				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ต่ำกว่า 1 ปี	3.26	.606	2.71	.663	2.63	.641	2.71	.745	2.51	.737	3.00	.834	2.80	.552	ปานกลาง
1 ปี – 5 ปี	3.39	.666	3.02	.725	2.90	.677	2.98	.740	2.89	.747	3.16	.723	3.05	.556	ปานกลาง
6 ปี – 10 ปี	3.47	.670	3.11	.622	3.02	.699	2.99	.743	3.03	.742	3.27	.644	3.14	.529	ปานกลาง
11 ปี ขึ้นไป	3.60	.814	3.33	1.155	2.87	1.042	3.07	1.143	3.00	1.232	3.20	1.064	3.17	.979	ปานกลาง
ไม่เคยรับทำงานสอบ บัญชีภาษีอากร	3.44	.705	3.00	.686	3.11	.758	3.11	.758	2.89	.758	3.00	.970	3.09	.637	ปานกลาง
รวม	3.42	.673	3.03	.718	2.92	.719	2.96	.775	2.90	.795	3.18	.744	3.06	.588	ปานกลาง

ในการศึกษาความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานคร ตามบังคับส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานคร ตามตารางที่ 12 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานคร มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.13$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิชีวัตถุผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 2.99$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 2.95$) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค และความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.87$) เท่ากัน ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานคร มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงินมากที่สุด ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.26$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิชีวัตถุผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ ($\bar{X} = 3.09$) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ($\bar{X} = 2.99$) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน ($\bar{X} = 2.97$) และ ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ ($\bar{X} = 2.95$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานคร มีความรู้ทางองค์กรธุรกิจปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิชีวัตถุผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงินและการทำงานของตลาดเงิน ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ และ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.00$) เท่ากัน และ ความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการเงิน ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีรายวิชา จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีรายวิชา

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ระดับ การศึกษา	ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีรายวิชา												รวม	แปล ความหมาย	
	การเงิน และ การจัดการ การเงิน		การใช้วิธี วัดผลการ ดำเนินงานที่ ไม่เป็นตัวเงิน ในภาคธุรกิจ		เศรษฐศาสตร์- มหาภากและ เศรษฐศาสตร์ จุลภาค		ธุรกิจ ตลาด เงิน และการ ทำงานของ ตลาดเงิน		การนำวิธีการ เชิงปริมาณ และสถิติไปใช้ แก้ปัญหาธุรกิจ		ความเสี่ยงของ องค์กรและ การดำเนินงาน				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ปริญญาตรี	3.42	.647	2.99	.703	2.87	.719	2.95	.774	2.87	.747	3.13	.752	3.03	.585	ปานกลาง
ปริญญาโท	3.43	.700	3.09	.732	2.99	.719	2.97	.781	2.95	.860	3.26	.729	3.11	.593	ปานกลาง
กำลังศึกษาต่อ ^{ระดับปริญญา เอก}	2.00	.000	4.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	ปานกลาง
รวม	3.42	.673	3.03	.718	2.92	.719	2.96	.775	2.90	.795	3.18	.744	3.06	.588	ปานกลาง

4.2.3 ค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากผลการศึกษาความรู้ทาง การบัญชี ของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 13 พบว่า ผู้สอนบัญชีภายนอกมีความรู้ทางทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.46$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี มากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.39$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก

ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก	ค่าเฉลี่ย		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี	3.50	.649	ค่อนข้างมาก
ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี	3.19	.618	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี	3.39	.645	ปานกลาง
รวม	3.46	.571	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอกจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านเพศของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 14 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนอกเพศชายมีความรู้ทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.76$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.79$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกเพศหญิงมีความรู้ทางการบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.37$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในอักษร จำแนกตามเพศของ
ผู้สอนบัญชีภายในอักษร**

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : เพศ	ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในอักษร						รวม	แปล ความหมาย		
	การจัดทำราย งานทางการเงิน ตามกรอบของ แม่บทการบัญชี		มาตรฐานการ บัญชี		มาตรฐานการ สอนบัญชี					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
เพศชาย	3.82	.637	3.79	.628	3.68	.669	3.76	.567	ค่อนข้างมาก	
เพศหญิง	3.39	.614	3.37	.576	3.28	.602	3.34	.530	ปานกลาง	
รวม	3.50	.649	3.49	.618	3.39	.645	3.45	.571	ค่อนข้างมาก	

ในการศึกษาความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในอักษรจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านอายุของผู้สอนบัญชีภายในอักษร ตามตารางที่ 15 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในอักษรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความรู้ทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.57$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.55$) เท่ากัน ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอักษรที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีความรู้ทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.48$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$) เท่ากัน รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอักษรที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี มีความรู้ทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.41$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.42$) และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.29$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีความรู้ทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.45$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.46$) และความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก จำแนกตามอายุของ

ผู้สอนบัญชีภายนอก

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : อายุ	ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก						รวม	แปล ความหมาย		
	การจัดทำราย งานทางการเงิน ตามกรอบของ แม่บทการบัญชี		มาตรฐานการ บัญชี		มาตรฐานการ สอนบัญชี					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ต่ำกว่า 30 ปี	3.55	.510	3.64	.658	3.55	.800	3.57	.635		
30 ปี – 39 ปี	3.52	.660	3.52	.616	3.42	0612	3.48	.568		
40 ปี – 49 ปี	3.53	.672	3.42	.616	3.29	0689	3.41	0588		
50 ปี ขึ้นไป	3.40	.607	3.50	.616	3.46	0579	3.45	.531		
รวม	3.50	.649	3.49	.618	3.39	.645	3.45	.571		

ในการศึกษาความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 16 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ด้านการสอนบัญชีภายนอกต่ำกว่า 1 ปี มีความรู้ทางการบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.20$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี ($\bar{X} = 3.14$) และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.03$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ด้านการสอนบัญชีภายนอก ระหว่าง 1 ปี - 5 ปี มีความรู้ทางการบัญชี ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.49$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน

ตามกรอบของแม่บทการบัญชี มากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 3.52$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภายในองค์กรระหว่าง 6ปี - 10ปี มีความรู้ทางการบัญชี ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.51$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี มากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 3.53$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภายในองค์กร 11ปี ขึ้นไป มีความรู้ทางการบัญชี ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.71$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอบบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี ($\bar{X} = 3.80$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่ ไม่เคยรับทำงานสอบบัญชีภายในองค์กร มีความรู้ทางการบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี ($\bar{X} = 3.33$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน การสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนิยม จำแนกตาม

ประสบการณ์เป็นผู้สอนบัญชีภายนิยม อาจารของผู้สอนบัญชีภายนิยม

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ประสบการณ์	ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนิยม						รวม	แปล ความหมาย		
	การจัดทำราย งานทาง การเงินตาม กรอบของ แม่บทการ บัญชี		มาตรฐานการ บัญชี		มาตรฐานการ สอนบัญชี					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ต่างกันกว่า 1 ปี	3.14	.546	3.20	.469	3.03	.564	3.12	.454	ปานกลาง	
1ปี – 5ปี	3.53	.641	3.52	.585	3.42	.580	3.49	.521	ค่อนข้างมาก	
6ปี – 10 ปี	3.57	.668	3.53	.670	3.45	.683	3.51	.614	ค่อนข้างมาก	
11ปี ขึ้นไป	3.80	.551	3.67	.606	3.97	.711	3.71	.565	ค่อนข้างมาก	
ไม่เคยรับ ¹ ทำงานสอน บัญชีภายนิยม อาจาร	3.33	.485	3.44	.511	3.22	.428	3.33	.396	ปานกลาง	
รวม	3.50	.649	3.49	.618	3.39	.645	3.45	.571	ค่อนข้างมาก	

ในการศึกษาความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนิยม อาจารจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนิยม อาจาร ตามตารางที่ 17 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนิยม อาจารที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.44$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 3.46$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.39$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่จัดการศึกษาระดับปริญญาโท มีความรู้ทางการบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.48$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี ($\bar{X} = 3.53$) และ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก มีความรู้ทางการบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี ($\bar{X} = 3.00$) และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก จำแนกตามระดับ การศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนอก

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ระดับ การศึกษา	ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายนอก						รวม	แปล ความหมาย		
	การจัดทำราย งานทางการเงิน ตามกรอบของ แม่บทการบัญชี		มาตรฐานการ บัญชี		มาตรฐานการ สอนบัญชี					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ปริญญาตรี	3.49	.652	3.46	.608	3.39	.610	3.44	.566	ค่อนข้างมาก	
ปริญญาโท	3.53	.647	3.54	.617	3.38	.694	3.48	.580	ค่อนข้างมาก	
กำลังศึกษาต่อ ปริญญาเอก	3.00	.000	2.00	.000	4.00	.000	3.00	.000	ปานกลาง	
รวม	3.50	.649	3.49	.618	3.39	.645	3.45	.571	ค่อนข้างมาก	

4.2.4 ค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในอักษร

จากผลการศึกษาความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในอักษร ตามตารางที่ 18 พบว่า ผู้สอนบัญชีภายในอักษรมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.43$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภาระมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.45$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในอักษร

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาระ	ค่าเฉลี่ย		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความรู้เกี่ยวกับภาระ	3.59	.678	ค่อนข้างมาก
ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน	3.45	.653	ค่อนข้างมาก
ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี	3.27	.702	ปานกลาง
รวม	3.43	.563	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในอักษรจำแนกตามคุณสมบัติ ส่วนบุคคลด้านเพศของผู้สอนบัญชีภายในอักษร ตามตารางที่ 19 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในอักษรที่เป็นเพศชายมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.65$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภาระมากที่สุด ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.70$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.49$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอักษรที่เป็นเพศหญิงมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภาระมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.35$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก
จำแนกตามเพศของผู้สอนบัญชีภายนอก**

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : เพศ	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก						รวม	แปล ความหมาย		
	ภายนอก		กฎหมายธุรกิจ และกฎหมาย ห้างหุ้นส่วน		ระบบและ เครื่องมือ เทคโนโลยีของ ธุรกิจและบัญชี					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
เพศชาย	3.76	.704	3.70	.761	3.49	.692	3.65	.597	ค่อนข้างมาก	
เพศหญิง	3.52	.658	3.35	.580	3.19	.689	3.35	.527	ปานกลาง	
รวม	3.59	.678	3.45	.653	3.27	.702	3.43	.563	ค่อนข้างมาก	

ในการศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกจำแนกตามคุณสมบัติ
ส่วนบุคคลด้านอายุของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 20 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.18$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.27$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.44$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาคือ
ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.41$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบ
และเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.45$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมาคือ
ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.47$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบ
และเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.42$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายในองค์กรมากที่สุด ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.54$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร

จำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : อายุ	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายใน องค์กร						รวม	แปล ความหมาย		
	ภายในองค์กร		กฎหมายธุรกิจ และกฎหมาย ห้างหุ้นส่วน		ระบบและ เครื่องมือ เทคโนโลยีของ ธุรกิจและบัญชี					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ต่ำกว่า 30 ปี	3.18	.588	3.27	.456	3.18	.395	3.21	.334	ปานกลาง	
30 ปี – 39 ปี	3.61	.651	3.41	.610	3.33	.680	3.44	.540	ค่อนข้างมาก	
40 ปี – 49 ปี	3.62	.678	3.47	.688	3.28	.717	3.45	.569	ค่อนข้างมาก	
50 ปี ขึ้นไป	3.58	.735	3.54	.710	3.15	.767	3.42	.637	ค่อนข้างมาก	
รวม	3.59	.678	3.45	.653	3.27	.702	3.43	.563	ค่อนข้างมาก	

ในการศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตามตารางที่ 21 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอบบัญชีภายในองค์กรต่ำกว่า 1 ปี มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายในองค์กรมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.20$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.14$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายนอกระหว่าง 1ปี – 5ปี มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.42$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายนอกระหว่าง 6ปี – 10ปี มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.48$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.50$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายนอก 11ปีขึ้นไป มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.66$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.73$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่ ไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายนอก มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.44$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.44$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก
จำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายนอก**

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ประสบการณ์	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก						รวม	แปล ความหมาย		
	ภายนอก		กฎหมายธุรกิจ และกฎหมาย ห้างหุ้นส่วน		ระบบและ เครื่องมือ เทคโนโลยีของ ธุรกิจและบัญชี					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ต่ำกว่า 1 ปี	3.51	.608	3.20	.628	3.14	.728	3.28	.539	ปานกลาง	
1 ปี – 5 ปี	3.56	.674	3.42	.599	3.22	.716	3.39	.535	ปานกลาง	
6 ปี – 10 ปี	3.62	.687	3.50	.657	3.32	.647	3.48	.545	ค่อนข้างมาก	
11 ปี ขึ้นไป	3.73	.583	3.80	.664	3.47	.629	3.66	.567	ค่อนข้างมาก	
ไม่เคยรับทำงาน สอบบัญชีภายนอก	3.56	.984	3.44	.856	3.33	1.085	3.44	.914	ค่อนข้างมาก	
รวม	3.59	.678	3.45	.653	3.27	.702	3.43	.563	ค่อนข้างมาก	

ในการศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 22 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.42$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.46$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.45$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับภายนอกมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วน ($\bar{X} = 3.43$) และ ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในอกรที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) โดยมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมายห้างหุ้นส่วนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ($\bar{X} = 3.00$) และ ความรู้เกี่ยวกับภายในอกร ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในอกร

จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีภายในอกร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ระดับ การศึกษา	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายใน อกร								รวม	แปล ความหมาย		
	ภายในอกร		กฎหมายธุรกิจ และกฎหมาย ห้างหุ้นส่วน		ระบบและ เครื่องมือ ¹ เทคโนโลยีของ ธุรกิจและบัญชี							
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ปริญญาตรี	3.57	.659	3.46	.608	3.25	.696	3.42	.546	ค่อนข้างมาก			
ปริญญาโท	3.64	.691	3.43	.714	3.30	.715	3.45	.587	ค่อนข้างมาก			
กำลังศึกษาต่อ ปริญญาเอก	2.00	.000	4.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	ปานกลาง			
รวม	3.59	.678	3.45	.653	3.27	.702	3.43	.563	ค่อนข้างมาก			

4.3 ทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

4.3.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพ

ของผู้สอนบัญชีภายนอก

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยอยู่จำนวน 15 ปัจจัย ตามตารางที่ 23 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation) เป็นต้นของปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 24 พบว่ามีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.3 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.5 จำนวน 97 คู่ จาก 105 คู่ มีเพียงปัจจัยความความชำนาญในการใช้คณิตศาสตร์และสถิติ ปัจจัยความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ปัจจัยความสามารถทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรม / ความคิดเห็นต่างกัน ปัจจัยความความชำนาญในการใช้คณิตศาสตร์และสถิติ ปัจจัยความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง และปัจจัยความสามารถทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรม / ความคิดเห็นต่างกัน ที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นต่ำกว่า 0.3 จึงตัดปัจจัยความความชำนาญในการใช้คณิตศาสตร์และสถิติ ปัจจัยความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ปัจจัยความสามารถทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรม / ความคิดเห็นต่างกัน ออกจากการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 8 ประการของผู้สอนบัญชีภายนอก

ตารางที่ 23 ปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

รหัส ปัจจัย	ปัจจัยทักษะ (skill) ของผู้สอนบัญชีภายนอก
s- 1	ความสามารถที่จะสอนตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์
s- 2	ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน
s- 3	ความความชำนาญในการใช้คณิตศาสตร์และสถิติ
s- 4	ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
s- 5	ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเดี่ยว
s- 6	ความสามารถในการจัดการตนเอง
s- 7	ความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ด้วยตนเอง
s- 8	ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา

ตารางที่ 23 ปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก (ต่อ)

รหัส ปัจจัย	ปัจจัยทักษะ (skill) ของผู้สอนบัญชีภายนอก
s- 9	ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง
s- 10	ความระมัดระวังสังสั�ยี่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
s- 11	ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
s- 12	ความสามารถทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรม / ความคิดเห็นต่างกัน
s- 13	ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้
s- 14	ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
s- 15	ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพ

ของผู้สอนบัญชีภายนอก

	s-1	s-2	s-3	s-4	s-5	s-6	s-7	s-8	s-9	s-10	s-11	s-12	s-13	s-14	s-15
s-1	1														
s-2	.679*	1													
s-3	.438*	.501*	1												
s-4	.452*	.550*	.446*	1											
s-5	.540*	.503*	.539*	.589*	1										
s-6	.484*	.564*	.388*	.398*	.328*	1									
s-7	.519*	.616*	.386*	.478*	.336*	.793*	1								
s-8	.444*	.567*	.275*	.456*	.348*	.736*	.778*	1							
s-9	.354*	.519*	.272*	.383*	.321*	.670*	.684*	.778*	1						
s-10	.374*	.462*	.232*	.365*	.319*	.593*	.595*	.665*	.783*	1					
s-11	.450*	.538*	.250*	.334*	.297*	.594*	.637*	.639*	.671*	.650*	1				
s-12	.366*	.473*	.242*	.298*	.322*	.624*	.617*	.635*	.637*	.599*	.801*	1			
s-13	.374*	.527*	.282*	.408*	.380*	.597*	.615*	.658*	.644*	.602*	.775*	.819*	1		
s-14	.348*	.531*	.338*	.454*	.483*	.573*	.601*	.639*	.576*	.559*	.601*	.645*	.723*	1	
s-15	.376*	.511*	.316*	.429*	.379*	.572*	.581*	.661*	.645*	.605*	.586*	.558*	.627*	.675*	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และเมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ของปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก พบร่วมกันปัจจัยได้ที่มีค่าน้ำหนักปัจจัยสูงมากกว่า 1 ปัจจัย โดยสามารถ

ลดจำนวนปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกเหลือเพียง 2 ปัจจัย ประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และ 2) ปัจจัยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน โดยแต่ละปัจจัยประกอบด้วยปัจจัยย่อยคือ

ปัจจัยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ประกอบด้วย ยปัจจัยย่อย 8 ปัจจัย ได้แก่

- 1) ความสามารถในการจัดการตนเอง 2) ความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา 4) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง 5) ความระมัดระวังสังสัยของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 6) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อมูลหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ 7) ความสามารถในการนำเสนอการพูดคุย การรายงานและการปกป้องมุ่งมองของตนอย่างมีประสิทธิภาพ และ 8) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ 2) ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอนอก่อน 3) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง

โดยปัจจัยที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก มีค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling) เท่ากับ 0.915 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.5 หากแล้มีค่า Eigen value ของแต่ละปัจจัยเท่ากับ 5.310 และ 2.988 ตามลำดับ โดยแต่ละปัจจัยมีค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.937 และ 0.830 ตามลำดับ และมีค่าน้ำหนักปัจจัยย่อยของแต่ละปัจจัยมากกว่า 0.6 ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

ปัจจัย	Factor Loading	Eigen Value	% of Variance	Cronbach Alpha
ปัจจัยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร		5.310	44.252	0.937
ความสามารถในการจัดการตนเอง	0.773			
ความคิดริเริม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง	0.772			
ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา	0.847			
ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	0.871			
ความมั่นคงทางสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	0.805			
ความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้	0.761			
ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปากป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	0.700			
ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ	0.743			
ปัจจัยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน		2.988	24.900	0.830
ความสามารถที่จะสอบตาม วิชัย กิตเชิงเหตุผลและวิเคราะห์	0.771			
ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน	0.700			
ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.743			
ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง	0.828			
รวม			69.152	

KMO: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy. = 0.915

4.3.2 ค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายนอก
จากผลการศึกษาทักษะ ทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ของผู้สอนบัญชีภายนอก
จากการ ตามตารางที่ 26 พบร่วมกับ ผู้สอนบัญชีภายนอก มี ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการ
สื่อสารค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.72$) โดยมีความมั่นคงทางสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพมากที่สุด ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาคือความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.76$)

ความคิดริเริ่ม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.74$) ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.73$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.72$) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.71$) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.67$) และความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุ่งมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ปัจจัยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ค่าเฉลี่ย		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความสามารถในการจัดการตนเอง	3.73	.713	ค่อนข้างมาก
ความคิดริเริ่ม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.74	.639	ค่อนข้างมาก
ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา	3.72	.677	ค่อนข้างมาก
ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	3.76	.679	ค่อนข้างมาก
ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	3.88	.683	ค่อนข้างมาก
ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้	3.67	.667	ค่อนข้างมาก
ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุ่งมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	3.57	.686	ค่อนข้างมาก
ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ	3.71	.730	ค่อนข้างมาก
รวม	3.72	.569	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านเพศของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ตามตารางที่ 27 พบร่วมกัน

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเพศชายมีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.82$) โดยมีความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.93$) ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.83$) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.82$) เท่ากัน ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้

เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.79$) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.77$) และความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปักป้องมุมมองของตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในครบทุกประการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.68$) โดยมีความระมัดระวังสูงสุด เช่น ผู้สอบบัญชีมีความตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.74$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.70$) ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.69$) ความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ด้านตนเอง และความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมี ประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.67$) เท่ากัน ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.64$) และความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปักป้องมุมมอง ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีวิชาชีวิตร จำแนกตามเพศของผู้สอนบัญชีวิชาชีวิตร

คุณสมบัติ ส่วน บุคคล : เพศ	ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีวิชาชีวิตร												รวม	แปลด ความหมาย					
	ความสามารถ ในการจัดการ ตนเอง	ความคิด ริเริ่มและ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง	ความสามารถ ที่จะเลือกใช้ ทรัพยากรที่มี จำกัดในการทำ งานให้เสร็จ ทันเวลา	ความสามารถ ที่ปรับตัวให้ เข้ากับการ เปลี่ยนแปลง	ความ ระมัดระวัง สังสัยเยี่ยง	ความสามารถ ผู้ประกอบ วิชาชีพ บัญชี	ความสามารถ ในการเจรจา เพื่อได้ ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงที่ ยอมรับได้	ความสามารถ ในการ นำเสนอ การ พูดคุย การ รายงานและ การปกป้อง มุ่งมองของ ตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพ	ความสามารถ ในการฟัง และอ่านอย่าง มี ประสิทธิภาพ										
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
เพศชาย	3.83	.694	3.93	.541	3.79	.581	3.82	.614	3.97	.694	3.77	.588	3.66	.651	3.82	.721	3.82	.481	ค่อนข้างมาก
เพศหญิง	3.69	.717	3.67	.659	3.70	.709	3.74	.701	3.84	.676	3.64	.692	3.54	.696	3.67	.730	3.68	.596	ค่อนข้างมาก
รวม	3.73	.713	3.74	.639	3.72	.677	3.76	.679	3.88	.683	3.67	.667	3.57	.686	3.71	.730	3.72	.569	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านอายุของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตามตารางที่ 28 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.68$) โดยมีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และ ความสามารถระดับกลาง ($\bar{X} = 3.82$) เท่ากัน รองลงมาคือ ความสามารถในการจัดการตนเอง ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.73$) เท่ากัน ความสามารถในการเจราเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.64$) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.55$) และความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุ่งมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.75$) โดยมีความสามารถระดับกลาง ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมาคือความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.77$) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.76$) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.75$) ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.74$) ความสามารถในการเจราเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.73$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.72$) และ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุ่งมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.78$) โดยมีความสามารถระดับกลาง ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.77$) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.76$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.73$) ความสามารถในการเจราเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ และ ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.70$) เท่ากัน ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.68$) และ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุ่งมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.67$) โดยมี ความระมัดระวังสัมยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.79$) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.75$) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.71$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.69$) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.63$) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อมูลหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.50$) และความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปักป้อง นมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีวิชาชีวิตร จำแนกตามอายุของผู้สอนบัญชีวิชาชีวิตร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : อายุ	ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีวิชาชีวิตร														รวม	แปล ความหมาย			
	ความสามารถ ในการจัดการ ตนเอง	ความคิด ริเริ่มและ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง	ความสามารถ ที่จะเลือกใช้ ทรัพยากรที่มี จำกัดในการ ทำงานให้ เสร็จทันเวลา	ความสามารถ ที่ปรับตัวให้ เข้ากับการ เปลี่ยนแปลง	ความสามารถ ระมัดระวัง สังสัยเยี่ยง ผู้ประกอบ วิชาชีพ	ความสามารถ ในการเจรจา เพื่อได้ ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงที่ ยอมรับได้	ความสามารถ ในการ นำเสนอ การ พูดคุย การ รายงานและ การปกป้อง มุ่งมองของ ตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพ	ความสามารถ ในการฟัง และอ่าน อย่างมี ประสิทธิภาพ											
\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ต่ำกว่า 30 ปี	3.73	.631	3.73	.456	3.73	.456	3.82	.395	3.82	.588	3.64	.492	3.45	.671	3.55	.510	3.68	.457	ค่อนข้างมาก
30 ปี – 39 ปี	3.74	.711	3.75	.639	3.72	.691	3.76	.704	3.89	.735	3.73	.660	3.64	.672	3.77	.739	3.75	.579	ค่อนข้างมาก
40 ปี – 49 ปี	3.68	.730	3.76	.640	3.73	.682	3.77	.702	3.84	.650	3.70	.659	3.57	.686	3.70	.754	3.71	.580	ค่อนข้างมาก
50 ปี ขึ้นไป	3.79	.710	3.71	.679	3.69	.685	3.75	.632	3.92	.643	3.50	.711	3.46	.710	3.63	.700	3.67	.554	ค่อนข้างมาก
รวม	3.73	.713	3.74	.639	3.72	.677	3.76	.679	3.88	.683	3.67	.667	3.57	.686	3.71	.730	3.72	.569	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ ตามตารางที่ 29 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ต่ำกว่า 1 ปี มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.59$) โดยมีความระมัดระวังลงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.69$) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.66$) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.63$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.57$) ความสามารถในการจัดการตนเอง และ ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.54$) เท่ากัน และ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.75$) โดยมีความระมัดระวังลงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.83$) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.78$) เท่ากัน ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.74$) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.70$) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.68$) และ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.73$) โดยมีความระมัดระวังลงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.77$) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.76$) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.75$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.72$) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.71$) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.68$) และ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายนอก 11 ปี ขึ้นไป มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.90$) โดยมีความสามารถในการจัดการตนเอง ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.00$) เท่ากัน รองลงมาคือ ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.87$) เท่ากัน ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และ ความสามารถที่จะรับรู้ความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.73$) เท่ากัน ตามลำดับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.73$) เท่ากัน ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่ ไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายนอก มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.47$) โดยมีความสามารถด้านการจัดการตนเอง ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.44$) เท่ากัน และความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.11$) ตามลำดับ

ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายในอาจาร จำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายในอาจาร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ประสบการณ์	ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายในอาจาร																รวม	แปลง ความหมาย	
	ความสามารถ ในการจัดการ ตนเอง	ความคิด ริเริ่มและ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง	ความสามารถ ที่จะเลือกใช้ ทรัพยากรที่มี จำกัดในการรำ งานให้ได้รึ ทันเวลา	ความสามารถ ที่ปรับตัวให้ เข้ากับการ เปลี่ยนแปลง	ความ ระมัดระวัง สังสัยเยี่ยงผู้ ประกอบ วิชาชีพบัญชี	ความสามารถ ในการเจรจา เพื่อได้ข้อสรุป หรือข้อตกลงที่ ยอมรับได้	ความสามารถ ในการ นำเสนอ การ พูดคุย การ รายงานและ การปกป้อง มุ่งมองของ ตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพ	ความสามารถ ในการฟังและ อ่าน อย่างมี ประสิทธิภาพ											
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ต่ำกว่า 1 ปี	3.54	.652	3.63	.594	3.57	.604	3.69	.627	3.71	.617	3.54	.606	3.43	.650	3.66	.720	3.59	.517	ค่อนข้างมาก
1 ปี – 5 ปี	3.74	.763	3.78	.667	3.78	.763	3.83	.744	3.91	.719	3.68	.793	3.57	.797	3.70	.802	3.75	.648	ค่อนข้างมาก
6 ปี – 10 ปี	3.77	.698	3.76	.648	3.72	.619	3.75	.665	3.93	.682	3.68	.570	3.60	.591	3.71	.691	3.73	.522	ค่อนข้างมาก
11 ปี ขึ้นไป	4.00	.525	3.87	.346	3.87	.507	3.73	.450	3.73	.583	4.00	.525	4.00	.525	4.00	.525	3.90	.402	ค่อนข้างมาก
ไม่เคยรับ [†] ทำงานสอน บัญชีภายในอาจาร	3.44	.705	3.44	.705	3.44	.856	3.67	.686	3.78	.647	3.44	.705	3.11	.583	3.44	.705	3.47	.620	ค่อนข้างมาก
รวม	3.73	.713	3.74	.639	3.72	.677	3.76	.679	3.88	.683	3.67	.667	3.57	.686	3.71	.730	3.72	.569	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ ตามตารางที่ 30 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.72$) โดยมีความระมัดระวังสูงสัดสี่ยี่ห้อ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมาคือความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.78$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.76$) ความคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.72$) ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.71$) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อมูลหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ และความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพเท่ากัน ($\bar{X} = 3.70$) และ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปักป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.71$) โดยมีความระมัดระวังสูงสัดสี่ยี่ห้อ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาคือความสามารถคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ($\bar{X} = 3.78$) ความสามารถในการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.76$) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.74$) ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.73$) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ($\bar{X} = 3.66$) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อมูลหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.64$) และความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปักป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอาจารย์ที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก มีทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.00$) โดยมีความสามารถในการจัดการตนเอง ความสามารถคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ความสามารถระมัดระวังสูงสัดสี่ยี่ห้อ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อมูลหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปักป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพเท่ากัน ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายในอาจาร จำแนกตามระดับการศึกษา
ของผู้สอนบัญชีภายในอาจาร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ระดับ การศึกษา	ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายในอาจาร																รวม	แปล ความหมาย	
	ความสามารถ ในการจัดการ ตนเอง		ความคิดริเริ่ม และการ เรียนรู้ด้วย ตนเอง		ความสามารถ ที่จะเลือกใช้ ทรัพยากรที่มี จำกัดในการรำ งงานให้เสร็จ ทันเวลา		ความสามารถ ที่ปรับตัวให้ เข้ากับการ เปลี่ยนแปลง		ความ ระมัดระวัง สังสัยเชิงผู้ ประกอบ วิชาชีพบัญชี		ความสามารถ ในการเจรจา เพื่อได้ ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงที่ ยอมรับได้		ความสามารถ ในการ นำเสนอ การ พูดคุย การ รายงานและ การปกป้อง มุ่งมองของ ตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพ		ความสามารถ ในการฟังและ อ่านอย่างมี ประสิทธิภาพ				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ปริญญาตรี	3.71	.736	3.72	.666	3.76	.729	3.78	.712	3.89	.705	3.70	.711	3.57	.744	3.70	.747	3.72	.601	ค่อนข้างมาก
ปริญญาโท	3.76	.683	3.78	.602	3.66	.596	3.74	.633	3.85	.654	3.64	.601	3.58	.598	3.73	.706	3.71	.526	ค่อนข้างมาก
กำลังศึกษา ต่อระดับ ปริญญาเอก	4.00	.000	4.00	.000	4.00	.000	4.00	.000	4.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	3.62	.000	ค่อนข้างมาก
รวม	3.73	.713	3.74	.639	3.72	.677	3.76	.679	3.88	.683	3.67	.667	3.57	.686	3.71	.730	3.72	.569	ค่อนข้างมาก

4.3.3 ค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากผลการศึกษาทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 31 พบว่า ผู้สอนบัญชีภายนอกมีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) โดยมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.38$) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.28$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายนอก

ปัจจัยทักษะของผู้สอนบัญชีภายนอก	ค่าเฉลี่ย		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์	3.38	.719	ปานกลาง
ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน	3.39	.657	ปานกลาง
ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.28	.715	ปานกลาง
ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง	3.10	.681	ปานกลาง
รวม	3.28	.564	ปานกลาง

ในการศึกษาทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายนอกจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านเพศของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 32 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนอกเพศชายมีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.51$) โดยมีความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์มากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาคือความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ($\bar{X} = 3.61$) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.54$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกเพศหญิงมีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) โดยมีความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมาคือความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.28$) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.18$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.03$) ตามลำดับ

ตารางที่ 32 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายในอักษร จำแนกตามเพศของผู้สอนบัญชีภายในอักษร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : เพศ	ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายในอักษร								รวม	แปลความหมาย	
	ความสามารถที่จะ ¹ สอนตาม วิจัย คิดเชิง ² เหตุผลและวิเคราะห์ ³		ความสามารถที่จะระบุ ¹ และแก้ไขปัญหาที่ไม่ ² เคยเจอนามาก่อน ³		ความสามารถด้าน ¹ เทคโนโลยีสารสนเทศ ²		ความสามารถในการ ¹ วิเคราะห์แบบจำลอง ² การตัดสินใจและ ³ ความเสี่ยง ⁴				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
เพศชาย	3.65	.586	3.61	.641	3.54	.769	3.28	.738	3.51	.560	ค่อนข้างมาก
เพศหญิง	3.28	.739	3.30	.645	3.18	.668	3.03	.646	3.19	.541	ปานกลาง
รวม	3.38	.719	3.39	.657	3.28	.715	3.10	.681	3.28	.564	ปานกลาง

ในการศึกษาทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรมตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านอายุของผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรมตามตารางที่ 33 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรมที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) โดยมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือ ความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ และ ความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน เท่ากัน ($\bar{X} = 3.18$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรมที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) โดยมีความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมาคือ ความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ($\bar{X} = 3.46$) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.36$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.17$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรมที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) โดยมีความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ ความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.38$) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.33$) และ ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.11$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรมที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) โดยมีความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือ ความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.15$) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.98$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 2.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายใน อายุของผู้สอนบัญชีภายใน

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : อายุ	ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายใน								รวม	แปลความหมาย		
	ความสามารถที่ จะสอนตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและ วิเคราะห์		ความสามารถที่ จะระบุและแก้ไข ปัญหาที่ไม่เคย เจอมาก่อน		ความชำนาญด้าน [*] เทคโนโลยี สารสนเทศ		ความสามารถในการ วิเคราะห์ แบบจำลองการ ตัดสินใจและ ความเสี่ยง					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ต่ำกว่า 30 ปี	3.18	.733	3.18	.395	3.27	.465	2.91	.684	3.13	.467	ปานกลาง	
30 ปี – 39 ปี	3.51	.726	3.46	.659	3.36	.712	3.17	.649	3.37	.533	ปานกลาง	
40 ปี – 49 ปี	3.38	.609	3.39	.646	3.33	.701	3.11	.642	3.30	.535	ปานกลาง	
50 ปี ขึ้นไป	3.15	.821	3.27	.703	2.98	.725	2.96	.794	3.08	.651	ปานกลาง	
รวม	3.38	.719	3.39	.657	3.28	.715	3.10	.681	3.28	.564	ปานกลาง	

ในการศึกษาทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ตามตารางที่ 34 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ตั้งแต่ 1 ปี มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) โดยมีความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมาคือความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.06$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) โดยมีความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์มากที่สุด ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมาคือความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ($\bar{X} = 3.40$) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.31$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.07$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) โดยมีความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์มากที่สุด ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ($\bar{X} = 3.47$) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.28$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ 11 ปี ขึ้นไป มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) โดยมีความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาคือความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ และ ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.40$) เท่ากัน ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.13$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่ไม่เคยรับทำงานสอบบัญชีภายในองค์กร มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) โดยมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ($\bar{X} = 3.22$) และความสามารถที่จะสอบตามวิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ และ ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง เท่ากัน ($\bar{X} = 3.11$) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายในอักษร จำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายในอักษร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ประสบการณ์	ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายในอักษร								รวม	แปลความหมาย		
	ความสามารถที่ จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและ วิเคราะห์		ความสามารถที่ จะระบุและแก้ไข ปัญหาที่ไม่เคย เจอมาก่อน		ความชำนาญด้าน [*] เทคโนโลยี สารสนเทศ		ความสามารถใน การวิเคราะห์ แบบจำลองการ ตัดสินใจและ ความเสี่ยง					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ตั้งแต่ 1 ปี	3.06	.679	3.11	.627	3.11	.671	2.91	.697	3.05	.527	ปานกลาง	
1 ปี – 5 ปี	3.41	.653	3.40	.651	3.31	.746	3.07	.655	3.29	.518	ปานกลาง	
6 ปี – 10 ปี	3.49	.710	3.47	.614	3.28	.688	3.18	.662	3.35	.553	ปานกลาง	
11 ปี ขึ้นไป	3.40	.894	3.47	.819	3.40	.814	3.13	.819	3.35	.753	ปานกลาง	
ไม่เคยรับทำงาน สอนบัญชีภายในอักษร	3.11	.900	3.22	.808	3.33	.686	3.11	.758	3.19	.704	ปานกลาง	
รวม	3.38	.719	3.39	.657	3.28	.715	3.10	.681	3.28	.564	ปานกลาง	

ในการศึกษาทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ตามตารางที่ 35 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) โดยมีความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.30$) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.27$) และความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลอง การตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.13$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทมีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) โดยมีความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาคือความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ($\bar{X} = 3.47$) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.28$) และ ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.06$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายในอ่างฯ ที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก มีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) โดยมีความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง มากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือความสามารถที่จะสอบตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ความสามารถที่จะระบุแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน และ ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากัน ($\bar{X} = 3.00$) และ ตามลำดับ

ตารางที่ 35 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภาคีอากร จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภาคีอากร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ระดับการศึกษา	ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภาคีอากร								รวม	แปลความหมาย		
	ความสามารถที่ จะสอนตาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและ วิเคราะห์		ความสามารถที่ จะระบุและแก้ไข ปัญหาที่ไม่เคย เจอมาก่อน		ความชำนาญด้าน [*] เทคโนโลยี สารสนเทศ		ความสามารถในการ วิเคราะห์ แบบจำลองการ ตัดสินใจและ ความเสี่ยง					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
ระดับปริญญาตรี	3.30	.692	3.33	.641	3.27	.721	3.13	.677	3.25	.562	ปานกลาง	
ระดับปริญญาโท	3.50	.743	3.47	.676	3.28	.709	3.06	.683	3.32	.568	ปานกลาง	
กำลังศึกษาต่อ [*] ระดับปริญญาเอก	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	4.00	.000	3.25	.000	ปานกลาง	
รวม	3.38	.719	3.39	.657	3.28	.715	3.10	.681	3.28	.564	ปานกลาง	

4.4 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีภายนอก

4.4.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายนอก

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายนอกซึ่งประกอบด้วยปัจจัยอย่างจำนวน 5 ปัจจัย ตามตารางที่ 36 ผู้จัดได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายนอก โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation) เป็นต้นของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 37 พบว่ามีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.3 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.5 ทุกคู่

ตารางที่ 36 ปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ

ของผู้สอบบัญชีภายนอก

รหัส ปัจจัย	ปัจจัยค่านิยม(professional values) จรรยาบรรณ(ethics) และทัศนคติ(attitudes) ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายนอก
pea- 1	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ
pea- 2	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดุณย์ของผู้ประกอบวิชาชีพ
pea-3	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ
pea- 4	ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม
pea-5	ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และ บรรษัทภินิหาร

ตารางที่ 37 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติ
ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

	pea -1	pea -2	pea -3	pea -4	pea -5
pea -1	1				
pea -2	.829*	1			
pea -3	.798*	.859*	1		
pea -4	.710*	.771*	.786*	1	
pea -5	.724*	.780*	.782*	.834*	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และเมื่อทำการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ (Factor analysis) ของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก พบว่าไม่มีปัจจัยใดที่มีค่าน้ำหนักปัจจัยสูงมากกว่า 1 ปัจจัย โดยสามารถลดจำนวนปัจจัยที่ใช้วัดความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกเหลือเพียง 1 ปัจจัยคือ ปัจจัยค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ ประกอบด้วยปัจจัย 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ 2) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ 3) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ 4) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม และ 5) ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และ บรรษัทภิบาล

โดยปัจจัยที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก มีค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling) เท่ากับ 0.889 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.5 ทางและมีค่า Eigen value เท่ากับ 4.151 มีค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.948 และมีค่าน้ำหนักปัจจัยอย่างแต่ละปัจจัยมากกว่า 0.6 ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดค่าनิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ปัจจัย	Factor Loading	Eigen Value	% of Variance	Cronbach Alpha
ปัจจัยค่าनิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ		4.151	83.011	0.948
ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตาม หลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความ มุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ	0.891			
ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดตาม เยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	0.932			
ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	0.929			
ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณ ที่มีต่อบุคคลวิชาชีพ และสังคม	0.900			
ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและ บรรษัทภิบาล	0.904			
รวม		83.011		

KMO: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy. = 0.889

4.4.2 ค่าเฉลี่ยค่าनิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากการศึกษาค่าनิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
ตามตารางที่ 39 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีค่าनิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ
ก่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.91$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตาม หลัก
พื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ
ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.95$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่
นำไปสู่การประพฤติดตามเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.93$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จาก
พฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.92$) และความเข้าใจเกี่ยวกับ
จรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และ บรรษัทภิบาล ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ

ของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร

ปัจจัยค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	ค่าเฉลี่ย		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ	3.99	.665	ค่อนข้างมาก
ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	3.93	.668	ค่อนข้างมาก
ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	3.95	.657	ค่อนข้างมาก
ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม	3.90	.681	ค่อนข้างมาก
ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และบรรษัทภินิหาร	3.82	.706	ค่อนข้างมาก
รวม	3.91	.615	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านเพศของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตามตารางที่ 40 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กร เพศชาย มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.91$) โดยมี ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.90$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.93$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.90$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิหาร ($\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอก เผศหลุ่ง มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.91$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.94$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.95$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.90$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินบาล ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก จำแนกตามเพศของผู้สอนบัญชีภายนอก

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : เพศ	ค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก										รวม	แปลความหมาย	
	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่นความใส่ใจและการรักษาความลับ	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสรภาพ ความระมัดระวังสงสัย เยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อนักศึกษา วิชาชีพ และสังคม	ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และบรรษัทภินิหาร								
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
เพศชาย	4.04	.570	3.90	.563	3.93	.591	3.90	.634	3.79	.628	3.91	.501	ค่อนข้างมาก
เพศหญิง	3.97	.698	3.94	.704	3.95	.581	3.90	.699	3.83	.734	3.91	.653	ค่อนข้างมาก
รวม	3.99	.665	3.93	.668	3.95	.657	3.90	.657	3.82	.706	3.91	.615	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาค่าเฉลี่ย จրรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านอายุของสอบบัญชีภาษีอากร ตามตารางที่ 41 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีค่าเฉลี่ยจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.63$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำໄไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาคือ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพุทธิกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.55$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินบาล ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.99$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำໄไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มากที่สุด ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เท่ากัน ($\bar{X} = 4.03$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพุทธิกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.98$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินบาล ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.86$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำໄไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำໄไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เท่ากัน ($\bar{X} = 3.88$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพุทธิกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.84$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินบาล ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.90$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.92$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.90$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.85$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิบาล ($\bar{X} = 3.81$) ตามลำดับ

ตารางที่ 41 แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก จำแนกตามอายุของผู้สอนบัญชีภายนอก

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : อายุ	ค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก										รวม	แปลความหมาย	
	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยียงผู้ประกอบวิชาชีพ	ความเข้าใจกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสรภาพ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม	ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และบรรทัดกิbalance								
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ตั้งแต่กว่า 30 ปี	3.73	.456	3.73	.456	3.73	.456	3.55	.510	3.45	.671	3.63	.468	ค่อนข้างมาก
ระหว่าง 30 ปี – 39 ปี	4.03	.658	4.03	.643	4.04	.636	3.98	.692	3.89	.760	3.99	.616	ค่อนข้างมาก
ระหว่าง 40 ปี – 49 ปี	3.94	.691	3.88	.649	3.88	.649	3.84	.633	3.78	.612	3.86	.598	ค่อนข้างมาก
50 ปี ขึ้นไป	4.06	.662	3.85	.767	3.92	.735	3.90	.747	3.81	.730	3.90	.650	ค่อนข้างมาก
รวม	3.99	.665	3.93	.668	3.95	.657	3.90	.657	3.82	.706	3.91	.615	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาค่าเฉลี่ย จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ของสอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ตามตารางที่ 42 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ มีประสบการณ์การเป็นผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ต่อๆ กันมา 1 ปี ค่าเฉลี่ย จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.80$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.86$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม เท่ากัน ($\bar{X} = 3.77$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัท ทภกบาล ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ มีประสบการณ์การเป็นผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี ค่าเฉลี่ย จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.96$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ การที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.01$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพและสังคม ($\bar{X} = 3.90$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัท ทภกบาล ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ มีประสบการณ์การเป็นผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี ค่าเฉลี่ย จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.92$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.95$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.93$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบ

วิชาชีพ ($\bar{X} = 3.89$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิหาร ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอบบัญชีภายในองค์กร 11 ปี ขึ้นไป มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 4.05$) โดยมี ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำนำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มากที่สุด และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำนำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เท่ากัน ($\bar{X} = 4.07$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิหาร เท่ากัน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่ไม่เคยรับทำงานสอบบัญชีภายในองค์กร มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.60$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำนำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำนำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิหาร เท่ากัน ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

ตารางที่ 42 แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนักการ จำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายนักการ

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ประสบการณ์	ค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนักการ										รวม	แปลความหมาย	
	ความเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการที่ นำไปสู่การปฏิบัติ ตามหลักพื้นฐาน ของจรรยาบรรณ ในเรื่องความ ซื่อสัตย์ ความ มุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษา ความลับ		ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กระบวนการที่ นำไปสู่การ ประพฤติดน เยี่ยงผู้ประกอบ วิชาชีพ		ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กระบวนการที่ นำไปสู่ความ เป็นอิสระ ความ ระมัดระวัง สังสัยเยี่ยงผู้ ประกอบวิชาชีพ		ความเข้าใจ เกี่ยวกับผลลัพธ์ จากพฤติกรรมที่ ไม่มี จรรยาบรรณที่มี ต่อนัก วิชาชีพ และ สังคม		ความเข้าใจเกี่ยว กับจรรยาบรรณ ที่สัมพันธ์กับ ธุรกิจ และ บรรษัทภินิหาร				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ต่ำกว่า 1 ปี	3.94	.796	3.77	.765	3.86	.728	3.77	.802	3.66	.832	3.80	.741	ค่อนข้างมาก
ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี	4.03	.684	4.06	.682	4.01	.701	3.90	.693	3.84	.707	3.96	.634	ค่อนข้างมาก
ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี	3.98	.631	3.89	.636	3.93	.627	3.95	.651	3.85	.702	3.92	.579	ค่อนข้างมาก
11 ปี ขึ้นไป	4.07	.450	4.07	.450	4.13	.346	4.00	.525	4.00	.371	4.05	.374	ค่อนข้างมาก
ไม่เคยรับทำงานสอน บัญชีภายนักการ	3.78	.647	3.56	.511	3.56	.511	3.56	.511	3.65	.511	3.60	.513	ค่อนข้างมาก
รวม	3.99	.665	3.93	.668	3.95	.657	3.90	.657	3.82	.706	3.91	.615	ค่อนข้างมาก

ในการศึกษาค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของสอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ตามตารางที่ 43 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.94$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.99$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.96$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.93$) และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิหาร ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ที่จบการศึกษาระดับโท มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.88$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เท่ากัน ($\bar{X} = 3.90$) ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม ($\bar{X} = 3.86$) และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิหาร ($\bar{X} = 3.81$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก มีค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม เท่ากัน ($\bar{X} = 3.00$) ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสังสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่สัมพันธ์กับธุรกิจและบรรษัทภินิหาร เท่ากัน ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 43 แสดงค่าเฉลี่ยค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนิยม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนิยม

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล :ระดับ การศึกษา	ค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนิยม										รวม	แปลความหมาย	
	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ	ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล	ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และบรรษัทภินิหาร								
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ปริญญาตรี	4.01	.684	3.96	.653	3.99	.639	3.93	.671	3.83	.688	3.94	.610	ค่อนข้างมาก
ปริญญาโท	3.96	.642	3.90	.684	3.90	.656	3.86	.691	3.81	.714	3.88	.614	ค่อนข้างมาก
กำลังศึกษาต่อ ระดับปริญญาเอก	4.00	.000	3.00	.000	2.00	.000	3.00	.000	2.00	.000	2.80	.000	ปานกลาง
รวม	3.99	.665	3.93	.668	3.95	.657	3.90	.657	3.82	.706	3.91	.615	ค่อนข้างมาก

4.5 สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก

4.5.1 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย ข้อจำนวน 15 ปัจจัย ตามตารางที่ 44 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก โดยทำการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ (Correlation) เมื่อต้นของปัจจัยที่ใช้วัดค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ ของผู้สอนบัญชีภายนอก ตามตารางที่ 45 พบว่ามีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.3 ที่ระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.5 จำนวน 86 คู่ จาก 105 คู่ มีเพียงปัจจัยมีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระ / มีผลประโยชน์ / มีส่วนได้เสีย ปัจจัยไม่ตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการ ที่เกินความรู้ความสามารถของตนเองที่จะปฏิบัติงานได้ ปัจจัยไม่ลงลายมือชื่อรับรองรายงานในกิจการที่ตนมิได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และรับรองบัญชีที่รับไว้แล้วโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นต่ำกว่า 0.3 จึงตัดปัจจัยมีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีใน กิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระ / มีผลประโยชน์ / มีส่วนได้เสีย ปัจจัยไม่ตรวจสอบและรับรอง บัญชีในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของตนเองที่จะปฏิบัติงานได้ ปัจจัยไม่ลงลายมือชื่อรับรองรายงานในกิจการที่ตนมิได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และไม่ลงทะเบียนการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีที่รับไว้แล้วโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ออกจาก การวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก

ตารางที่ 44 ปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนิอักษร

รหัส ปัจจัย	ปัจจัยสมรรถนะ(competency)ของผู้สอนบัญชีภายนิอักษร
c-1	สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามตามเอกสารประกอบการลงบัญชี
c-2	สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน
c-3	สามารถจัดทำโครงสร้างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบ การบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต
c-4	สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-5	สามารถรวบรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-6	สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-7	สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-8	สามารถแสดงถึงขีดความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-9	สามารถแสดงความสัมพันธ์ของวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-10	สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-11	สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี
c-12	มีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีใน กิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระ / มีผลประโยชน์ / มีส่วนได้เสีย
c-13	ไม่ตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของตนเองที่จะปฏิบัติงานได้
c-14	ไม่ลงลายมือชื่อรับรองรายงานในกิจการที่ตนมิได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
c-15	ไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ท่านปฏิบัติงานให้ และไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานตรวจสอบ และรับรองบัญชีที่รับไว้แล้วโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ตารางที่ 45 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักศึกษา

	c-1	c-2	c-3	c-4	c-5	c-6	c-7	c-8	c-9	c-10	c-11	c-12	c-13	c-14	c-15
c-1	1														
c-2	.531*	1													
c-3	.498*	.467*	1												
c-4	.327*	.440*	.698*	1											
c-5	.500*	.487*	.612*	.698*	1										
c-6	.523*	.429*	.610*	.653*	.698*	1									
c-7	.485*	.401*	.622*	.650*	.707*	.762*	1								
c-8	.507*	.524*	.559*	.545*	.604*	.646*	.660*	1							
c-9	.538*	.388*	.558*	.571*	.656*	.627*	.653*	.646*	1						
c-10	.472*	.401*	.571*	.590*	.657*	.590*	.661*	.680*	.830*	1					
c-11	.508*	.442*	.595*	.597*	.565*	.633*	.619*	.627*	.640*	.717*	1				
c-12	.578*	.336*	.299*	.283*	.428*	.407*	.342*	.359*	.468*	.427*	.428*	1			
c-13	.531*	.308*	.220*	.207*	.345*	.344*	.263*	.320*	.426*	.400*	.336*	.725*	1		
c-14	.499*	.285*	.194*	.169*	.308*	.255*	.233*	.273*	.362*	.389*	.291*	.651*	.827*	1	
c-15	.494*	.292*	.196*	.178*	.322*	.235*	.220*	.267*	.347*	.381*	.285*	.643*	.811*	.916*	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และเมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ของปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักศึกษา พบร่วมกับปัจจัยใดที่มีค่าน้ำหนักปัจจัยสูงมากกว่า 1 ปัจจัย โดยสามารถลดจำนวนปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักศึกษา กรเหลือเพียง 1 ปัจจัยคือ ปัจจัยสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักศึกษาประกอบด้วยปัจจัยย่อย 11 ปัจจัย ได้แก่ 1) สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรตรวจสอบตามเอกสารประกอบการลงบัญชี 2) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน 3) สามารถจัดทำໂຄร่งร่างงานสำหรับประมวลผลการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต 4) สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี 5) สามารถรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี 6) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี 7) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี 8) สามารถแสดงถึงความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี 9) สามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอน

บัญชี 10) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี และ 11) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี

โดยปัจจัยที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกมีค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling) เท่ากับ 0.889 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.5 ทางและมีค่า Eigen value เท่ากับ 4.151 มีค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.948 และมีค่าน้ำหนักปัจจัยอย่างต่อตัวปัจจัยมากกว่า 0.6 ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 46

ตารางที่ 46 ค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก

ปัจจัย	Factor Loading	Eigen Value	% of Variance	Cronbach Alpha
ปัจจัยสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก		6.844	62.222	0.937
สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงิน และบัญชีว่าถูกต้องตรงตามเอกสารประกอบการลงบัญชี	0.667			
สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน	0.617			
สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุม และประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต	0.784			
สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมสอนบัญชี	0.787			
สามารถรวบรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	0.834			
สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	0.834			
สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	0.842			
สามารถแสดงถึงปัจจัยความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างมั่นคงในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	0.810			

ตารางที่ 46 ค่าน้ำหนักปัจจัยที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ปัจจัย	Factor Loading	Eigen Value	% of Variance	Cronbach Alpha
สามารถแสดงความสัมพันธ์ทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	0.827			
สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	0.836			
สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	0.805			
รวม			62.222	

KMO: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy. = 0.919

4.5.2 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากผลการศึกษาสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ตามตารางที่ 47 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีสมรรถนะค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.45$) โดย สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรตรวจสอบตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสัมพันธ์ทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.53$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.48$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.46$) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.45$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.43$) สามารถตรวรรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.42$) เท่ากัน สามารถแสดงถึงขีดความสามารถในการสอบถูกต้อง ($\bar{X} = 3.40$) สามารถจัดทำโครงสร้างสำหรับประเมินการควบคุมและประเมิน ความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบ ข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.33$) สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 47 แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ปัจจัยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ค่าเฉลี่ย		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่า ถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี	3.91	.653	ค่อนข้างสูง
สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน	3.46	.705	ค่อนข้างสูง
สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมิน ความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการ ตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต	3.33	.667	ปานกลาง
สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	3.22	.732	ปานกลาง
สามารถรวมรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบ บัญชี	3.42	.680	ค่อนข้างสูง
สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องใน สภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	3.43	.651	ค่อนข้างสูง
สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่ เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	3.42	.626	ค่อนข้างสูง
สามารถแสดงถึงปัจจัยความสามารถในการสอบถาม การคิดในเชิง ทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างมั่นใจในสภาพแวดล้อมการสอบ บัญชี	3.40	.629	ปานกลาง
สามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	3.53	.672	ค่อนข้างสูง
สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี	3.48	.649	ค่อนข้างสูง
สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบ บัญชี	3.45	.641	ค่อนข้างสูง
รวม	3.45	.521	ค่อนข้างสูง

ในการศึกษาสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านเพศ ของสอบบัญชีภาษีอากร ตามตารางที่ 48 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรม มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.61$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสงสัยทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.73$) สามารถแสดงถึงปัจจัย ดความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.65$) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.62$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และ สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.61$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชี และรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.59$) สามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.56$) สามารถตรวรรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.54$) สามารถจัดทำโครงการร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.51$) สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในอุตสาหกรรม มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสงสัยทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.45$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.43$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.41$) สามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.40$) สามารถตรวรรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.38$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.36$) รายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.34$) สามารถแสดงถึงปัจจัย ดความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.30$) สามารถประเมินการใช้ มาตรฐานการนำเสนอ สามารถจัดทำโครงการร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชี และการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.26$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.18$)

ตารางที่ 48 แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามเพศของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

คุณสมบัติ ล่วงบุคคล : เพศ	สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภาคีอาชีว												รวม แปลความหมาย
	สามารถ ตรวจสอบ ความถูกต้อง ¹ ของรายงาน ทางการเงิน ² และบัญชีว่า ³ ถูกต้องตาม ควรตรวจสอบ ตามเอกสาร ประกอบการ ลงบัญชี ⁴	สามารถ พัฒนาระบบ ⁵ สารสนเทศ ⁶ สำหรับการ ⁷ ประมีนการ ⁸ นักงาน ⁹ และการเงิน ¹⁰	สามารถจัดทำ ¹¹ โครงร่างงาน ¹² สำหรับ ¹³ เทคนิคที่ ¹⁴ เหมาะสม ¹⁵ สมใน ¹⁶ สภาพแวดล้อม ¹⁷ การสอบบัญชี ¹⁸	สามารถทำ ¹⁹ วิธีทาง ²⁰ กระบวนการ ²¹ ที่เหมาะสม ²² ให้กับฐาน ²³ การสอบบัญชี ²⁴	สามารถ ²⁵ รวมรวมและ ²⁶ หลักฐานใน ²⁷ สภาพแวดล้อม ²⁸ การสอบบัญชี ²⁹	สามารถใช้ ³⁰ แนวทาง ³¹ ปฏิบัติและ ³² มาตรฐานการ ³³ ตรวจสอบที่ ³⁴ เกี่ยวข้องใน ³⁵ สภาพแวดล้อม ³⁶ การสอบบัญชี ³⁷	สามารถใช้ ³⁸ ประเมินการ ³⁹ มาตรฐานการ ⁴⁰ นำเสนอ ⁴¹ รายงาน ⁴² กิจกรรม เชิง ⁴³ ทฤษฎี และ ⁴⁴ การวิเคราะห์ ⁴⁵ อย่าง ⁴⁶ ระมัดระวังใน ⁴⁷ สภาพแวดล้อม ⁴⁸ การสอบบัญชี ⁴⁹	สามารถแสดง ⁴⁰ ถึงจีด ⁴¹ ความสามารถ ⁴² ในการ ⁴³ รายงาน ⁴⁴ กิจกรรม เชิง ⁴⁵ ทฤษฎี และ ⁴⁶ การวิเคราะห์ ⁴⁷ อย่าง ⁴⁸ ระมัดระวังใน ⁴⁹ สภาพแวดล้อม ⁵⁰ การสอบบัญชี ⁵¹	สามารถ ⁴⁵ ตัดสินใจทาง ⁴⁶ วิชาชีพใน ⁴⁷ สภาพแวดล้อม ⁴⁸ การสอบบัญชี ⁴⁹	สามารถ ⁴⁹ แก้ไขปัญหา ⁵⁰ เกี่ยวกับความ ⁵¹ ขัดแย้งใน ⁵² สภาพแวดล้อม ⁵³ การสอบบัญชี ⁵⁴			
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	
	4.07	.514	3.59	.726	3.51	.692	3.31	.801	3.54	.731	3.61	.684	3.62
													.616
	3.65		3.61		3.73		3.74		3.71		3.61		3.56
													.729
	3.59		3.41		3.26		3.18		3.02		3.38		3.39
													.514
	3.33		3.67		3.22		3.72		3.42		3.680		3.45
													.505
	3.667		3.22		3.732		3.42		3.680		3.43		3.45
													.521
	3.42		3.680		3.42		3.680		3.42		3.626		3.45
													.641
	3.45		3.626		3.40		3.629		3.40		3.53		3.45
													.521
	3.45		3.649		3.48		3.649		3.48		3.649		3.45
													.521
	3.45		3.649		3.48		3.649		3.48		3.649		3.45
													.521
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641		3.45		3.641		3.45
													.505
	3.45		3.641		3.45		3.641</						

ในการศึกษาสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในครุภารกิจจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านอายุของผู้สอบบัญชีภายในครุภารกิจ ตามตารางที่ 49 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในครุภารกิจที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควร ตรงตามความเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาคือ สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน และ สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและ มาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.45$) เท่ากัน สามารถ รวบรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถประเมินการใช้มาตรฐาน การนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถแสดงความ สนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อม การสอบบัญชี สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.36$) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงใน ระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต และ สามารถแสดงถึงปัจจัยความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่าง ระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.27$) และ สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่ เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในครุภารกิจที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ค่อนข้าง สูง ($\bar{X} = 3.54$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้อง ตามควรตรงตามความเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือสามารถ แสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.61$) สามารถตัดสินใจทาง วิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และ สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งใน สภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.58$) สามารถรวบรวมและประเมินหลักฐานใน สภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่ เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถแสดงถึงปัจจัยความสามารถในการ สอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.50$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงาน นทางการ เงิน ($\bar{X} = 3.49$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องใน สภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.48$) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุม

และประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.40$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 49 ปี มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.42$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสัมพันธ์ทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.52$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.47$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.43$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.40$) สามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.39$) สามารถรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.38$) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.37$) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.29$) สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.22$) และสามารถแสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการสอบบัญชี การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างมั่นคงไว้ในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต่องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสัมพันธ์ทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.42$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.38$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.37$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.35$) สามารถรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.33$) สามารถแสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการสอบบัญชี การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างมั่นคงไว้ในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.31$) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบ

ข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.23$) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.27$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 49 แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามอายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : อายุ		สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร														รวม แปลความหมาย			
		สามารถ ตรวจสอบ ความลูกค้า ของรายงาน ทางการเงิน และบัญชีว่า ¹ ถูกต้องตาม ควรตรวจสอบ ตามเอกสาร ประกอบการ ลงบัญชี	สามารถ พัฒนาระบบ สำารสานเทคโนโลยี สำารหันการ ประมีนการ ทางการเงิน ² รายงาน ถูกต้องตาม การตรวจสอบ ตามเอกสาร ประกอบการ ลงบัญชี	สามารถจัดทำ โครงร่างงาน สำารหัน ประมีนการ ควบคุมและ ประเมินความ ต้องในระบบ การบัญชีและ การรายงานที่ เหมาะสมกับ การตรวจสอบ ที่มีความซับซ้อน และการเงิน ³	สามารถทำ วิจัยทาง เทคนิคที่ เหมาะสม สมใน หลักฐานใน สภาพแวดล้อม การสอบบัญชี ⁴	สามารถ ร่วมร่วมและ ประเมิน มาตรฐานการ นำเสนอ ตรวจสอบที่ เกี่ยวข้องใน สภาพแวดล้อม การสอบบัญชี ⁵	สามารถใช้ แนวทาง ปฏิบัติและ มาตรฐานการ นำเสนอ ตรวจสอบที่ เกี่ยวข้องใน สภาพแวดล้อม การสอบบัญชี ⁶	สามารถใช้ กระบวนการ แก้ไข น้ำเสื่อ รายงาน ที่มีความซับซ้อน และการสอบบัญชี ⁷	สามารถแสดง ถึงปัจจ ความสามารถ ในการ สอบบัญชี ⁸	สามารถแสดง ความสงสัย ทางวิชาชีพใน สภาพแวดล้อม การสอบบัญชี ⁹	สามารถ ตัดสินใจทาง วิชาชีพใน สภาพแวดล้อม การสอบบัญชี ¹⁰	สามารถ แก้ปัญหา ¹¹ เกี่ยวกับความ ขัดแย้งใน สภาพแวดล้อม การสอบบัญชี ¹²							
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
		ต่ำกว่า 30 ปี	.631	3.45	.510	3.27	.631	3.18	.588	3.36	.492	3.45	.510	3.36	.492	3.27	.456	3.36	.492
		ระหว่าง 30 ปี - 39 ปี	.622	3.49	.700	3.40	.667	3.32	.767	3.50	.701	3.48	.673	3.50	.631	3.50	.631	3.61	.719
		ระหว่าง 40 ปี - 49 ปี	.655	3.47	.735	3.29	.656	3.22	.698	3.38	.644	3.40	.631	3.37	.606	3.33	.616	3.52	.638
		50 ปี ขึ้นไป	.701	3.37	.700	3.23	.688	2.98	.696	3.33	.721	3.35	.665	3.33	.660	3.31	.654	3.42	.643
		รวม	.653	3.46	.705	3.33	.667	3.22	.732	3.42	.680	3.43	.651	3.42	.626	3.40	.629	3.53	.672
		รวม	.653	3.46	.705	3.33	.667	3.22	.732	3.42	.680	3.43	.651	3.42	.626	3.40	.629	3.48	.649
		ค่อนข้างสูง	.417	3.38	.555	3.42	.510	3.42	.555	3.40	.555	3.42	.521	3.45	.641	3.45	.521	3.48	.649

ในการศึกษาสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในอาจารย์จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลด้าน
ประสบการณ์ของสอบบัญชีภายในอาจารย์ตามตารางที่ 50 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในอาจารย์ที่มีประสบการณ์ การเป็นผู้สอบบัญชีต่างกว่า 1 ปี มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือสามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.17$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.14$) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.11$) สามารถรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.03$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.03$) สามารถแสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.00$) สามารถจัดทำโครงการร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต และสามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 2.94$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 2.83$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในอาจารย์ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้สอบบัญชีระหว่าง 1 ปี – 5 ปี มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ก่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.47$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.55$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.50$) สามารถรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.49$) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.49$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.49$) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.44$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และ สามารถแสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.38$) สามารถจัดทำโครงการร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยง

ในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.32$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ การเป็นผู้สอนบัญชี ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.52$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือสามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี และสามารถแสดงความสงสัยทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.58$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.54$) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.52$) สามารถแสดงถึงขีดความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.51$) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.50$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน และสามารถรวมรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.49$) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.42$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ การเป็นผู้สอนบัญชี 11 ปี ขึ้นไป มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.69$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสงสัยทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี และสามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.80$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน และสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.73$) สามารถแสดงถึงขีดความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.67$) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต และ

สามารถตรวรรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.60$)
สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม การสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.53$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ ไม่เคยรับทำงานสอบบัญชีภาษีอากร มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถ ประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สูงที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือสามารถแสดงถึงขีดความสามารถในการสอบบัญชี การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.33$) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการ ควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชี และการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต และสามารถรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.22$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 50 แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภัณฑ์ จำแนกตามประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภัณฑ์

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ประสบการณ์	สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภัณฑ์															รวม	แปลความหมาย								
	สามารถ ตรวจสอบ ความลูกค้า ของรายงาน ทางการเงิน ^{และบัญชีว่า} ลูกค้าดาม ควรลงตาม ตามเอกสาร ประกอบการ ลงบัญชี	สามารถ พัฒนาระบบ สารสนเทศ สำหรับการ รายงาน	สามารถจัดทำ โครงร่างงาน สำหรับนัก ประมินการ	สามารถทำ วิจัยทาง เทคโนโลยี	สามารถ รวบรวมและ ประเมิน หน่วยงาน ที่เหมาะสม	สามารถใช้ แนวทาง ปฏิบัติและ มาตรฐานใน สภาพแวดล้อม	สามารถใช้ ประเมินการใช้ มาตรฐานการ นำเสนอด้วย รายงาน	สามารถแสดง ถึงปัจจัย ความสามารถ ในการ สอนตาม การ สอนบัญชี	สามารถแสดง ความสงสัย ทางวิชาชีพใน สภาพแวดล้อม	สามารถ ตัดสินใจทาง วิชาชีพใน สภาพแวดล้อม	สามารถ แก้ปัญหา เกี่ยวกับความ ขัดแย้งใน สภาพแวดล้อม														
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.							
ต่ำกว่า 1 ปี	3.71	.617	3.14	.687	2.94	.720	2.83	.659	3.03	.701	3.03	.659	2.94	.535	3.00	.637	3.29	.663	3.17	.613	3.11	.627	3.10	.507	ปานกลาง
ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี	4.00	.641	3.50	.725	3.32	.577	3.25	.713	3.49	.641	3.38	.572	3.19	.585	3.38	.572	3.55	.675	3.49	.605	3.44	.583	3.47	.453	ค่อนข้างสูง
ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี	3.90	.672	3.49	.684	3.42	.667	3.30	.732	3.49	.671	3.58	.653	3.50	.600	3.51	.629	3.58	.680	3.54	.656	3.52	.643	3.52	.526	ค่อนข้างสูง
11 ปี ขึ้นไป	4.13	.507	3.73	.691	3.60	.724	3.47	.819	3.60	.724	3.53	.730	3.53	.819	3.67	.606	3.80	.551	3.80	.761	3.73	.785	3.69	.594	ค่อนข้างสูง
ไม่เคยรับทำงานสอน บัญชีภัณฑ์	3.44	.511	3.44	.511	3.22	.647	3.00	.485	3.22	.428	3.44	.511	3.44	.511	3.33	.485	3.33	.485	3.33	.485	3.32	.409	ปานกลาง		
รวม	3.91	.653	3.46	.705	3.33	.667	3.22	.732	3.42	.680	3.43	.651	3.42	.626	3.40	.629	3.53	.672	3.48	.649	3.45	.641	3.45	.521	ปานกลาง

ในการศึกษาสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพมหานครสั่นบุคคลด้านระดับการศึกษาของสอบบัญชีภายในกรุงเทพมหานคร ตามตารางที่ 51 พบว่า

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพมหานครที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.46$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.55$) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 3.49$) สามารถรวมรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.47$) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.45$) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.42$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.41$) สามารถแสดงถึงจิตความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.39$) สามารถจัดทำโครงสร้างสำหรับประเมินการควบคุม และประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.33$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.26$) ตามลำดับ

ผู้สอบบัญชีภายในกรุงเทพมหานครที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.45$) โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือสามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.51$) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.50$) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.46$) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.45$) สามารถแสดงถึงจิตความสามารถในการสอบตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน เท่ากัน ($\bar{X} = 3.42$) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี ($\bar{X} = 3.41$) สามารถรวมรวมและประเมินหลักฐาน

ในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.36$) สามารถจัดทำโครงการร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยง ในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต ($\bar{X} = 3.33$) และสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ($\bar{X} = 3.16$) ตามลำดับ

ผู้สอนบัญชีภายนอกสามารถที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) โดยสามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี และสามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี สูงที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือ สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรตรวจสอบตามมาตรฐานการเอกสารประกอบการลงบัญชี สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน สามารถจัดทำโครงการร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี สามารถตรวจสอบรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี สามารถใช้วิธีทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี สามารถแสดงถึงขีดความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี สามารถแสดงความสงสัยทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี และสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี เท่ากัน ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 51 แสดงค่าเฉลี่ยสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนักศึกษา

คุณสมบัติ ส่วนบุคคล : ระดับ การศึกษา	สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนักศึกษา															รวม	แปลความหมาย								
	สามารถ ตรวจสอบ ความถูกต้อง ของรายงาน ทางการเงิน ^{และบัญชีว่า} ถูกต้องตาม ควรตรวจตาม ตามเอกสาร ประกอบการ ลงบัญชี	สามารถ พัฒนาระบบ สารสนเทศ สำหรับการ รายงาน	สามารถจัดทำ โครงร่างงาน สำหรับนัก ศึกษาที่ ประเมินการ เหมาะสม สมใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี	สามารถทำ วิจัยทาง เทคนิคที่ เหมาะสม สมใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี	สามารถ รวบรวมและ ประเมิน หลักฐานใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี	สามารถใช้ แนวทาง ปฏิบัติและ มาตรฐานการ นำเสนอด้วย รายงาน	สามารถใช้ ประเมินการใช้ มาตรฐานการ สอนที่ดี ทางการเงินที่ เกี่ยวข้องใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี	สามารถแสดง ถึงปัจจัย ความสามารถ ในการ สอนตาม การ สอนที่ดี ทางการเงินที่ เกี่ยวข้องใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี	สามารถแสดง ความสงสัย ทางวิชาชีพใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี	สามารถ ตัดสินใจทาง วิชาชีพใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี	สามารถ แก้ปัญหา เกี่ยวกับความ ซัดแจ้งใน สภาพแวดล้อม การสอนบัญชี														
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.							
ปริญญาตรี	3.87	.651	3.49	.720	3.33	.669	3.26	.669	3.47	.641	3.41	.602	3.42	.615	3.39	.631	3.55	.650	3.47	.630	3.45	.629	3.46	.521	ค่อนข้างสูง
ปริญญาโท	3.97	.649	3.42	.686	3.33	.668	3.16	.812	3.36	.730	3.46	.716	3.41	.642	3.42	.629	3.51	.704	3.50	.677	3.45	.661	3.45	.523	ค่อนข้างสูง
กำลังศึกษาต่อระดับ ปริญญาเอก	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	4.00	.000	3.00	.000	3.00	.000	4.00	.000	3.00	.000	3.18	.000	ปานกลาง		
รวม	3.91	.653	3.46	.705	3.33	.667	3.22	.732	3.42	.680	3.43	.651	3.42	.626	3.40	.629	3.53	.672	3.48	.649	3.45	.641	3.45	.521	ค่อนข้างสูง

4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาผลผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ ต่อ สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ในการศึกษา ได้ทำการศึกษาจาก ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ และภาระงาน ทั้งนี้ ได้ทำการศึกษา 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร 2) ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร 3) ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร 4) ทักษะทางคุณลักษณะ เนพะบุคคลและการสื่อสาร 5) ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร 6) ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร และ 7) สมรรถนะของ ผู้สอบบัญชีภายในองค์กร และผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ ส่งผลกระทบเชิงบวก ต่อ สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร

จากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตัวแปรความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตัวแปรความรู้ทางการบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตัวแปรความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตัวแปรทักษะทางคุณลักษณะ เนพะบุคคลและการสื่อสาร ตัวแปรทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร และตัวแปรค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ตามตารางที่ 52 พบว่า ความรู้ทางองค์กรธุรกิจ ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ทักษะทางคุณลักษณะ เนพะบุคคล และการสื่อสาร ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร และค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.5 โดย ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กรสูงที่สุด ($r = 0.593$) รองลงมาคือ ทักษะทางคุณลักษณะ เนพะบุคคล และการสื่อสาร ($r = 0.581$) ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ($r = 0.579$) ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชี

ภายในอักษร ($r = 0.567$) ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ($r = 0.551$) และ ความรู้ทางองค์กรธุรกิจ ($r = 0.530$) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า

ในการทดสอบ Multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภายในอักษร ตัวแปรความรู้ทางการบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในอักษร ตัวแปรความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในอักษร ตัวแปรทักษะทางคุณลักษณะ เนพะบุคคลและการสื่อสาร ตัวแปรทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในอักษร และตัวแปรค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในอักษร พบว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity โดยมีค่า VIF (Variance Inflation Factor) อยู่ระหว่าง $1.598 - 2.744$ ($VIF < 5$) และมีค่า Tolerance ระหว่าง $0.364 - 0.626$

ตารางที่ 52 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในอักษร กับ ความรู้ทักษะ ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในอักษร

ตัวแปร	สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในอักษร	ความรู้ทางองค์กรธุรกิจ	ความรู้ทางการบัญชี	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	ทักษะทางคุณลักษณะ	ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน	ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ	VIF	Tolerance
สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในอักษร	3.45 (0.521)								
ความรู้ทางองค์กรธุรกิจ	.530*	3.06 (0.588)						2.113	.473
ความรู้ทางการบัญชี	.593*	.530*	3.45 (0.571)					1.598	.626
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	.551*	.615*	.524*	3.43 (0.563)				2.089	.473
ทักษะทางคุณลักษณะ เนพะบุคคลและการสื่อสาร	.581*	.421*	.435*	.549*	3.72 (0.569)			2.744	.364
ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน	.579*	.653*	.512*	.623*	.635*	3.28 (0.564)		2.533	.395
ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ	.567*	.324*	.365	.433*	.707*	.458*	3.91 (0.615)	2.024	.494

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิเคราะห์สมการทดถอยเชิงช้อน (Multiple Regression)

เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา สามารถใช้สมการทดถอยเชิงช้อน โดยใช้ตัวแปรเข้าสมการด้วยวิธี Enter โดยกำหนดให้ผู้จัดทำทำการคัดเลือกตัวแปรเข้าสมการด้วยวิธี Enter โดยกำหนดให้

y หมายถึง สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

x_1 หมายถึง ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

x_2 หมายถึง ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

x_3 หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

x_4 หมายถึง ทักษะทางคณิตศาสตร์และภาษาบุคคลและการสื่อสารของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

x_5 หมายถึง ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

x_6 หมายถึง ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา

α หมายถึง ค่าคงที่ของสมการ (ค่าของ y เมื่อ $x = 0$)

β_1 หมายถึง สัมประสิทธิ์ของการทดถอยของตัวแปร x_1 ขณะที่ตัวแปรอื่นคงที่

β_2 หมายถึง สัมประสิทธิ์ของการทดถอยของตัวแปร x_2 ขณะที่ตัวแปรอื่นคงที่

β_3 หมายถึง สัมประสิทธิ์ของการทดถอยของตัวแปร x_3 ขณะที่ตัวแปรอื่นคงที่

β_4 หมายถึง สัมประสิทธิ์ของการทดถอยของตัวแปร x_4 ขณะที่ตัวแปรอื่นคงที่

β_5 หมายถึง สัมประสิทธิ์ของการทดถอยของตัวแปร x_5 ขณะที่ตัวแปรอื่นคงที่

β_6 หมายถึง สัมประสิทธิ์ของการทดถอยของตัวแปร x_6 ขณะที่ตัวแปรอื่นคงที่

ε หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นอย่างสุ่ม

ชื่อมีตัวแปรที่นำเข้าสมการดังนี้

$$y = \alpha + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \beta_3 x_3 + \beta_4 x_4 + \beta_5 x_5 + \beta_6 x_6 + \varepsilon$$

จากผลการทดสอบสมมุติฐานที่ได้จากการวิเคราะห์สมการทดถอยเชิงช้อนในตารางที่ 53 พบว่าสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา ขึ้นอยู่กับความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในช่วงเวลา 55.55% ($R^2 = .555$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ

0.05 โดยพบว่า ความรู้ทางองค์กรธุรกิจของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ความรู้ทางการบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและ การสื่อสารของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร และ ค่านิยม จรรยาบรรณและทศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ร่วมกับผลกระทบเชิงบางต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ตารางที่ 53 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน(Multiple Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทศนคติในวิชาชีพ กับสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร

ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร	สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร			
	Beta	Std. Error	t	Sig
Constant		0.124	3.162	0.002*
ความรู้ทางองค์กรธุรกิจ	0.125	0.038	20905	0.004*
ความรู้ทางการบัญชี	0.283	0.034	7.585	0.000*
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	0.085	0.040	1.986	0.048*
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร	0.098	0.045	2.004	0.046*
ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน	0.117	0.043	2.486	0.013*
ค่านิยม จรรยาบรรณ และทศนคติในวิชาชีพบัญชี	0.263	0.036	6.258	0.000*

$$\text{Sig} = 0.00, R^2 = .555, \text{Adj. } R^2 = .550, \text{ Durbin-Watson} = 2.056$$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายนอกต่างกันทำให้สมรรถนะ ของผู้สอนบัญชีภายนอกต่างกัน

การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (ANOVA)

เพื่อทดสอบความแตกต่างของสมรรถนะผู้สอนบัญชีภายนอก
จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของสมรรถนะผู้สอนบัญชีภายนอกจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายนอก ในตารางที่ 54 พบว่า

ผู้สอนบัญชีภายนอกเป็นเพศชายและเพศหญิงมีสมรรถนะ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ($F = 19.066$) โดยพบว่าผู้สอนบัญชีภายนอกเพศชายมีสมรรถนะสูงกว่าผู้สอนบัญชีภายนอกเพศหญิง

อายุของผู้สอนบัญชีภายนอก ต่างกัน สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ($F = 3.885$) โดยพบว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีสมรรถนะต่ำกว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุระหว่าง 30 ปี – 49 ปี

ประสบการณ์ของผู้สอนบัญชีภายนอกต่างกันสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ($F = 11.638$) โดยพบว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี มีสมรรถนะต่ำกว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี มีสมรรถนะต่ำกว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป และ ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป มีสมรรถนะสูงกว่าผู้สอนบัญชีที่ไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายนอก

ระดับการศึกษาของผู้สอนบัญชีภายนอกต่างกันสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ($F = 0.295$)

**ตารางที่ 54 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของ
สมรรถนะผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชี
ภาษีอากร**

คุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	สมรรถนะของ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร		F	Sig	LSD
	\bar{X}	SD.			
เพศของผู้สอบบัญชีภาษีอากร			19.066	0.000*	-
(1) ชาย	3.61	0.505			
(2) หญิง	3.39	0.514			
อายุของผู้สอบบัญชีภาษีอากร			3.885	0.009*	(4) < (2),(3)
(1) ต่ำกว่า 30 ปี	3.38	0.417			
(2) 30 ปี – 39 ปี	3.54	0.513			
(3) 40 ปี – 49 ปี	3.42	0.510			
(4) 50 ปีขึ้นไป	3.34	0.555			
ประสบการณ์การเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร			11.638	0.000*	(1) < (2),(3),(4) (2) < (4) (4) > (5)
(1) ต่ำกว่า 1 ปี	3.10	0.507			
(2) 1 ปี – 5 ปี	3.47	0.453			
(3) 6 ปี – 10 ปี	3.52	0.526			
(4) 11 ปี ขึ้นไป	3.69	0.594			
(5) ไม่เคยรับทำงานสอบบัญชีภาษีอากร	3.32	0.409			
ระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีภาษีอากร			0.295	0.745	-
(1) ปริญญาตรี	3.46	0.521			
(2) ปริญญาโท	3.45	0.523			
(3) กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก	3.18	0.000			

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ ต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ 1) คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว 2) ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติในวิชาชีพ ของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว 3) สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว 4) ความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติในวิชาชีพ กับ สมรรถนะ ของผู้สอนบัญชีภายใน อาชีว และ 5) ความแตกต่างระหว่างคุณสมบัติส่วนบุคคลของ ผู้สอนบัญชีภายในอาชีวที่มีผลต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในอาชีวจากการสำรวจความคิดเห็นของ ผู้สอนบัญชีภายในอาชีวที่มีสิทธิลงลายมือชื่อตามประกาศของกรมสรรพากร ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 516 ราย โดยมีความคาดหวังว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย จะสามารถนำไป เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในอาชีวให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลซึ่ง จะส่งต่อผลความสามารถในการก้าวเข้าสู่เวทีโลกของผู้สอนบัญชีภายในอาชีวของประเทศไทย โดย สามารถสรุปและอภิปรายประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

5.1 คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว

จากการศึกษาคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว พบว่าผู้สอนบัญชีภายใน อาชีวที่มีสิทธิลงลายมือชื่อตามประกาศของกรมสรรพากร ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 516 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30 ปี – 39 ปี มีประสบการณ์การเป็นผู้สอน บัญชีภายในอาชีว ระหว่าง 1 ปี – 5 ปี และจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่จบ การศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชานักบัญชี หากต้องการประกอบวิชาชีพเป็นผู้สอนบัญชีภายใน อาชีวอาจต้องใช้ระยะเวลาใน การเตรียมตัวและเตรียมความพร้อมพอกล่าว เนื่องจาก สำนักงาน มาตรฐานการสอนบัญชีภายในอาชีว (มบ.) กรมสรรพากร¹ กำหนดไว้ว่าผู้ที่จะขอเข้าทะเบียนเป็น

¹ <http://www.rd.go.th/publish/25623.0html>. (สืบค้นวันที่ 23 มีนาคม 2557)

ผู้สอนบัญชีภายนอกจะต้อง 1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือ ประกาศนียบัตรทางการบัญชี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรองเทียบเท่าไม่ต่ำกว่าปริญญาดังกล่าว 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า ปีสิบปีบริบูรณ์ 3) มีสัญชาติไทย หรือมีสัญชาติด้วยประเพณีที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้สอนบัญชีในประเทศนี้ได้ 4) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี 5) ไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีเกี่ยวกับภัยอาชญากรรมหรือคดีอื่นที่อธิบดีเห็นว่าอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ด้วยการ 6) ไม่เป็นบุคคลวิกฤตหรือจิตพิการไม่สมประกอบ 7) ไม่เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต และ 8) ต้องผ่านการทดสอบตามที่อธิบดีกำหนด โดยจะต้องผ่านการทดสอบครบถ้วน วิชาใดแก่ 1) วิชาการบัญชี 2) วิชาการสอบบัญชี และ 3) ความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร และ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

5.2 ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากผลการศึกษา ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก พบว่าผู้สอนบัญชีภายนอกมีค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพสูงที่สุด รองลงมาคือทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ความรู้ทางการบัญชี ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ทักษะทางปัญหาและการปฏิบัติงาน และความรู้ทางองค์กรธุรกิจ ตามลำดับ โดยมีผลการศึกษาในแต่ละด้านคือ

5.2.1 ด้านความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากผลการศึกษาความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก สามารถแบ่งความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอกออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความรู้ทางองค์กรธุรกิจ 2) ความรู้ทางการบัญชี และ 3) ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

โดยพบว่าผู้สอนบัญชีภายนอกมีความรู้ทางการบัญชีสูงที่สุด รองลงมาคือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี และความรู้ทางองค์กรธุรกิจ ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนบัญชีภายนอกตระหนักรถึงความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ทางการบัญชีที่ผู้สอนบัญชีภายนอกควรมีซึ่งประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี 2) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และ 3) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี

อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากความรู้ทางการบัญชีแล้วผู้สอนบัญชีภายนอกควรมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี และความรู้ทางองค์กรธุรกิจด้วย โดยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

ประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับภาระทางกายภาพ 2) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจและกฎหมาย ยห้างหุ้นส่วน และ 3) ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี สำหรับความรู้ที่ทางองค์กรธุรกิจประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับการเงินและการจัดการการเงิน 2) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ 3) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาค และ เศรษฐศาสตร์จุลภาค 4) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน 5) ความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ และ 6) ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 (2552) ซึ่งกำหนด ไว้ว่าความรู้หลักในวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความรู้หลักที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 2) ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเข้าใจ สภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงาน และ 3) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะที่นักบัญชี จำเป็นต้องมีเพื่อประเมิน ออกแบบ และจัดการระบบสารสนเทศให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งกำหนดไว้ว่า มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีที่คาดหวัง ในด้านความรู้ ต้องมีองค์ความรู้ในสาขอย่าง ก้าวข้างหน้าและเป็นระบบ tribunang รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตร วิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของหลักสูตรเฉพาะด้านในสาขาวิชา และtribunang งานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ล้วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจริง องค์ความรู้ที่สำคัญในช ธรรมเนียมปฏิบัติ กฎหมายเบื้องต้น ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552)

สอดคล้องกับ วัลย์ลักษณ์ สุวรรณวัลย์กร และคณะ (2556) ซึ่งกล่าวว่าผู้ประกอบวิชาชีพ สอนบัญชีจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชีเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพ รวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ เช่น มาตรฐานการตรวจสอบบัญชี รหัส 250 เรื่องการพิจารณา กฎหมายและข้อบังคับในการตรวจสอบงบการเงิน กำหนดให้ผู้สอนบัญชีทำความเข้าใจกฎหมาย และข้อบังคับที่มีผลบังคับใช้กับกิจการ ในการได้มาซึ่งความเข้าใจในกิจการและสภาพแวดล้อม ของกิจการ เป็นต้น

สอดคล้องกับ พิชัย ชันหาชริ (2555) (อ้างถึงวัลย์ลักษณ์ สุวรรณวัลย์กร และคณะ ,2556) กล่าวว่าผู้ประกอบวิชาชีพสอนบัญชีควรมีความรู้ความเข้าใจธุรกิจที่ตรวจสอบ

5.2.2 ด้านทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร

จากผลการศึกษาทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในองค์กร สามารถแบ่งทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในองค์กรออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะทางคุณลักษณะ เลพะบุคคลและการสื่อสาร และ 2) ทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน

โดยพบว่าผู้สอนบัญชีภายในองค์กรมีทักษะทางคุณลักษณะ เลพะบุคคลและการสื่อสารสูงที่สุด รองลงมาคือมีทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนบัญชีภายในองค์กรมีความสามารถในการจัดการตนเอง 2) ความคิดริเริ่ม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา 4) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง 5) ความระมัดระวังเมื่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 6) ความสามารถในการเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ และ 7) ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน น้อยกว่า ประกอบด้วย 1) ความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและการวิเคราะห์ 2) ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน 3) ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง

ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2552 ซึ่งกำหนดไว้ว่า ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย 1) ทักษะทางปัญญา ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้คุณลักษณะที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กร ได้ 2) ทักษะทางวิชาการ เชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน เป็นทักษะที่นำไปและเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 3) ทักษะทางคุณลักษณะ เลพะบุคคล คือ ทักษณคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทำงานร่วมกับคนอื่นในองค์กร ได้ดี รับและส่งผ่านสารสนเทศ ได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ และ 5) ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นภายในองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สภาพัฒนาบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งกำหนดไว้ว่า มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีที่คาดหวัง ในด้านทักษะประกอบด้วย 1) ทักษะทางปัญญา ต้องมีความสามารถในการค้นหาข้อมูลเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและ

งานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประ สมการณ์ทางภาคปฏิบัติและ ผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทาง วิชาการและวิชาชีพสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการประจำและหาแนวทางใหม่ ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม 2) ทักษะทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความ รับผิดชอบ ต้องมีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหานอกกลุ่ม ได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงออก ซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน และต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิด ริเริ่มในการวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม สมบูรณ์ พื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการ เรียนรู้ อย่างต่อเนื่องรวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ และ 3) ทักษะทางการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องสามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถ เลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่าง มีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับ กลุ่มนบุคคลที่แตกต่างกันได้ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552)

สอดคล้องกับ Melvin Richardson (2012)² กล่าวว่า ทักษะและคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับ ผู้สอบบัญชีประกอบด้วย 1) ความสามารถในการจัดการตัวเลขในงบการเงิน 2) ความสามารถในการวิเคราะห์ 3) ความสามารถในการรับ รวมข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ 4) ทักษะในการใช้ คอมพิวเตอร์ 5) ทักษะทางคณิตศาสตร์ 6) ทักษะในการสื่อสารทั้งภาษาและลายลักษณ์อักษร

สอดคล้องกับ วัลย์ลักษณ์ สุวรรณวัลย์กร และคณะ (2556) กล่าวว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสอบ บัญชีควรมีทักษะในการแก้ไขปัญหา (Problem-Solving Skill) นั่นคือมีความสามารถในการ แยกแยะและเข้มโถงส่วนต่าง ๆ ของปัญหา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีโครงสร้าง (Analytical Skill) ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งหนทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นรวมทั้งมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (People Skill) เนื่องจากงานด้านการตรวจสอบบัญชีเป็น งานที่ต้องการความร่วมมือทั้งจากทีมงาน ลูกค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

5.2.3 ด้านค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในคร จากผลการศึกษาค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภายในคร ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับ 1) กระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของ

² <http://voices.yohoo.com/skills-qualifications-needed-accountant-2987159.html>.

จรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ 2) กระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ 3) กระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ 4) ผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม 5) จรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และ บรรษัทภินาด

โดยพบว่าผู้สอนบัญชีภายนอกมีค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ มาตรฐานมากที่สุด รองลงมาคือความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และ บรรษัทภินาด ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนบัญชีภายนอกมีการตระหนักรถึงความสำคัญของจรรยาบรรณในวิชาชีพที่ผู้สอนบัญชีภายนอกมีการพึงปฏิบัติให้เกิดความโปร่งใส อิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 (2552) ซึ่งกำหนดไว้ว่าค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติ มีผลต่อการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกราย พฤติกรรมทางจรรยาบรรณที่เหมาะสมมีความสำคัญเท่ากับปัจจัยความสามารถทางวิชาการเชิงปฏิบัติ โดยต้องนำไปสู่ประโยชน์สาธารณะ และความอ่อนไหวที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความเชื่อถือ ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความมีมารยาทและความเคารพนับถือ กฎหมายและกฎหมายที่ข้อบังคับ (สถาบันบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ,2552)

สอดคล้องกับ International Education Standards 2 (2003) กำหนดไว้ว่า ค่านิยมในวิชาชีพ ที่นักบัญชีจำเป็นต้องมี ได้แก่ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นอิสระตามมาตรฐานของวิชาชีพ นរายาทของวิชาชีพ ความสำนึกร่วม ความรับผิดชอบทางสังคม เกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณะ ความตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นด้าน การให้การศึกษาและความชำนาญ ต้องทำให้ นักวิชาชีพบัญชีตระหนักรถึงคุณค่าทางวิชาชีพและปฏิบัติดนอย่างมีคุณธรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและวิชาชีพ

สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ซึ่งกำหนดไว้ว่า มาตรฐานการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรีด้านคุณธรรมและจริยธรรม ต้องสามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้คุณลักษณะทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยม พื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม อาทิ มีวินัย มี

ความรับผิดชอบ ซึ่งสัมภ์สุจิริต เศียรสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก เป็นต้น
(สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552)

สอดคล้องกับ วัลย์ลักษณ์ สุวรรณวัลย์กร และคณะ (2556) กล่าวว่าผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริต ในปัจจุบันบริษัทชั้นนำต่าง ๆ เช่น บริษัทบอช แอนด์ ลอมบ์ (ประเทศไทย) จำกัด และ Johnson Controls, Inc. ได้ส่งเสริมและสนับสนุนความมีจริยธรรมแก่บุคลากร โดยกำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี และการทำงานเป็นทีม ทำให้บุคลากรสามารถสร้างสรรค์และแสดงศักยภาพออกมาได้อย่างเต็มที่

5.3 สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร

จากผลการศึกษาสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภายในองค์กร ซึ่งประกอบด้วย 1) สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี 2) สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน 3) สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชี และการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูล ทางการเงินในอดีต 4) สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี 5) สามารถรวบรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี 6) สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี 7) สามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี 8) สามารถแสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการสอบบัญชี การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี 9) สามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี 10) สามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี และ 11) สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี

โดยพบว่าผู้สอบบัญชีภายในองค์กรมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานค่อนข้างสูง โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามควรต้องตามเอกสารประกอบการลงบัญชี สูงที่สุด รองลงมาคือ สามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอบบัญชี สามารถรวบรวมและประเมินหลักฐาน

ในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี และสามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี เท่ากัน สามารถแสดงถึงปัจจัยด้านความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี สามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต สามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนบัญชีภายใต้การตระหนักถึงความสำคัญของสมรรถนะในการปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมการสอนบัญชีที่ผู้สอนบัญชีภายใต้การตระหนักรู้

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 8 (2552) ซึ่งกล่าวไว้ว่าสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพสอนบัญชีหมายถึงปัจจัยด้านความสามารถที่แสดงถึงการทำหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ได้ระดับตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ ในขณะที่ปัจจัยด้านความสามารถหมายถึงลักษณะของบุคคลที่ทำให้มีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานประกอบด้วย (สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

องค์ความรู้ในวิชาชีพระดับสูง ซึ่งประกอบด้วย 1) องค์ความรู้ในเรื่องของการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต เกี่ยวกับ แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดในงานตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีตร่วมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันและการพัฒนา มาตรฐานการสอนบัญชีระหว่างประเทศ (ISAs) และแนวทางปฏิบัติการสอนบัญชี (International Auditing Practice Statement: IAPSSs) และ/หรือมาตรฐานและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) องค์ความรู้ในการบัญชี และรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับแนวทางและวิธีปฏิบัติในเรื่องการบัญชีและรายงานทางการเงินรวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันและการพัฒนา มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRSs) และ/หรือ มาตรฐานและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ 3) องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงินรวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันและการพัฒนา และ โครงร่างงานสำหรับการประเมินการควบคุมและการประเมินความเสี่ยงในระบบ การบัญชีและการรายงาน ที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต

ทักษะทางวิชาชีพในระดับสูง ประกอบด้วย 1) การใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี 2) การประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี 3) การแสดงถึงปัจจัยด้านความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในสภาพแวดล้อมการสอน

บัญชี 4) การแสดงความสัมพันธ์ทางวิชาชีพ และการตัดสินใจทางวิชาชีพ ในสภาพแวดล้อมการสอน บัญชี และ 5) การอุดหนุนและการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี

ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติของในวิชาชีพระดับสูง ซึ่งหมายถึงความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีการทางวิชาชีพที่จะนำไปสู่จรรยาบรรณ การนำไปใช้ในทางปฏิบัติของหลักการพื้นฐาน ผล ของความประพฤติที่ไม่มีจรรยาบรรณ และ คำตอบในการแก้ปัญหาในสถานการค้านจรรยาบรรณที่ ลามาก โดยสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติได้กำหนดหลักการพื้นฐานดังกล่าว ไว้ซึ่งประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเป็นปูรปัชธรรม สมรรถนะทางวิชาชีพ และให้ความใส่ใจ การรักษาความลับ ความประพฤติทางวิชาชีพ และมีความเป็นอิสระกับลูกค้า

สอดคล้องกับกฎหมาย คำพิพากษา (2552) กล่าวว่า สมรรถนะทางการบัญชีที่ภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมต้องการประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ การวางแผนและควบคุมการเงิน การ ตรวจสอบภายใน การจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ จริยธรรมของ นักบัญชี และความรู้ทักษะพื้นฐานด้านบัญชีที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ สมรรถนะอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องที่องค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมต้องการประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ ความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่องาน ความสามารถในการบริหาร ความรับผิดชอบสูงและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทัศนคติในการทำงาน และมีความรู้ทักษะ ภาษาอังกฤษดี โดยได้ทำการ สัมภาษณ์เจาะลึก 5 ธุรกิจ สอดคล้องกับผลการสำรวจจากองค์กรภาครัฐกิจอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 4 สมรรถนะทางการ บัญชี ได้แก่ การวางแผนและควบคุมทางการเงิน การจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ใน การตัดสินใจจริยธรรมของนักบัญชีและความรู้ทักษะพื้นฐานด้านบัญชีที่ต้องใช้ในการประกอบ อาชีพ ส่วนสมรรถนะอื่น ๆ ของนักบัญชีมี 5 สมรรถนะ คือ ความซื่อสัตย์รับผิดชอบต่องาน ความสามารถในการบริหาร ความรับผิดชอบสูงและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทัศนคติในการ ทำงาน และมีความรู้ทักษะภาษาอังกฤษดี นอกเหนือไป สมรรถนะทางค้านบัญชีและสมรรถนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่นักบัญชีต้องใช้ในการปฏิบัติงานจากการสำรวจนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม พ布ว่าสมรรถนะทางค้านบัญชีที่นักบัญชีต้องใช้ปฏิบัติงานมี 9 สมรรถนะ คือ การ ตรวจสอบบัญชี การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน และการนำไปใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ภาษี อากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการ การจัดประเภทบัญชีและหายอดคงเหลือการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย การควบคุมการจ่ายเงิน การคำนวณหาต้นทุนของสินค้า การใช้โปรแกรมบัญชีในการรวบรวม ข้อมูลทางการเงิน และการบริหารความเสี่ยงของธุรกิจ ส่วนสมรรถนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีทั้งสิ้น 5 สมรรถนะ ได้แก่ การบริหารเชิงกลยุทธ์ มีวินัยฝรั่งและรับผิดชอบต่องานบุคคลิกภาพ กฏหมายที่ เกี่ยวข้องและภาษาอังกฤษ และจริยธรรมในวิชาชีพ

5.4 ความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติในวิชาชีพ กับ สมรรถนะ ของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติใน วิชาชีพ กับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก พนว่า ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และ ทัศนคติในวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกในเชิงบวก โดย สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกขึ้นอยู่กับ ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติใน วิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก ร้อยละ 55.5 สะท้อนให้เห็นว่าสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก เกิดจากการความสามารถของผู้สอนบัญชีภายนอกในการนำองค์ความรู้ ทักษะ และ จรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีที่มีไปพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการสอนบัญชีให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น

สอดคล้องกับ สุวรรณ บุญมาวงศ์ (2551) ซึ่งกล่าวว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการ สำนักงานหรือผู้สอนบัญชี ประกอบด้วยลักษณะทั่วไปของผู้สอนบัญชีและผู้ช่วยผู้สอนบัญชี ลักษณะและรูปแบบของการเงิน กระบวนการในการให้บริการตรวจสอบบัญชี ลักษณะทาง ภาษาพาอื่นๆ

สอดคล้องกับ สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2551) กล่าวว่าจรรยาบรรณเป็นหลักความประพฤติ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้มีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลในแต่ละวิชาชีพ ซึ่งเรียกว่า จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (Professional code of ethics) เมื่อประพฤติแล้วจะช่วยรักษาและส่งเสริม เกียรติคุณชื่อเสียงทั้งของวิชาชีพและฐานะของสมาชิก ทำให้ได้รับความเชื่อถือจากสังคมและความ ไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้เสีย

สอดคล้องกับ วัลย์ลักษณ์ สุวรรณวัลย์กร และคณะ (2556) กล่าวว่าผู้ประกอบวิชาชีพสอน บัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริต ในปัจจุบันบริษัทชั้นนำต่าง ๆ เช่น บริษัทบอช แอนด์ ลอมบ์ (ประเทศไทย) จำกัด และ Johnson Controls, Inc. ได้ส่งเสริมและสนับสนุนความมีจริยธรรมแก่บุคคลากร โดยกำหนดไว้ในแนว ทางการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี และการทำงานเป็น ทีม ทำให้บุคลากรสามารถสร้างสรรค์และแสดงศักยภาพออกมาได้อย่างเต็มที่

สอดคล้องกับ ธวัช ภูมิตโภยไทย (2548) กล่าวว่า ในการปฏิบัติงานสอนบัญชีนอกจาก ผู้สอนบัญชีจะเสนอรายงานการสอนบัญชีจากผลการตรวจสอบแล้ว ผู้สอนบัญชียังอาจให้ ข้อเสนอแนะแก่ลูกค้าเพื่อปรับปรุงระบบบัญชีและการควบคุมภายในที่ตนพบว่ามีจุดอ่อนจากการ สอนบัญชีด้วย

5.5 ความแตกต่างในสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกจากคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายนอก

จากการศึกษาความแตกต่างในสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกจากคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายนอก พบว่าคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายนอกในด้านเพศ อายุ และประสบการณ์ต่างกัน ทำให้สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกแตกต่างกัน โดยพบว่า

- 1) ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุระหว่าง 30 ปี - 49 ปี มีสมรรถนะสูงกว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป
- 2) ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์เป็นผู้สอนบัญชีภายนอก 1 ปี ขึ้นไป มีสมรรถนะสูงกว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์เป็นผู้สอนบัญชีภายนอก 11 ปี ขึ้นไป มีสมรรถนะสูงกว่าผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีประสบการณ์ระหว่าง 1 ปี - 5 ปี และ ผู้สอนบัญชีภายนอกที่มีไม่เคยรับทำงานสอนบัญชีภายนอก

สอดคล้องกับ ปภาวี สุขุมณี และคณะ (2553) กล่าวว่าผู้สอนบัญชีในกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่มีประสบการณ์การตรวจสอบบัญชีแตกต่างกันจะส่งผลให้ความสามารถในการใช้เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงคุณภาพการสอนบัญชีแตกต่างกันด้วย

สะท้อนให้เห็นว่าประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนบัญชีของผู้สอนบัญชีบัญชีภายนอกเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก เนื่องจากผู้สอนบัญชีภายนอกมีโอกาสได้เรียนรู้ และฝึกฝนทักษะในการการปฏิบัติงาน จริง ซึ่งจะทำให้ผู้สอนบัญชีภายนอกสามารถนำความรู้ ทักษะ ดังกล่าวไปถ่ายทอดให้เกิดประโยชน์ในวิชาชีพได้ ดังนั้น ยิ่งผู้สอนบัญชีภายนอกมีประสบการณ์มากเท่าไหร่ก็จะทำให้มีสมรรถนะสูงขึ้นอย่างแน่นอน

5.6) ข้อเสนอแนะจากการวิจัยที่พน และการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่าผู้สอนบัญชีภายนอก มีความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ และทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนบัญชีภายนอกยังต้องการได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ และทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้สอนบัญชีภายนอกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนบัญชี ซึ่งสะท้อนถึงสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอกในประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับจากผู้ใช้บริการทั้งในและนอกประเทศ

นอกจากนี้ยังพบว่าประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนมีสูงชื่องผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน จึงสามารถต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียนได้มาก โดยหากผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียนมีประสบการณ์มากสมรรถนะก็จะสูงตามไปด้วย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น กรมสรรพากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ อาจกำหนดเงื่อนไขการก้าวเข้าสู่อาชีพผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียนเรื่องของการสอนผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ให้กับผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน เช่นผู้ที่จะสอนเป็นผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ได้ควรจะปฏิบัติงานในวิชาชีพบัญชีมาแล้วเป็นระยะเวลาเท่าใด เป็นต้น

ดังนั้นหน่วยงานและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ควรทราบนักถึงความสำคัญดังกล่าว เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับองค์กรและธุรกิจ และทักษะทางปัญญาและการปฏิบัติงาน ให้กับผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียนในประเทศไทย

5.7) ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียนที่มีลักษณะอย่างมีชื่อตามประกาศกรมสรรพากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ เท่านั้น ซึ่งพบว่า สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ขึ้นอยู่กับ ความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ร้อยละ 55.5 สะท้อนให้เห็นว่า สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพเท่านั้น แต่ ยังมีปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ซึ่งไม่อยู่ในการศึกษาครั้งนี้อีกประมาณร้อยละ 45.5 ดังนั้นผู้ที่สนใจเกี่ยวกับ สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ที่จะนำไปศึกษาต่อในปัจจัยด้านอื่นที่อาจส่งผลกระทบ ต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ต่อไปเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริง มากที่สุดในการพัฒนา สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในห้องเรียน ในประเทศไทย ให้เป็นมืออาชีพในเวทีโลก

บรรณานุกรม

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2555). การเจรจาการค้าระหว่างประเทศสาขาวิชาชีพบัญชี.

กรุงเทพมหานคร.

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2546). บันทึกสำนักคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่าง

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีพ.ศ..... . กรุงเทพมหานคร.

กรมวิชาการ (2542).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.กรุงเทพมหานคร.กรมวิชาการ

กรมสรรพากร (2555).รายชื่อผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี.ค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2555, จาก

<http://www/rd/gp/tj/publish/7250.0.html>.

กัลยา วนิชย์บัญชา (2546). การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพมหานคร.

ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยา วนิชย์บัญชา (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปรด้วย SPSS for windows.

กรุงเทพมหานคร. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุสุม่า คำพิทักษ์ และคณะ (2552). การพัฒนามาตรฐานอาชีพนักบัญชีที่ตอบสนองต่อภาคธุรกิจ

อุตสาหกรรม(วิจัย).มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

โภวิท ประวัลพฤกษ์ (2534). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต.กรุงเทพมหานคร .

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ขจรศักดิ์ ศิริมัย และคณะ (2554). การพัฒนาระบบสมรรถนะเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา (2553). ปัจจัยการลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนที่ส่งผลต่อรูปแบบการออม

ประเภทเงินฝากประจำและการลงทุนในกองทุนรวมของผู้ลงทุนรายย่อย. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชูศักดิ์ จรุณสวัสดิ์ (2551). การวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติในงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร.

ส.เสริมมิตรการพิมพ์.

ธวัช ภูมิใจ ไกย.(2548). ประสบการณ์วิชาชีพการบัญชีด้านการสอบบัญชี. นนทบุรี.

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎร.

ปภาวี สุขุมณี และคณะ (2553). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่มีต่อกุณภาพงานสอบบัญชีของ

ผู้สอบบัญชีในกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขต
ภาคสินธุ์.

- ประจิต หาวัตร (2544). สรุปการบรรยายของ Mr. Robert Taylor .กรุงเทพมหานคร. จุลสารสื่อนักบัญชี.
พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530 (2530). กรุงเทพมหานคร. วัฒนาพาณิชย์.
- เพ็ญธิดา พงษ์ชนะ (2551). “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชี ในประเทศไทย” กรุงเทพมหานคร: วารสารสหพัชริทัศน์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 67.
- ราชบัณฑิตสถาน (2526). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2525.กรุงเทพมหานคร.
- อักษรเจริญทักษ์.
- ราชบัณฑิตสถาน (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2538.กรุงเทพมหานคร.
อักษรเจริญทักษ์.
- ราชบัณฑิตสถาน (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2538.กรุงเทพมหานคร.
อักษรเจริญทักษ์.
- วัลย์ลักษณ์ สุวรรณวัลย์กร, มนวิกา ผดุงสิทธิ์ (2556). ความคาดหวังและความพร้อมของวิชาชีพสอบบัญชีไทยในการแข่งขันในประเทศกิจการระหว่างประเทศ. (บทความ). วารสารวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 25,(สิงหาคม 2556) :35-49.
- วิจิตร อาวงศุล (2542). เทคนิค munay samm phan. กรุงเทพมหานคร. โอ.เอส. พรีนดิ้ง เฮ้าส์.
- ศิลปพร ศรีจันเพชร (มิถุนายน 2545). นักวิชาชีพบัญชีกับ IEG9. จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, 24 :12-19.
- สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2552). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2
เรื่องเนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาสำหรับวิชาชีพบัญชี.กรุงเทพมหานคร.
- สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2552). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3เรื่องทักษะ^{ทางวิชาชีพ}.กรุงเทพมหานคร.
- สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2552). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 4เรื่อง^{คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ}ในวิชาชีพ.กรุงเทพมหานคร.
- สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2555). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบ^{วิชาชีพ}สอบบัญชีฉบับที่ 8 เรื่องข้อกำหนดด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี.
กรุงเทพมหานคร.
- สมยศ นาวีกุล (2543). การบริหารและพัฒนาระบบองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร.บรรณกิจ.
สมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย. (2544). รายงานการประชุมสภาพัฒน์นักบัญชีอาเซียนครั้งที่ 12 และ^{การประชุมนักบัญชีทั่วประเทศไทย}ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร.

สมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย (2546). รายงานการประชุมสหพันธ์นักบัญชีอาเซียนครั้งที่ 13และการประชุมนักบัญชี ทั่วประเทศครั้งที่ 18. กรุงเทพมหานคร.

สอ เสดบุตร (2557). พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย. ค้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2557.

<http://dictionary.snook.com/search/effect>

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548). “การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์”. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง สมรรถนะของข้าราชการ.(มกราคม 2548).

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา (2541). บันทึกไทยในอุดมคติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร.
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา (2546). การพัฒนาบันทึกอุดมคติไทย. กรุงเทพมหานคร.
ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ. (2554). ประธานมูลนิธิอาเซียนมีความสำคัญอย่างไร. กรุงเทพมหานคร.

สุกัญญา รัศมีธรรม โซชติ (2548). แนวทางการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ด้วย Competence. ศิริวัฒนา อินเตอร์พรินท์. กรุงเทพมหานคร.

สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2551). การตรวจสอบและรับรองบัญชี. (บทความ).
หนังสือพิมพ์เดลินิวส์วันที่ 24 พฤษภาคม 2551

สุพรรณ บุญมาวงศ์ (2551). ปัจจัยที่มีทธิพลต่อการใช้บริการตรวจสอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร.
(วิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชั้นนำ.

สุภาพร พิศาลบุตร (2544). จริยธรรมทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร วี.เจ. พรินดิ๊ง
อมร รักษาสัตย์ (2544). การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 2.
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.

อรพรรณ พรสีมา (2543). การคิด. กรุงเทพมหานคร. สถาบันพัฒนาทักษะการคิด.

อรุณรัตนธรรม (2529). พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อารีย์ พันธ์มณี (2543). คิดอย่างสร้างสรรค์ พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร. เลิฟแอนด์ลิฟเพลส จำกัด

- Boyatzis, R.E.(1992). Competence at work. In a Stewart (Ed.), Motivation and society. SanFrancisso:Jossey-Bass, 1982.
- Burns, R. (1990). Introduction to Research Methods.Melbourne. Longman Chesire.
- Gliem, J. A., &Gliem, R. R. (2003). Calculating, interpreting, and reporting Cronbach's alpha Reliability coefficientforLikert-type scales. Midwest Research to Practice Conference in Adult, Continuing, and Community Education,retrieved October 6, 2010, from <http://hdl.handle.net/1805/344> .
- Greenberg, J and R.A.Baron (1989). Behavior in Organizations 4thed.Boston :Allyn and Bacon, Inc.
- International Federation of Accountants (2003). International Education Standards for Professional Accountants. New York : International Federation of Accountants.
- McClelland, David C. (1973) . Testing for Competence rather than Intelligence.American Psychologist. Retrieved December 11, 2005, from www.ei.Haygroup.com.
- McClelland, D.C.(1975), A Competency model for humanresource management specialists to be used in thedelivery of the human resource management cycle.BostonMcber
- Melvin Richardson (2012). Skills and Qualifications Needed to Be an Accountant [Online] <http://voices.yahoo.com/skills-qualifications-needed-accountant2987159.html>.
- Pallant, J. (2001). SPSS Survival Manual: A Stepby-step Guide to Data Analysis.Buckingham:Open University Press.
- SupalukPerchow (2554). [Online].<http://Supaluk-erchow.blogspot.com/2011/10/blog-plst.html>.
(24 มีนาคม 2556).
- Wiersma, W. (1991). Research Methods in Education.(5th edition). Sydney: Allyn and Bacon.

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ผลกระทบของความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ

ต่อสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อ 1. เพศ ชาย หญิง

ข้อ 2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 ปี - 39 ปี 40 ปี - 49 ปี 50 ปี ขึ้นไป

ข้อ 3. ประสบการณ์เป็นผู้สอนบัญชีภายในอาชีว

ต่ำกว่า 1 ปี 1 ปี - 5 ปี 6 ปี - 10 ปี 11 ปี ขึ้นไป

ข้อ 4. การศึกษาขั้นสูงสุด

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความรู้ในวิชาชีพของของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว

ความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว	ระดับความรู้ในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายในอาชีว				
	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบของแม่บทการบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
3. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
4. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีบริหาร ซึ่งรวมถึงการวางแผน งบประมาณ การจัดการต้นทุน การควบคุมคุณภาพ และการวัดผลการดำเนินงาน	☐	☐	☐	☐	☐
5. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับภารกิจภายในอาชีว	☐	☐	☐	☐	☐
6. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ และกฎหมายเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน	☐	☐	☐	☐	☐
7. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลความเสี่ยงและการสืบการฟื้นฟอก	☐	☐	☐	☐	☐
8. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการเงิน การจัดการการเงิน	☐	☐	☐	☐	☐
9. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในภาคธุรกิจ	☐	☐	☐	☐	☐
10. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มหภาคและเศรษฐศาสตร์จุลภาค	☐	☐	☐	☐	☐
11. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ตลาดการเงิน และการทำงานของตลาดการเงิน	☐	☐	☐	☐	☐
12. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ	☐	☐	☐	☐	☐
13. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการตลาด	☐	☐	☐	☐	☐
14. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน	☐	☐	☐	☐	☐
15. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 3 ทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □. ระดับทักษะในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

ทักษะของผู้สอนบัญชีภายนอก	ระดับทักษะของผู้สอนบัญชีภายนอก				
	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย
1. ท่านมีความสามารถที่จะสอบถ้วน วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน	☐	☐	☐	☐	☐
3. ท่านมีความสามารถในการใช้คณิตศาสตร์และสถิติ	☐	☐	☐	☐	☐
4. ท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ท่านมีความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง	☐	☐	☐	☐	☐
6. ท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐
7. ท่านมีความคิดริเริ่ม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐
8. ท่านมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา	☐	☐	☐	☐	☐
9. ท่านมีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	☐	☐	☐	☐	☐
10. ท่านมีความรับรู้และสามารถอธิบายได้ถูกต้องในวิชาชีพบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
11. ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	☐	☐	☐	☐	☐
12. ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรม / ความคิดเห็นต่างกัน	☐	☐	☐	☐	☐
13. ท่านมีความสามารถในการเจราชนเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้	☐	☐	☐	☐	☐
14. ท่านมีความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปักป้อง มุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	☐	☐	☐	☐	☐
15. ท่านมีความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 4 ค่า尼ยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □. ระดับค่า尼ยมจรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพบัญชีภายนอก

ค่าNiยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพของผู้สอนบัญชีภายนอก	ระดับค่าNiยม จรรยาบรรณและทัศนคติในวิชาชีพ				
	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของ จรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่น ความใส่ใจ และการรักษาความลับ	☐	☐	☐	☐	☐
2. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่การประพฤติดนเยี่ยงผู้ประกอบ วิชาชีพ	☐	☐	☐	☐	☐
3. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ ความรับรู้และ สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	☐	☐	☐	☐	☐
4. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม	☐	☐	☐	☐	☐
5. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณที่สัมพันธ์กับธุรกิจ และ บรรษัทภินิหาร	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 5 สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก

คำนี้แข่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □. ระดับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก

สมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก	ระดับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก				
	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย
1. ท่านสามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงินและบัญชีว่าถูกต้องตามการตรวจตามเอกสารประกอบการลงบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
2. ท่านสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบัญชีและรายงานทางการเงิน	☐	☐	☐	☐	☐
3. ท่านสามารถจัดทำโครงร่างงานสำหรับประเมินการควบคุมและประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีและการรายงานที่เหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินในอดีต	☐	☐	☐	☐	☐
4. ท่านสามารถทำวิจัยทางเทคนิคที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
5. ท่านสามารถรวมและประเมินหลักฐานในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
6. ท่านสามารถใช้วิธีทางปฏิบัติและมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
7. ท่านสามารถประเมินการใช้มาตรฐานการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
8. ท่านสามารถแสดงถึงขีดความสามารถในการสอนตาม การคิดในเชิงทฤษฎี และ การวิเคราะห์อย่างมั่นคงระวังในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
9. ท่านสามารถแสดงความสนใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
10. ท่านสามารถตัดสินใจทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
11. ท่านสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งในสภาพแวดล้อมการสอนบัญชี	☐	☐	☐	☐	☐
12. ท่านมีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระ / มีผลประโยชน์ / มีส่วนได้เสีย	☐	☐	☐	☐	☐
13. ท่านไม่ตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของตนเองที่จะปฏิบัติงานได้	☐	☐	☐	☐	☐
14. ท่านไม่ลงลายมือชื่อรับรองรายงานในกิจการที่ตนมิได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	☐	☐	☐	☐	☐
15. ท่านไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ท่านปฏิบัติงานให้ และไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีที่รับไว้แล้วโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้สอนบัญชีภายนอก

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางเพ็ญธิดา พงษ์ชนานี

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ประวัติการศึกษา:-

ปี พ.ศ. 2544 ปริญญาโทบริหารธุรกิจ (การบัญชี) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปี พ.ศ. 2532 ปริญญาตรีการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ประสบการณ์ทำงาน:-

ปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชี รักษาการเลขานุการคณะการบัญชี คณะการบัญชี หัวหน้าศูนย์ฝึกปฏิบัติงานทางบัญชี คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปี พ.ศ. 2544 – 2547 ,2549 เลขาธุการคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปี พ.ศ. 2540 -2543 หัวหน้าแผนกวินัยและพัฒนานักศึกษา
สำนักกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปี พ.ศ. 2539 รักษาการหัวหน้าแผนกวินัยและพัฒนานักศึกษา
ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกวินัยและพัฒนานักศึกษา
สำนักงานกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปี พ.ศ. 2533 -2536 อาจารย์ประจำคณะการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์